



การพัฒนาแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์สำหรับ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

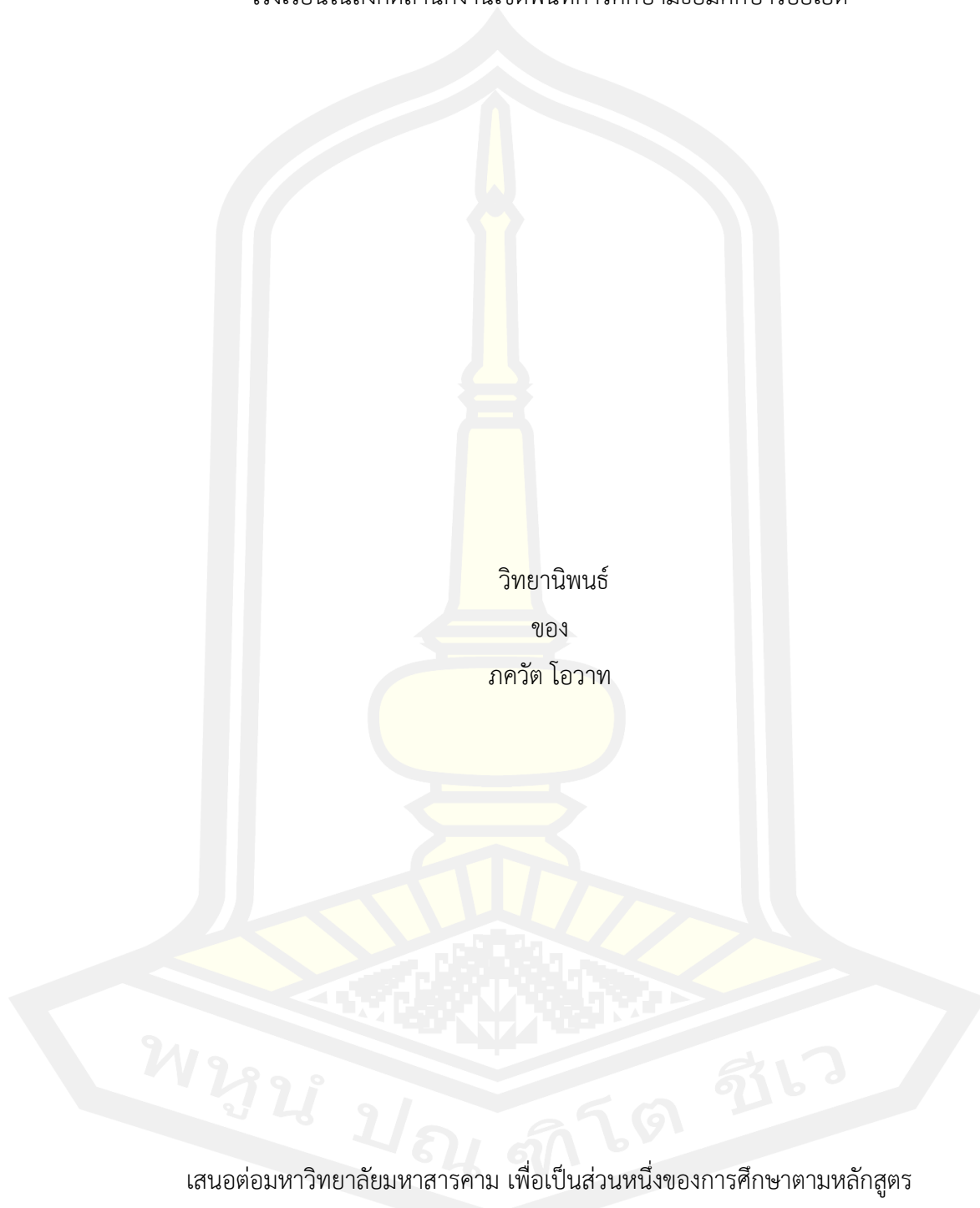
วิทยานิพนธ์
ของ
ภควัด โอวาท

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มิถุนายน 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์สำหรับ
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด



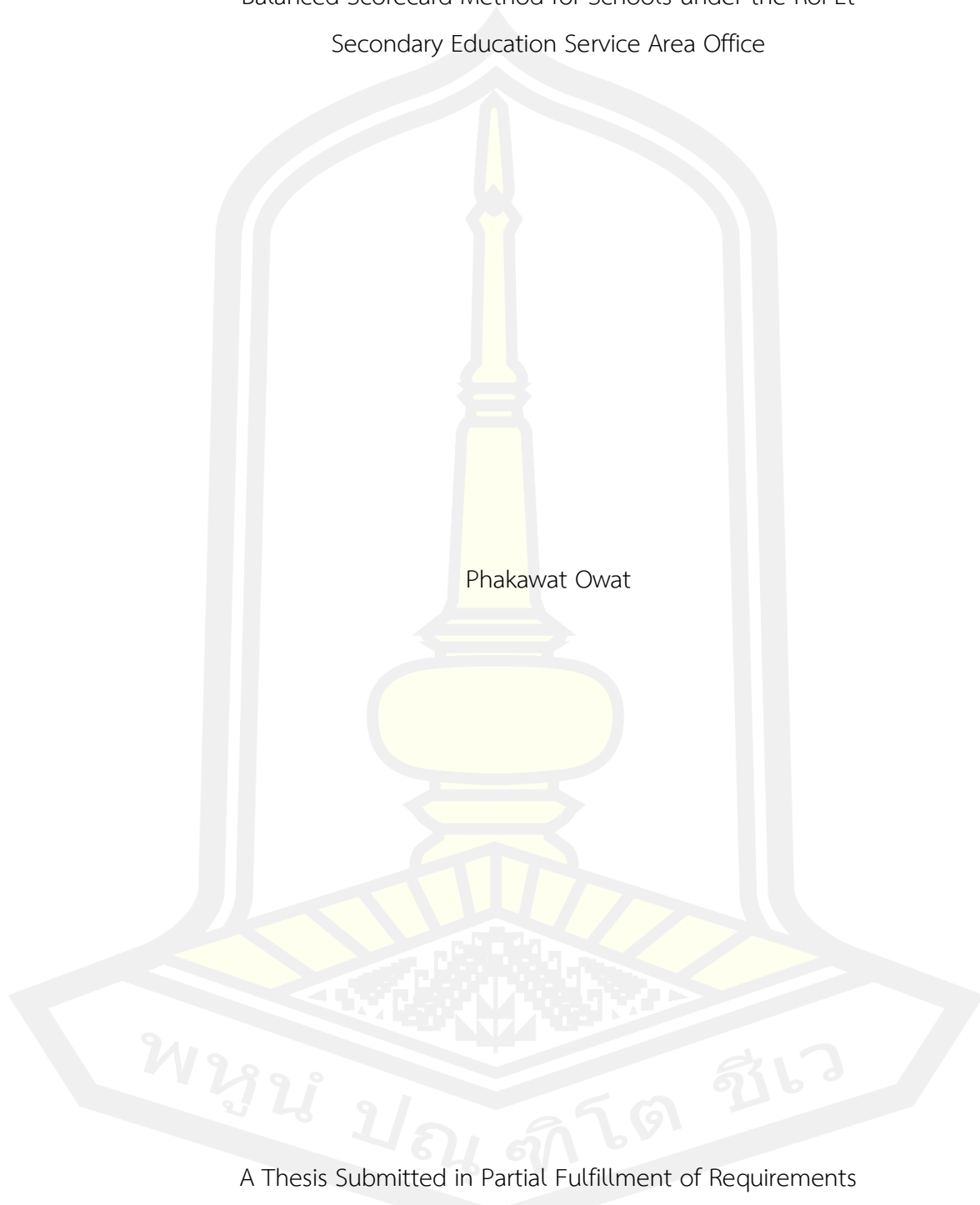
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มิถุนายน 2565

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of the Educational Management Model using
Balanced Scorecard Method for Schools under the Roi Et
Secondary Education Service Area Office

Phakawat Owat



A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

June 2022

Copyright of Mahasarakham University



คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนายภควัต โอวาท แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. สุวัฒน์ จุลสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. สีนธะวา คามดิษฐ์)

..... กรรมการ

(ผศ. ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. จำเนียร พลหาญ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงานสำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด		
ผู้วิจัย	ภควัด โอวาท		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนิธวา คามดิษฐ์		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2565

บทคัดย่อ

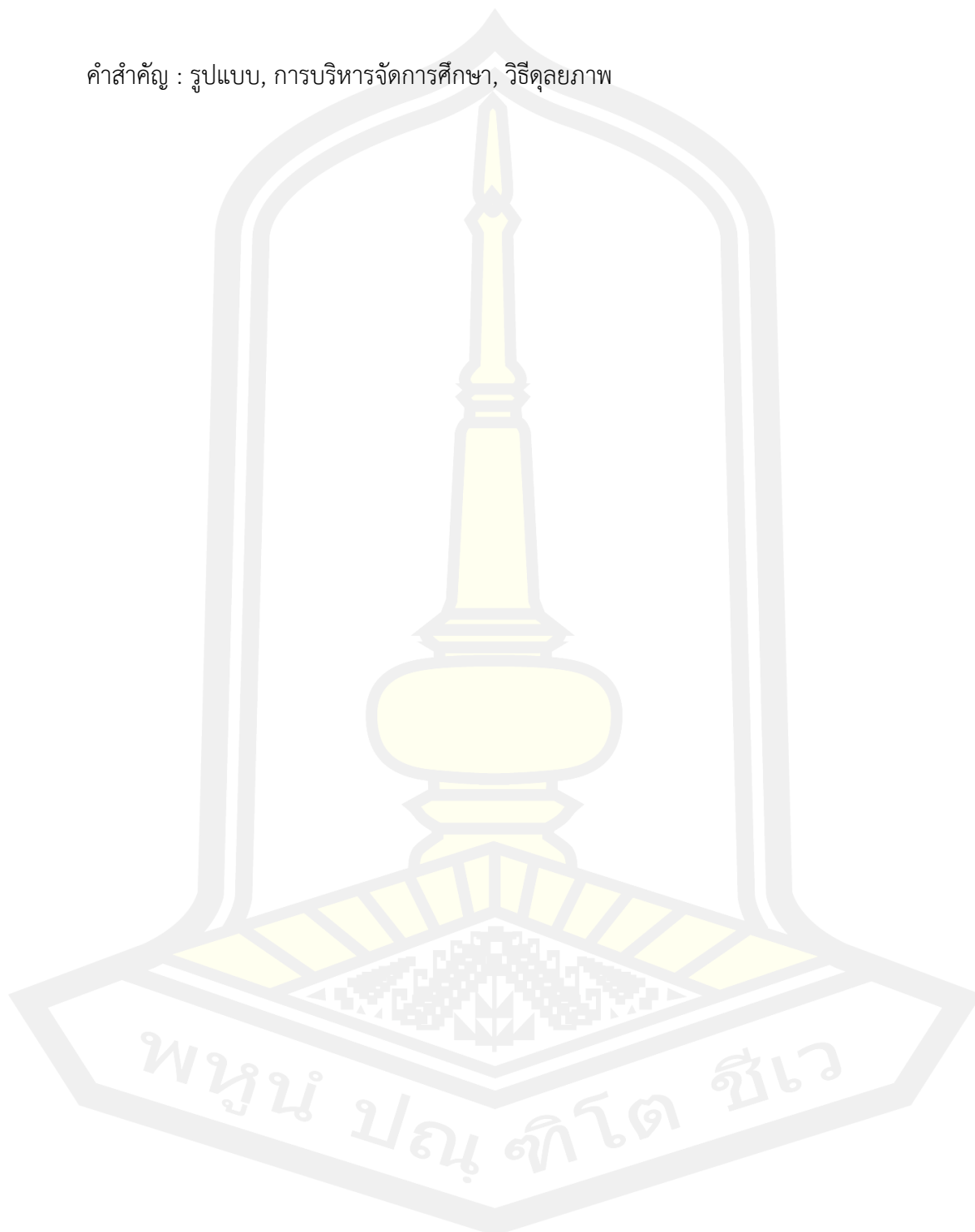
การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น และพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 92 คน สุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ จำนวน 6 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามเพื่อประเมิน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ด้านการเงิน และด้านนักเรียน
2. รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ มี 4 ด้าน 29 วิธีดำเนินการ ดังนี้ ด้านกระบวนการภายใน มี 10 วิธีดำเนินการ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา มี 7 วิธีดำเนินการ ด้านงบประมาณและการเงิน มี 6 ดำเนินการ และด้านนักเรียน มี 6 วิธีดำเนินการ 4) การประเมิน และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมและความ

เป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบ, การบริหารจัดการศึกษา, วิจัยคุณภาพ



TITLE	The Development of the Educational Management Model using Balanced Scorecard Method for Schools under the Roi Et Secondary Education Service Area Office		
AUTHOR	Phakawat Owat		
ADVISORS	Assistant Professor Sinthawa Khamdit , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2022

ABSTRACT

The research aimed to study the current and desirable characteristic and the essential needs and Development of the Educational Management Model Using Balanced Scorecard Method for Schools Under the Roi Et Secondary Education Service Area Office. The research were divided into 2 phases. Phase 1 study a present, desirable characteristic and the essential needs. There were 92 samples consisting of administrators and academic head teachers by multi-stage Sampling. Phase 2 Development of Model for the Evaluation of educational management using a balanced scorecard for schools under the Roi Et Secondary Education Service Area Office. The group of informants are administrators and teachers heads of academic departments. From schools with Best practice, 6 schools and 9 experts by purposive sampling. Tools used in data collection Including questionnaires, interviews form and questionnaire to assess. Statistics used in data analysis are percentage. Average and standard deviation and Priority Needs Index.

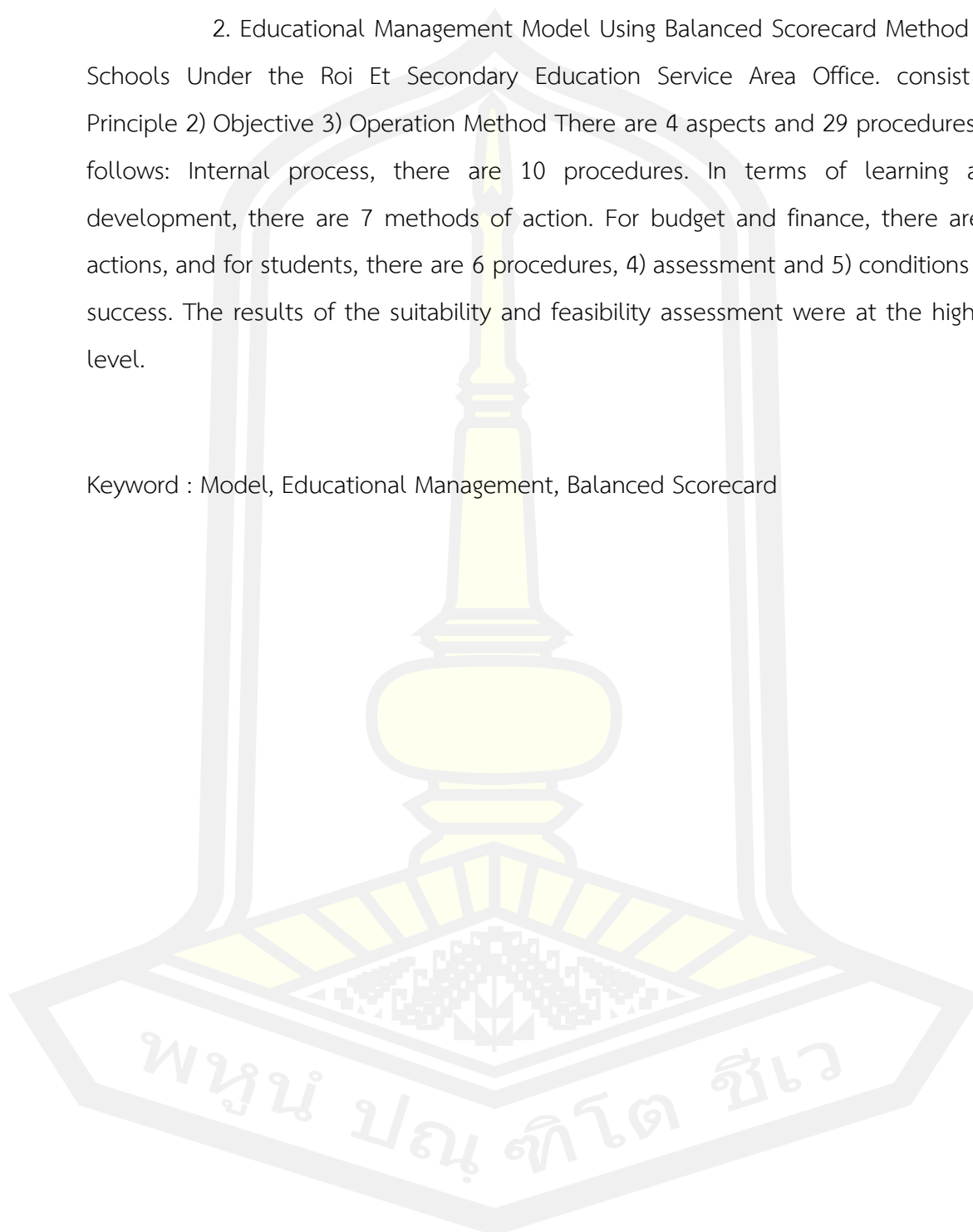
The results were as follows:

1. The current circumstances with the whole picture were at medium level. The desirable characteristics with the whole picture were at highest level. the

need internal process, learning and development, finance, and students.

2. Educational Management Model Using Balanced Scorecard Method for Schools Under the Roi Et Secondary Education Service Area Office. consist 1) Principle 2) Objective 3) Operation Method There are 4 aspects and 29 procedures as follows: Internal process, there are 10 procedures. In terms of learning and development, there are 7 methods of action. For budget and finance, there are 6 actions, and for students, there are 6 procedures, 4) assessment and 5) conditions for success. The results of the suitability and feasibility assessment were at the highest level.

Keyword : Model, Educational Management, Balanced Scorecard



กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ชนม์ชกรณ วรรณิทร์ นายเทพรังสรรค์ สุวรรณโท นายสายัณห์ ศรีมงคล นายวัชรินทร์ ปะนามะเก นายสุรศักดิ์ พะประโคน ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชณีเพ็ญ พลเยี่ยม นายอนุสรณ์ ทาสระคู นายเสนอ แก้วนาคุณ นายรณชัย ธรรมราช และนายพงษ์ศักดิ์ ทองไชย ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบยืนยันและประเมินรูปแบบการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนเมืองประชารัฐ (ดร.ก่องสวัสดิ์ พาณิชย์) ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนเมืองสุวรรณภูมิพิทยไพศาล และผู้อำนวยการโรงเรียนอาจสามารถวิทยา ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ที่อนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่านที่ประสทาวิทยาให้มีสติปัญญาและคุณธรรมอันเป็นเครื่องชี้นำความสำเร็จในชีวิต

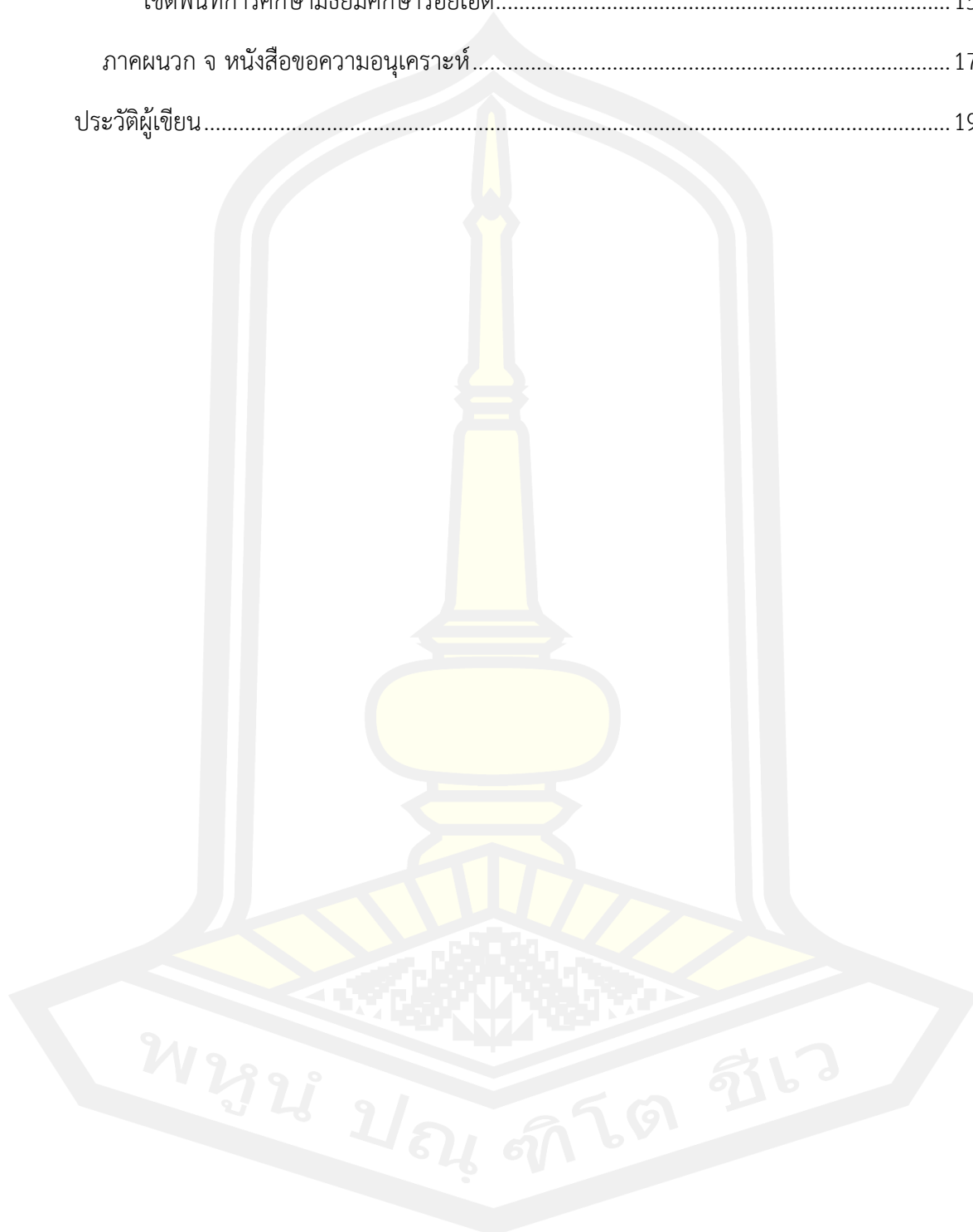
ภควัต โอวาท

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การบริหารการศึกษา.....	10
การบริหารสถานศึกษา.....	12
การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ.....	17
รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ.....	29
วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA).....	33
การประเมินความต้องการความจำเป็น.....	37

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)	41
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
งานวิจัยในประเทศ	45
งานวิจัยต่างประเทศ	53
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	56
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการของการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	58
ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	62
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	116
สรุปผล	116
อภิปรายผล.....	117
ข้อเสนอแนะ	120
บรรณานุกรม.....	122
ภาคผนวก.....	129
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ	130
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	133
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	152

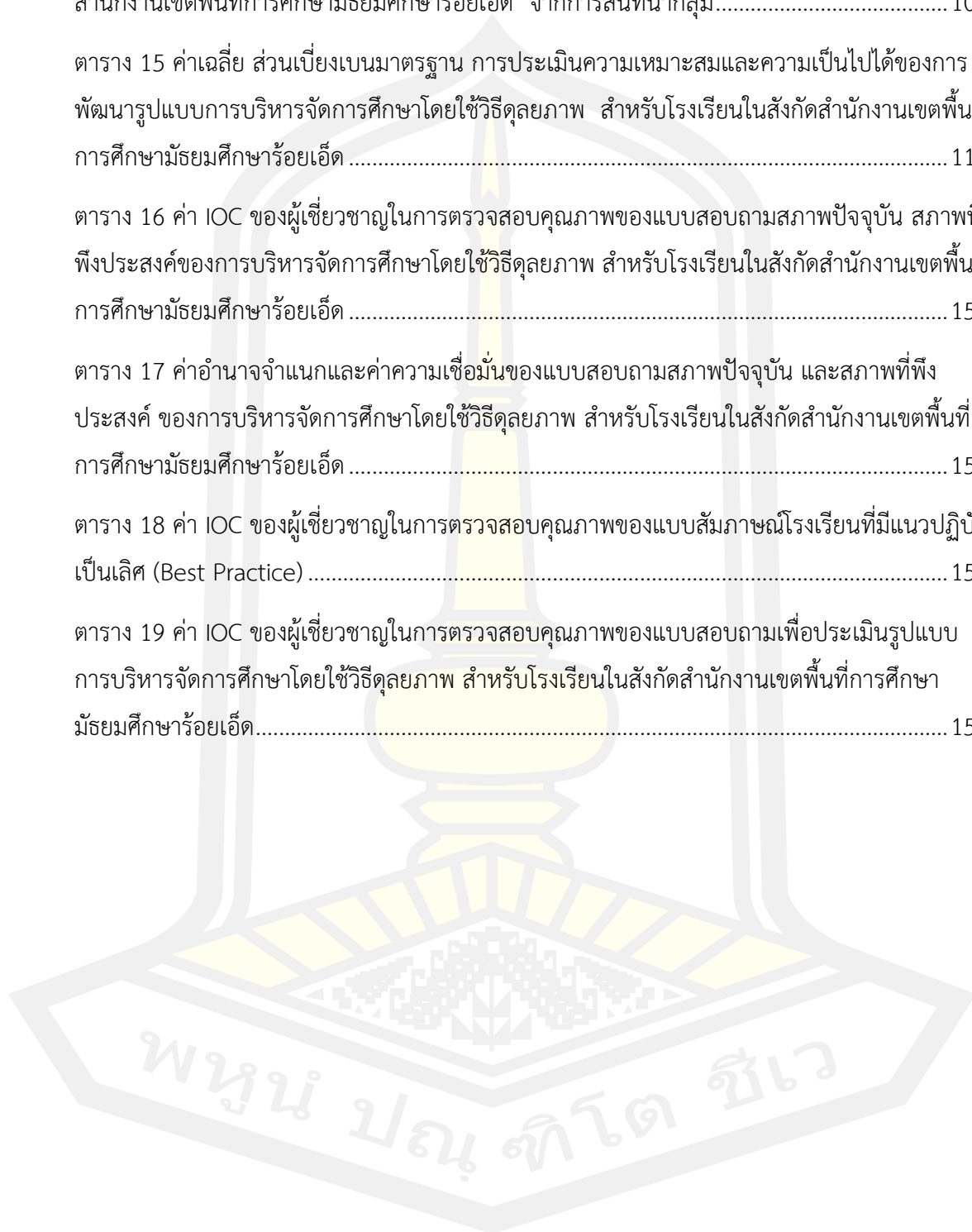
ภาคผนวก ง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิอุลยภาพสำหรับโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด.....	159
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	175
ประวัติผู้เขียน.....	191



สารบัญตาราง

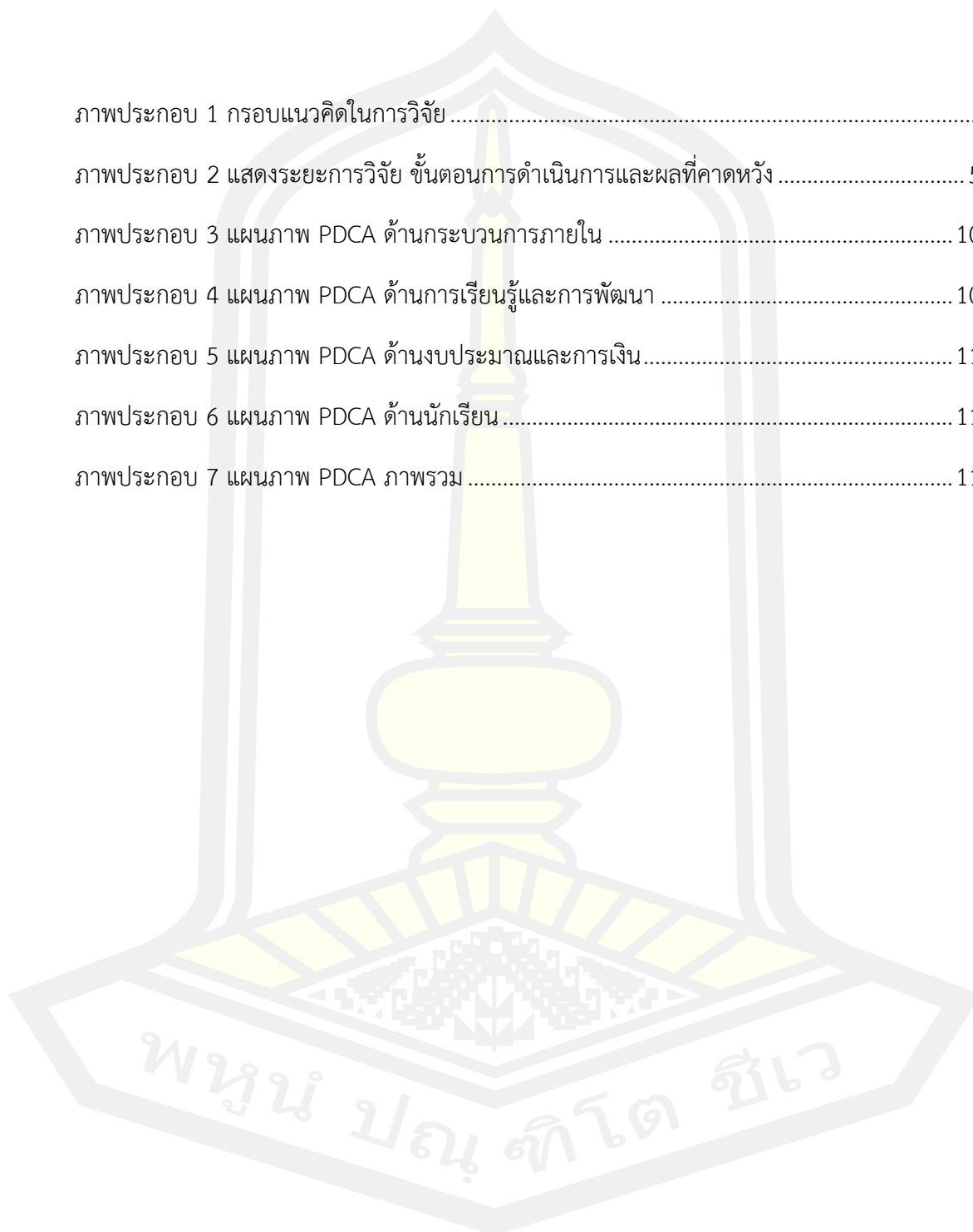
	หน้า
ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ	21
ตาราง 2 ตารางแสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	59
ตาราง 3 ตารางแสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	59
ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	74
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการ จำเป็น โดยรวมรายด้าน	75
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการ จำเป็น ด้านการเงิน	76
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการ จำเป็น ด้านนักเรียน	78
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการ จำเป็น ด้านกระบวนการภายในองค์กร.....	80
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการ จำเป็น ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	81
ตาราง 10 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ด้านกระบวนการภายใน	90
ตาราง 11 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	92
ตาราง 12 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ด้านการเงิน	93
ตาราง 13 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี ด้านนักเรียน.....	95

ตาราง 14 แสดงบทสรุปรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จากการสนทนากลุ่ม.....	101
ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	115
ตาราง 16 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	153
ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด	154
ตาราง 18 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)	156
ตาราง 19 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด.....	156



สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
ภาพประกอบ 2 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการและผลที่คาดหวัง	57
ภาพประกอบ 3 แผนภาพ PDCA ด้านกระบวนการภายใน	108
ภาพประกอบ 4 แผนภาพ PDCA ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	109
ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA ด้านงบประมาณและการเงิน	110
ภาพประกอบ 6 แผนภาพ PDCA ด้านนักเรียน	111
ภาพประกอบ 7 แผนภาพ PDCA ภาพรวม	112



บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษานับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของคนไทยและสังคม ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ความว่า “การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคมและบ้านเมืองได้ให้การศึกษที่ดีแก่เยาวชนอย่างครบถ้วนพอเหมาะกันทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองนั้นจะมีพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งสามารถธำรงรักษาความเจริญมั่นคงของประเทศชาติไว้และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้ตลอด” (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2549)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 6 ว่าด้วยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (มาตรา 47–51) โดยที่มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ส่วนระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในส่วนที่เกี่ยวกับสถานศึกษาโดยตรงกำหนดไว้ในมาตรา 48 ว่าให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานเผยแพร่ต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา อีกทั้งเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษามีฐานะเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการและแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้ายและเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545)

กรอบการพัฒนาการบริหารจัดการใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ สอดคล้องกับการรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการบริหารการศึกษายุคใหม่ ในอดีตที่ผ่านมา มีการประเมินการจัดการศึกษามีหลากหลายรูปแบบ แต่ละรูปแบบมีองค์ประกอบในการกำหนดสิ่งที่ประเมินแตกต่างกันไป และเมื่อพิจารณาแล้ว รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้แนวคิด

ดุลยภาพ (Balanced Scorecard) เป็นหลักการที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการประเมินที่กำลังได้รับความนิยมนิยมนในวงการธุรกิจ ในปัจจุบันเริ่มขยายเข้าสู่องค์กรขนาดกลางและได้เริ่มเป็นที่สนใจของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจมากขึ้นตามลำดับ (Kaplan and Norton, 1996)

การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สถานศึกษาเป็นการประเมินผลงานการทำงานปฏิบัติงานที่ใช้ตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อน ซึ่งระบบการประเมินนี้จะนำมาใช้ในการวัดผลว่าคุ้มค่ากับการทำงานหรือไม่ เป็นระบบการประเมินที่ไม่ได้วัดผลด้านการเงินเพียงอย่างเดียว แต่ดูด้านอื่นควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะในสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความรู้ เป็นต้น (เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2546 ; โกลล ดิธรรม, 2547 ; Kaplan and Norton, 1996) รูปแบบการประเมินการจัดการศึกษา โดยใช้แนวคิด Balanced Scorecard (BSC) กำหนดกรอบของสิ่งที่จะต้องประเมินประกอบด้วย 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ซึ่งมุมมองแต่ละด้านจะต้องกำหนดตัวชี้วัดให้มีความสมดุลกัน (Kaplan and Norton, 1996) และ Balanced Scorecard มีสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประเมินผลและบริหารสารสนเทศซึ่งมีผลดีเท่ากับบริหารงานในส่วนของธุรกิจ รวมทั้งสามารถใช้ในการบริหารงานระบบราชการได้ เพราะว่า Balanced Scorecard มีหลักการสำหรับใช้ดำเนินการที่น่าสนใจสำหรับใช้แก้ปัญหาและการบริหารจัดการที่นำไปสู่กลยุทธ์และนโยบายการดำเนินการควบคุมและการประเมินผลขององค์กร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ (Johnson and Johnson, 2001)

การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ เป็นการวัดที่ใช้มุมมองทั้งด้านการเงินและไม่ใช่ด้านการเงินมีความสมดุลกัน เพื่อสะท้อนภาพของวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ขององค์กร ประกอบด้วย มุมมอง 4 ด้าน คือ มุมมอง ด้านการเงิน (Financial) ด้านลูกค้า (Customer) ด้านกระบวนการภายใน (Internal business process) และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and growth) และแต่มุมมองจะต้องกำหนดรายละเอียด ย่อยจำนวน 4 รายการ ได้แก่ วัตถุประสงค์ (Objective) การวัด (Measures) เป้าหมาย (Target) และการริเริ่ม (Initiatives) ซึ่งมุมมองทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวจัดเป็นหลักการที่สำคัญของวิธีดุลยภาพ ซึ่งความสมดุลของการวัด มีความสมดุลในแง่ของการประกอบด้วยการวัดที่เป็นทั้งการวัดด้านเงิน และการวัดที่ไม่ใช่ด้านการเงิน ทำให้องค์กรไม่มุ่งเน้นในด้านหนึ่งมากเกินไป มีความสมดุลในแง่ของการประกอบด้วยวัตถุประสงค์และการวัดที่แสดงถึงปัจจัยทั้งภายในองค์กร ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน กระบวนการภายในและการเรียนรู้และการพัฒนาและภายนอกองค์กร ได้แก่ มุมมองด้านลูกค้า มีความสมดุลในแง่ของการประกอบด้วย การวัดที่มุ่งเน้นทั้งในระยะสั้น ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน และในระยะยาว ได้แก่ ภายใต้มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา และเป็นความสมดุลระหว่างการวัดที่กำหนดตัวชี้วัดที่เป็นตัวเหตุ (Lead indicators or drivers) และตัวชี้วัดที่เป็นผล (Lag indicators or outcomes) โดยตัวชี้วัดที่เป็นผล

จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในองค์กร (Kaplan and Norton, 1996) อย่างไรก็ตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ประเทศไทยประสบความสำเร็จในหลายด้าน และมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนา โดยเฉพาะด้านคุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากและต่ำกว่าหลายประเทศในแถบเอเชีย ประเด็นคุณธรรมจริยธรรมของเด็กและเยาวชนยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น คุณภาพของกำลังแรงงานยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน ด้านโอกาสทางการศึกษา ถึงแม้ว่ารัฐมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาค่อนข้างมาก ส่งผลให้ประชากรมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังไม่ครบทุกคนและมีปัญหาการออกกลางคัน ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการที่ต้องได้รับการปรับปรุง โดยเฉพาะการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและลดภาระงบประมาณ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดและสนับสนุนการศึกษาให้มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มุ่งพัฒนาให้นักเรียนทุกคนบรรลุถึงศักยภาพสูงสุดในตน มีความรู้และทักษะการอ่านเขียนและคิดคำนวณที่เข้มแข็งซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในอนาคตและได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสังกัดผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาอังกฤษ เมื่อเปรียบเทียบปีการศึกษา 2559 กับปีการศึกษา 2560 และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อเปรียบเทียบปีการศึกษา 2559 กับปีการศึกษา 2560 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด, 2564)

จากผลสะท้อนคุณภาพทางการศึกษาที่ออกมานั้น มีผลกระทบจากทั้งภายในและภายนอกหลายประการรวมไปถึงความเปลี่ยนแปลงไปของสังคมโลกอย่างรวดเร็ว และทำให้กลยุทธ์ที่เคยใช้ในการบริหารโรงเรียนนั้นไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยการนำหลักการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงานเข้ามากำหนดเนื้อหาของสิ่งที่มุ่งประเมิน เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานการประเมินผล การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด อยู่ในระดับใด
2. รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพสำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด
2. ได้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ที่สามารถนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการพัฒนาการประเมิณผล การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพได้
3. เป็นข้อเสนอเทศสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด นำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพไปใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีดูดยภาพของสถานศึกษาในสังกัด

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.1 ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายและภาระงานการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ (Balanced Scorecard) ของ เนตรพัฒนา ยาวีราช (2546), ผสุ เดชะรินทร์ (2546), วีระเดช เชื้อนาม (2547), Kaplan และ Norton (2001) และ Thompson และ Strickland (2003) ผลการสังเคราะห์ได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการเงิน 2) ด้านนักเรียน 3) ด้านกระบวนการภายในองค์กร และ 4) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

2. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูล

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 60 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 120 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 46 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 46 คน รวมทั้งสิ้น 92 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบประชากรกับตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ศึกษา Best Practices

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ พิจารณาจากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก ผลการประเมินภาพรวมระดับดีมากขึ้นไป จำนวน 3 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน รวม 6 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตอนที่ 2 ยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ในตอนที่ 1 และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยัน รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบ ยืนยัน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตอนที่ 4 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

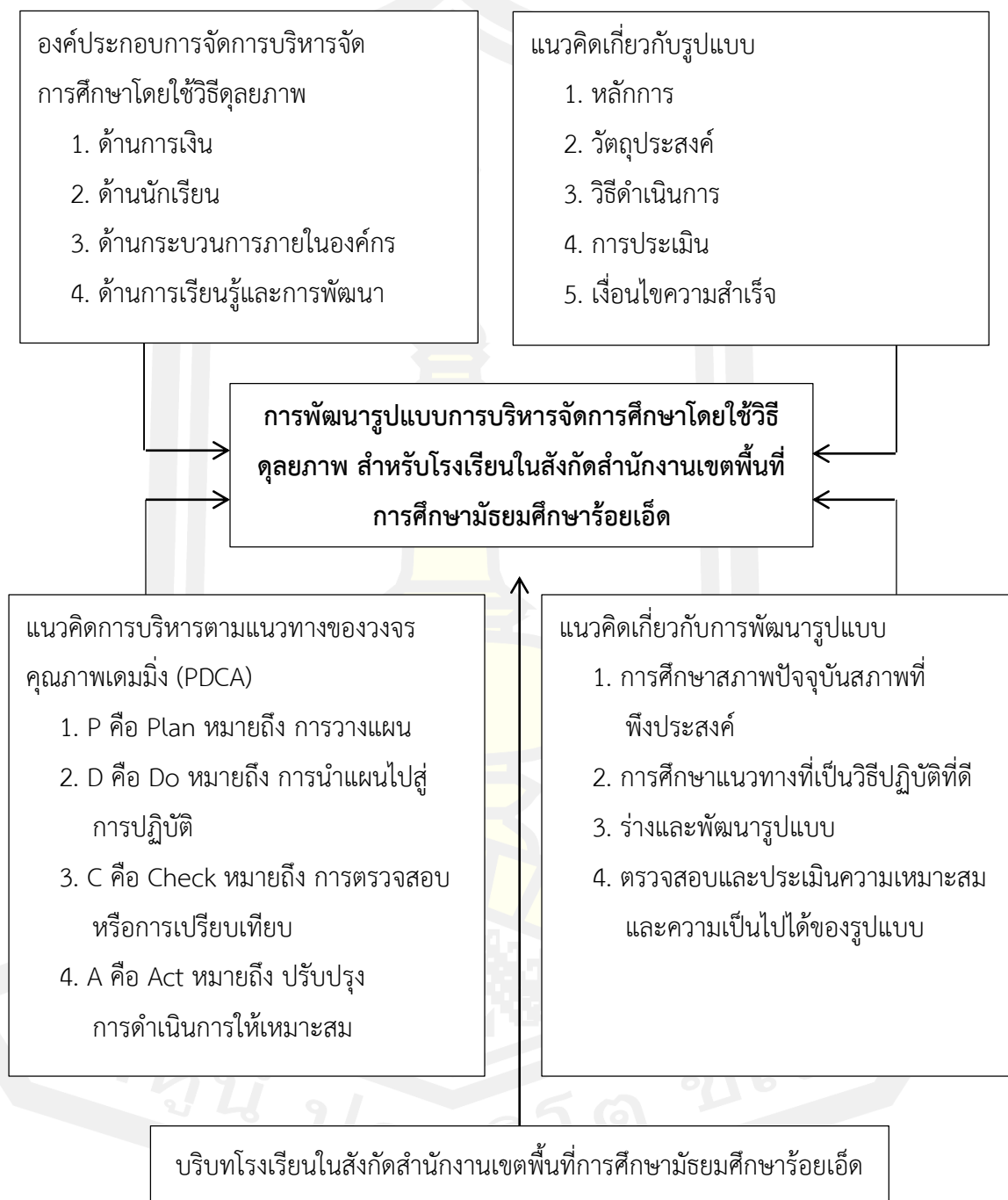
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบข่ายและภาระงานการบริหารจัดการศึกษา ในสถานศึกษา และการบริหารตามแนวทางของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยกำหนด กรอบแนวคิดในการวิจัยจากองค์ความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. แนวคิดการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ เนตรพัฒนา ยาวีราช (2546), ผสุ เดชะรินทร์ (2546), วีระเดช เชื้อนาม (2547), Kaplan และ Norton (2001) และ Thompson และ Strickland (2003) ผลการสังเคราะห์ได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการเงิน 2) ด้านนักเรียน 3) ด้านกระบวนการภายในองค์กร และ 4) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา
2. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ ทิศนา ขัมมณี (2546), ธีระ รุญเจริญ (2544), Bardo และ Hartman (1982) และ Keeves (1988) ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมิน และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ
 - 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ สมาน อัสวภูมิ (2541), บุญชม ศรีสะอาด (2556) และ Keeves (1988) 1) การศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ 2) การศึกษาแนวทางที่เป็นวิธีปฏิบัติที่ดี 3) ร่างและพัฒนารูปแบบ 4) ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ
3. แนวคิดการบริหารตามแนวทางของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ของ ฮีโดชิ คูเมะ (2540), ปรีทรศน์ พันธุ์บรยงก์ (2545), สมาน อัสวภูมิ (2541), สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554), Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) P คือ Plan หมายถึง การวางแผน 2) D คือ Do

หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ 3) C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ
4) A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม แสดงด้วยแผนภาพ ดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ (Balanced Scorecard) หมายถึง รูปแบบการปฏิบัติงานที่ให้ความสำคัญกับผู้ใช้หลาย ๆ เกณฑ์ประกอบกัน เป็นตัวช่วยที่ใช้แปลงวิสัยทัศน์ให้เข้าสู่เป้าหมายการปฏิบัติงาน รวมไปถึงใช้เป็นเครื่องมือควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานในทุก ๆ ขั้นตอน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการเงิน 2) ด้านนักเรียน 3) ด้านกระบวนการภายในองค์กร และ 4) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา โดยแต่ละด้านมีความหมายดังนี้

1.1 ด้านการเงิน หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับเงิน การรับ-จ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน การควบคุมและการตรวจสอบเกี่ยวกับการเงิน การจัดทำบัญชี ซึ่งต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด ป้องกันการรั่วไหลของเงินงบประมาณ

1.2 ด้านนักเรียน หมายถึง คุณภาพในตัวนักเรียนที่มีครอบคลุมในด้านความสามารถ และทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.3 ด้านกระบวนการภายในองค์กร หมายถึง บริหารจัดการภายในโรงเรียน ด้วยกระบวนการที่ดีในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน เพื่อจะสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนมากขึ้น และเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

1.4 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา หมายถึง การพัฒนาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การเรียนรู้และการพัฒนาที่โรงเรียน กำหนดกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน

2. รูปแบบ หมายถึง แบบจำลอง แบบแผน แบบอย่างหรือตัวอย่างของวิธีปฏิบัติที่เป็นหลักวิชาการที่ได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น หรือใช้เป็นวิธีดำเนินการเพื่อพัฒนางานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน ประกอบด้วย

1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมิน และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

3. รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา หมายถึง กรอบความคิดหรือแบบแผนในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมิน และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

4. การพัฒนารูปแบบ หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงแนวการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ตามแนวทางของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยมีการวางแผน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ และการปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม ใช้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินงานให้เกิดผลสำเร็จ

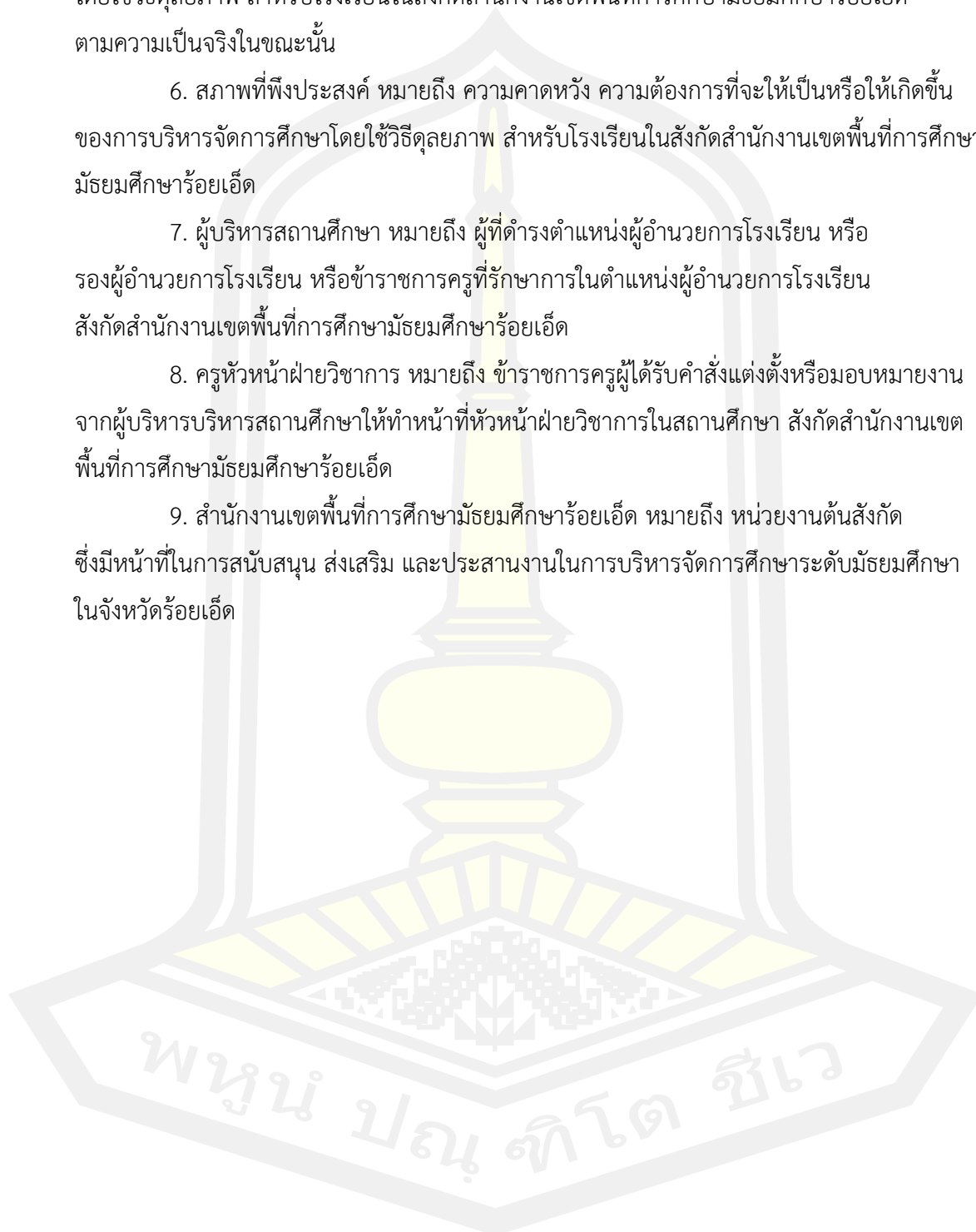
5. สภาพปัจจุบัน หมายถึง การปฏิบัติและการดำเนินการการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีดูสภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความเป็นจริงในขณะนั้น

6. สภาพที่พึงประสงค์ หมายถึง ความคาดหวัง ความต้องการที่จะให้เป็นหรือให้เกิดขึ้น ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูสภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

7. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน หรือข้าราชการครูที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

8. ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ หมายถึง ข้าราชการครูผู้ได้รับคำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายงาน จากผู้บริหารสถานศึกษาให้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด หมายถึง หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งมีหน้าที่ในการสนับสนุน ส่งเสริม และประสานงานในการบริหารจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดร้อยเอ็ด



บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน
สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา
ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การบริหารการศึกษา
2. การบริหารสถานศึกษา
3. การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน
4. รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
5. วงจรคุณภาพเต็มมิ่ง (PDCA)
6. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
7. การประเมินความต้องการความจำเป็น
8. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 9.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารการศึกษา

1. ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษา มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้นิยามไว้หลากหลายความหมาย
ดังต่อไปนี้

ธีระ รุญเจริญ (2546) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา หมายถึง
การปฏิบัติภารกิจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการจัดการศึกษาที่จะทำให้
การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์
ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจะประสบผลสำเร็จ

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษา
หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ความสามารถ และ
ความเป็นคนดีที่หมายถึงการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของครูใหญ่ร่วมกับ

ครูน้อยในโรงเรียน อธิการบดีร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย กลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกัน พัฒนาคอนให้มีคุณภาพทั้งสิ้น การพัฒนาคอนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียน การสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่ และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลเข้ามา ทำการสอนในสถานบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้เรียกว่า “ภารกิจทางการบริหารการศึกษา” หรือ “งานบริหารการศึกษา” นั่นเอง

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา รวมไปถึงผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับกรม ระดับกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ การพัฒนาคอนในสังคมทุกด้าน ทั้งด้านสติปัญญา จิตใจ และร่างกาย ให้มีคุณภาพโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา เพื่อให้ผลผลิตสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข

2. ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษา ดังต่อไปนี้
 หวน พินรุพันธ์ (2545) ได้เสนอความสำคัญการบริหารการศึกษาไว้ว่า
 เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน หรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถ ทักษะคติ พฤติกรรม ค่านิยม หรือคุณธรรม ทั้งในด้านการสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ เพื่อให้บุคคลดังกล่าว เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นระเบียบแบบแผน และไม่เป็นระเบียบแบบแผน

ดิเรก วรธรรมเศียร (2548) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า
 การบริหารเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อองค์การเป็นอย่างยิ่ง เป็นศาสตร์ที่ต้องศึกษา และนำไปปฏิบัติตาม หลักวิชาอย่างมีศิลปะ ปัจจุบันสภาพทั่วไปในสังคมมีความซับซ้อน การที่ผู้บริหารจะนำพาองค์การ ให้ก้าวไปสู่ความสำเร็จไม่ใช่เรื่องง่าย การบริหารจัดการที่ดีจึงต้องมีทักษะทางการบริหารในระดับสูง และขณะเดียวกันก็ต้องเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการบริหารอย่างชัดเจน

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ว่า
 การบริหารการศึกษาช่วยให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มุ่งพัฒนาคอน ให้สมบูรณ์ทุกด้าน พร้อมทั้งการบริหารศึกษามีกิจกรรมในการตรวจสอบการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามหลักวิชาการ และการบริหารการศึกษาได้หมายรวมถึงการบำรุงขวัญและกำลังใจ แก่ผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานโดยทั่วกันและเป็นธรรม

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมขององค์กร ที่จัดการศึกษาให้มุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างมีระบบ ทำให้ผู้บริหารมองเห็นภาพรวมในการบริหาร

ลดปัญหาและความซ้ำซ้อนของงาน พร้อมทั้งกระจายหน้าที่ให้สมาชิกได้ใช้ศักยภาพเต็มที่ เพื่อให้องค์กรมีความก้าวหน้าและบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

การบริหารสถานศึกษา

1. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้
 ธงชัย สันติวงษ์ (2546) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า
 การบริหารสถานศึกษาเป็นงานของหัวหน้าหรือผู้นำที่จะต้องกระทำเพื่อให้กลุ่มต่าง ๆ ที่มีคนหมู่มาก
 มาอยู่รวมกันและร่วมกันทำงานเพื่อวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้จนสำเร็จและได้ประสิทธิภาพ

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหาร
 สถานศึกษา หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุง
 พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด

Good (1973) ได้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การสั่งการ
 การควบคุมดูแลงานและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นภาระหน้าที่ของสถานศึกษา เพื่อให้การ
 ปฏิบัติงานเหล่านั้นนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผลในการจัดการศึกษาให้ตรงเป้าหมายทุกประการ
 สรุปลได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการการดำเนินงานทั้ง 4 ฝ่าย
 ในสถานศึกษา คือ งานวิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป

2. ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้
 สมศักดิ์ คงเที่ยง (2543) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า
 เป็นการจัดการศึกษาให้มีความรู้ ประสบการณ์และอบรมเยาวชนให้เป็นพลเมืองดีของชาติ
 เป็นการจัดการศึกษาตามนโยบายของรัฐให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและ
 ประสิทธิภาพ

สมคิด บางโม (2544) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า
 เป็นแหล่งพัฒนาประชากรของประเทศสำคัญยิ่ง เนื่องจากว่าสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่ใช้คน เงิน
 วัสดุ อุปกรณ์ จำนวนมาก เพื่อใช้ในการพัฒนาคนหากการพัฒนาคนในสถานศึกษาขาดประสิทธิภาพ
 ผลผลิตของสถานศึกษาคือนักเรียนที่สำเร็จออกไปย่อมมีประสิทธิภาพต่ำ ซึ่งส่งผลไปถึงการพัฒนา
 ประเทศย่อมจะล่าช้าตามไปด้วย

จันทร์ธานี สงวนนาม (2545) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 ไว้ว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ

บุคคลในองค์กรที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย เพื่อความมีประสิทธิภาพขององค์กร

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการศึกษา เพราะการบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารจัดการแหล่งบ่มเพาะความรู้ ประสบการณ์ของเยาวชน ผู้บริหารต้องใช้คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นไปเพื่อให้นักเรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้เสนอขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 และกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ดังนั้นสถานศึกษาจึงได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารสถานศึกษาโดยกำหนดขอบข่ายการบริหารงานของสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา ที่มุ่งเน้นให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้กับสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขอบข่ายและภารกิจงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ ดังนี้

- 1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
- 1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
- 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.6 การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 1.9 การนิเทศการศึกษา

- 1.10 การแนะแนว
- 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
- 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
- 1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
- 1.16 การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
- 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. การบริหารงานงบประมาณ

เพื่อให้สถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ มีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหาร มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีต่อผู้เรียน โดยมีขอบข่ายและภารกิจ ดังนี้

- 2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี
- 2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง
- 2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร
- 2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ
- 2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- 2.6 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- 2.7 การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- 2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- 2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- 2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วแต่กรณี

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การเบิกเงินจากคลัง

2.18 การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

2.19 การนำเงินส่งคลัง

2.20 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.21 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.22 การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล

เป็นภารกิจที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระ ภายใต้กฎระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคง และก้าวหน้า ในวิชาชีพที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยขอขยายและภารกิจมีดังนี้

3.1 การวางแผนอัตรากำลัง

3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการ

ศึกษา

3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

3.6 การลาทุกประเภท

3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

- 3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- 3.12 การออกจากราชการ
- 3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- 3.14 การจัดทำ บัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
- 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- 3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- 3.18 การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต
- 3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4. การบริหารงานทั่วไป

เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้การบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงาน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยทั้งนี้ให้เน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ จัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีขอบข่ายภารกิจ ดังนี้

- 4.1 การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- 4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- 4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- 4.4 งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- 4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- 4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- 4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 4.8 การดำเนินงานธุรการ
- 4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- 4.10 การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- 4.11 การรับนักเรียน
- 4.12 การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

- 4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
 - 4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 4.15 การทัศนศึกษา
 - 4.16 งานกิจการนักเรียน
 - 4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
 - 4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา
 - 4.19 งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
 - 4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน
 - 4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
 - 4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน
- สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา แบ่งออกเป็นงานหลัก 4 งาน ได้แก่ วิชาการ งบประมาณ งานบุคคล และบริหารทั่วไป งานหลักดังกล่าวเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารต้องดำเนินการ บริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่สถานศึกษา

การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ

1. ความเป็นมาของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ

นักวิชาการได้เสนอความเป็นมาของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ (Balanced Scorecard) ไว้ดังนี้

นภดล ร่มโพธิ์และมนวิกา ผดุงสิทธิ์ (2552) กล่าวว่า Balance Scorecard เป็นแนวคิดที่เกิดจาก Professor Robert Kaplan อาจารย์จากมหาวิทยาลัย Havard และที่ปรึกษาทางด้านการจัดการ Dr.David Norton ได้ริเริ่มและพัฒนา Balance Scorecard ตั้งแต่ปี 1990 เป็นต้นมา ต่อมาในปี 1992 แนวคิด Balance Scorecard ได้ลงตีพิมพ์ในวารสาร Havard Business Review และได้ให้คำนิยามของ Balance Scorecard ว่าเป็นเครื่องมือในด้านการบริหารจัดการ ทำให้องค์กรขับเคลื่อนกลยุทธ์และเป็นเครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงานที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบัน

Kaplan และ Norton (1996) ได้เสนอว่า Balanced scorecard มีความสมบูรณ์ในการวัดและประเมินผลที่ไข่มุมมองทั้งด้านการเงินและไม่ใช่ด้านการเงินมีความสมดุลกัน เพื่อสะท้อนภาพของวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ขององค์กร ประกอบด้วยมุมมอง 4 ด้าน คือ มุมมอง ด้านการเงิน (Financial) ด้านลูกค้า (Customer) ด้านกระบวนการภายใน (Internal business process) และด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and growth) และแต่มุมมองจะต้องกำหนดรายละเอียด

ย่อยจำนวน 4 รายการ ได้แก่ วัตถุประสงค์ (Objective) การวัด (Measures) เป้าหมาย (Target) และการริเริ่ม (Initiatives) ซึ่งมุ่งมองทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวจัดเป็นหลักการที่สำคัญของ Balanced scorecard ซึ่งความสมดุลของการวัดมีรายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

1. มีความสมดุลในแง่ของการวัด ประกอบด้วย การวัดที่เป็นทั้งการวัดด้านเงิน และการวัดที่ไม่ใช่ด้านการเงิน ทำให้องค์กรไม่มุ่งเน้นในด้านหนึ่งมากเกินไป
2. มีความสมดุลในแง่ของการวัด ประกอบด้วย วัตถุประสงค์และการวัดที่แสดงถึงปัจจัยทั้งภายในองค์กร ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน กระบวนการภายในและการเรียนรู้และการพัฒนาและภายนอกองค์กร ได้แก่ มุมมองด้านลูกค้า
3. มีความสมดุลในแง่ของการวัด ประกอบด้วย การวัดที่มุ่งเน้นทั้งในระยะสั้น ได้แก่ มุมมองด้านการเงิน และในระยะยาว ได้แก่ ภายใต้มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา
4. เป็นความสมดุลระหว่างการวัดที่กำหนดตัวชี้วัดที่เป็นตัวเหตุ (Lead indicators or drivers) และตัวชี้วัดที่เป็นผล (Lag indicators or outcomes) โดยตัวชี้วัดที่เป็นผลจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้น

กล่าวโดยสรุป การบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ (Balanced Scorecard) มีความเป็นมาจาก Dr.David Norton ได้ริเริ่มและพัฒนา Balance Scorecard ตั้งแต่ปี 1990 เป็นต้นมา ต่อมาในปี 1992 แนวคิด Balance Scorecard ได้ลงตีพิมพ์ในวารสาร Harvard Business Review และได้ให้คำนิยามของ Balance Scorecard ว่าเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ทำให้องค์กรขับเคลื่อนกลยุทธ์และเป็นเครื่องมือประเมินผลการปฏิบัติงาน

2. ความหมายของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ ไว้ดังนี้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2544) ได้ให้ความหมายของการบริหารโดยใช้วิธีดุลยภาพ หมายถึง การบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพเป็นตัวช่วยที่ใช่แปลงวิสัยทัศน์ให้เข้าสู่เป้าหมาย การปฏิบัติงาน รวมไปถึงใช้เป็นเครื่องมือควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานในทุก ๆ ขั้นตอน

กฤษณี มหาวิทยาลัย (2546) ได้ให้ความหมายของการบริหารโดยใช้วิธีดุลยภาพ หมายถึง เป็นเครื่องมือทางการบริหารที่เชื่อมโยงการวัดผลกับวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ขององค์กร

เนตรพัฒนา ยาวีราช (2546) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ หมายถึง การบริหารงานที่ให้ความสำคัญกับการใช้หลาย ๆ เกณฑ์ประกอบกัน ทั้งด้านการเงิน การตลาด การจัดการ และการบริหารงานบุคคล เป็นต้น

สุโขทัยธรรมมาธิราช (2548) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ หมายถึง รูปแบบการวัดผลการปฏิบัติงานที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ Balanced Scorecard

ซึ่ง Scorecard คือ บัตรคะแนนที่มีระบบข้อมูลหรือสิ่งสนับสนุนให้เห็นว่า ตัวชี้วัดของแต่ละด้านนั้นทำได้จริง ไม่ใช่เฉพาะตัวเลข

กล่าวโดยสรุป การบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ (Balanced Scorecard) หมายถึงรูปแบบการวัดผลการปฏิบัติงานที่ให้ความสำคัญกับการใช้หลาย ๆ เกณฑ์ประกอบกัน เป็นตัวช่วยที่ใช้แปลงวิสัยทัศน์ให้เข้าสู่เป้าหมายการปฏิบัติงาน รวมไปถึงใช้เป็นเครื่องมือควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานในทุก ๆ ขั้นตอน

3. ความสำคัญของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ

นักวิชาการได้เสนอความสำคัญของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ ไว้ดังนี้

เนตรพัฒนา ยาวีราช (2546) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพไว้ว่า เป็นระบบการบริหารที่ไม่ได้วัดผลด้านการเงินเพียงอย่างเดียว แต่ดูด้านอื่นควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะในสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความรู้ เป็นต้น

โกศล ศิธรรม (2547) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ ไว้ว่า ทำให้เกิดผลลัพธ์ต่อการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรดังนี้ ภายในองค์กรเกิดความร่วมมือและประสานงานกันระหว่างผู้บริหารระดับสูงและทีมงานแต่ละฝ่าย รวมทั้งความมีส่วนร่วมจากพนักงานทุกระดับ องค์กรได้มีการเปิดเผยข้อมูลภายในองค์กรให้รับรู้อย่างโปร่งใส และเกิดการสื่อสารทั่วทั้งองค์กรทำให้พนักงานทุกระดับทราบถึงแผนพัฒนาองค์กร

Kaplan และ Norton (1996) ได้เสนอความสำคัญของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ ไว้ว่า เป็นการบริหารงานที่มีการปฏิบัติงานที่ใช้ตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อน ซึ่งระบบการประเมินนี้จะนำมาใช้ในการวัดผลว่าคุ้มค่ากับการทำงานหรือไม่ Balanced Scorecard เป็นตัววัดผลทางการจัดการที่จะช่วยในการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยการประเมินและการวัด ช่วยให้องค์กรเกิดความ เป็นระบบแนวเดียวกัน และเน้นในสิ่งที่สำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จขององค์กร

กล่าวโดยสรุป การบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ มีความสำคัญคือ เป็นการบริหารงานการทำปฏิบัติงานที่ใช้ตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อน ซึ่งระบบการบริหารนี้จะนำมาใช้ในการวัดผลว่าคุ้มค่ากับการทำงานหรือไม่ เป็นระบบการบริหารที่ไม่ได้วัดผลด้านการเงินเพียงอย่างเดียว แต่ดูด้านอื่นควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะในสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความรู้ เป็นต้น

4. องค์ประกอบของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ

นักวิชาการได้เสนองค์ประกอบของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ ไว้ดังนี้

เนตรพัฒนา ยาวีราช (2546) ได้เสนองค์ประกอบของการบริหารจัดการโดยใช้วิธีดุลยภาพ ประกอบด้วย

1. ด้านการเงิน
2. ด้านนักเรียน

3. ด้านกระบวนการภายใน

4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

ผลุ เดชะรินทร์ (2546) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารจัดการโดยใช้

วิธีดุลยภาพ ประกอบด้วย

1. ด้านการเงิน

2. ด้านนักเรียน

3. ด้านกระบวนการภายใน

4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

วีระเดช เชื้อนาม (2547) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารจัดการโดยใช้

วิธีดุลยภาพ ประกอบด้วย

1. ด้านการเงิน

2. ด้านนักเรียน

3. ด้านกระบวนการภายใน

4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

Kaplan และ Norton (1996) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารจัดการ

โดยใช้วิธีดุลยภาพ ประกอบด้วย

1. ด้านการเงิน (Financial Perspective)

2. ด้านนักเรียน (Customer Perspective)

3. ด้านกระบวนการภายในองค์กร (Internal Business Process Perspective)

4. มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning Growth Perspective)

Thompson และ Strickland (2003) ได้เสนอองค์ประกอบของการบริหารจัดการ

โดยใช้วิธีดุลยภาพ ประกอบด้วย

1. ด้านการเงิน (Financial Perspective)

2. ด้านนักเรียน (Customer Perspective)

3. ด้านกระบวนการภายในองค์กร (Internal Business Process Perspective)

4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning Growth Perspective)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารองค์กรโดยใช้วิธีดุลยภาพ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์

องค์ประกอบ ปรากฏดังตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ

องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีตุลยภาพ	นักวิชาการ/หน่วยงาน					ความถี่
	เนตรพัฒนา ยาวีราช (2546)	ผลุ เดชะรินทร์ (2546)	วีระเดช เชื้อนาม (2547)	Kaplan และ Norton (1996)	Thompson และ Strickland (2003)	
1. ด้านการเงิน	✓	✓	✓	✓	✓	5
2. ด้านนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	5
3. ด้านกระบวนการภายในองค์กร	✓	✓	✓	✓	✓	5
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	✓	✓	✓	✓	✓	5

จากตาราง 1 ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ ได้องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านการเงิน 2) ด้านนักเรียน 3) ด้านกระบวนการภายในองค์กร และ 4) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ ในแต่ละองค์ประกอบ มาศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดความหมายและตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. ด้านการเงิน

1.1 ความหมาย

นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของด้านการเงิน ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ให้ความหมายของด้านการเงิน หมายถึง การบริหารงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากการบริการมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียนสถานศึกษา ของรัฐที่เป็นนิติบุคคล

หวน พันธุ์พันธ์ (2549) ได้ให้ความหมายของด้านการเงิน หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามรายการและแผนงาน หรืองานที่ฝ่ายบริหารได้รับ อนุมัติงบประมาณมา ใช้จ่ายจากรัฐสภา เพื่อป้องกันการรั่วไหลของเงินงบประมาณแผ่นดิน โดยวิธีการอนุมัติเงินประจำงวด การเบิกจ่ายเงิน การตรวจสอบ การใช้จ่ายเงิน รวมตลอดถึง การรายงานผลต่าง ๆ ที่ใช้เพื่องานนั้นเนื่องจากงบประมาณสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับงานอื่น

Gulick และ Urwick (1937) ได้ให้ความหมายของด้านการเงิน หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผนหรือโครงการจ่าย การบัญชี และการควบคุมการดูแล ใช้จ่ายเงิน หรือตรวจสอบบัญชีโดยรอบคอบและรัดกุม

กล่าวโดยสรุป ด้านการเงิน หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน การนำส่งเงิน การควบคุมและการตรวจสอบเกี่ยวกับการเงิน การจัดทำบัญชี ซึ่งต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดป้องกันการรั่วไหลของเงินงบประมาณ

1.2 ตัวบ่งชี้ด้านการเงิน

นักวิชาการ ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเงิน ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเงิน ประกอบด้วย

1. ภาคี เครือข่าย ของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. คุ่มค่า โรงเรียนมีทรัพยากรที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิด

ประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายขององค์กร

ผลุ เดชะรินทร์ (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเงิน ประกอบด้วย

1. ใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
2. กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรมีแนวทางในการทำให้รายได้เพิ่มขึ้น

รสนันต์ ถมั่งรักษ์สัตว์ (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเงิน ประกอบด้วย

1. จัดทำให้ได้ทรัพยากรมาอย่างประหยัด (Economy)
2. การบริหารทรัพยากรมีประสิทธิภาพ (Efficiency)
3. ได้ผลงานที่บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Effectiveness) ซึ่งมีเทคนิคที่

เกี่ยวข้องกับการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ ได้แก่ การวัดผลการปฏิบัติงาน (Performance measurement) การเทียบงาน (Benchmarking) คุณภาพการให้บริการ (Service quality) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Performance auditing) การประเมินโครงการ (Project evaluation)

วีระเดช เชื้อนาม (2547) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเงิน ประกอบด้วย การลดลงของต้นทุน (Cost Reduction) และการที่รายได้เพิ่มขึ้น (Revenue Growth) หรือ

ผลิตผลเพิ่มขึ้น (Productivity Improvement) ซึ่งประกอบด้วยการใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดองค์กรจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ว่าองค์กรมีแนวทางในทำอย่างไรให้รายได้เพิ่มขึ้น ตัวชี้วัด (KPI) ที่สำคัญมองด้านการเงิน เช่น การเพิ่มขึ้นของรายได้ การเพิ่มขึ้นของกำไรหรือยอดขายและการลดลงของต้นทุน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเงิน ประกอบด้วย

1. ภาษี เครือข่าย ของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. จัดหาให้ได้ทรัพยากรมาโดยใช้ต้นทุนอย่างประหยัด
3. กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรมีแนวทางในการทำให้รายได้เพิ่มขึ้น
4. บริหารทรัพยากรมีประสิทธิภาพ
5. ใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
6. ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

2. ด้านนักเรียน

2.1 ความหมาย

นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของด้านนักเรียน ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้ให้ความหมายด้านนักเรียน หมายถึง คุณภาพในตัวนักเรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถ และทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2560) ได้ให้ความหมายด้านนักเรียน หมายถึง คุณภาพนักเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ปรากฏในตัวนักเรียนอันเป็นผลจากการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้ให้ความหมายด้านนักเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

กล่าวโดยสรุป ด้านนักเรียน หมายถึง คุณภาพในตัวนักเรียนที่มีครอบคลุมในด้านความสามารถ และทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2.2 ตัวบ่งชี้ด้านนักเรียน

นักวิชาการ ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านนักเรียน ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านนักเรียน ประกอบด้วย

1. เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร
 คติวิเคราะห์ นักเรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ
 สื่อสารเพื่อการเรียนรู้ มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ เรียนเป็น มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์

2. มีทักษะการดำรงชีวิต มั่นใจในตนเอง นักเรียนมีทักษะ การดำรงชีวิต
 มีคุณธรรม มั่นใจในตนเอง และกล้าแสดงออก

3. ความเป็นไทย นักเรียนมีความเป็นไทย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์
 ประเพณีศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผสุ เดชะรินทร์ (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านนักเรียน ประกอบด้วย

1. วางแผนระบบนักเรียนเพื่อให้องค์กรเข้าถึงนักเรียนมากขึ้น
2. สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ
3. มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่

วีระเดช เชื้อนาม (2547) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านนักเรียน ประกอบด้วย

1. การรักษาคุณภาพนักเรียน
2. สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ
3. การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักเรียน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2557)

ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านนักเรียน ประกอบด้วย

1. นักเรียนเป็นคนดี
2. นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร
3. นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน และการคิดวิเคราะห์
4. นักเรียนมีทักษะชีวิตและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กล่าวโดยสรุป เสนอตัวบ่งชี้ด้านนักเรียน ประกอบด้วย

1. วางแผนระบบรักษาคุณภาพนักเรียน
2. สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ
3. มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่
4. นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร
5. นักเรียนมีทักษะชีวิต
6. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. ด้านกระบวนการภายในองค์กร

3.1 ความหมาย

นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของด้านกระบวนการภายในองค์กร ไว้ดังนี้

ผสุ เดชะรินทร์ (2546) ได้ให้ความหมายของด้านกระบวนการภายในองค์กร หมายถึง บริหารจัดการภายในองค์กรด้วยกระบวนการที่ดีในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากร และนักเรียน เพื่อจะสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรมากขึ้น

วีระเดช เชื้อนาม (2547) ได้ให้ความหมายของด้านกระบวนการภายใน องค์กร หมายถึง บริหารจัดการภายในองค์กรด้วยกระบวนการที่ดีในการสร้างความพึงพอใจให้แก่ บุคลากรและนักเรียน เพื่อจะสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรมากขึ้น

Kaplan และ Norton (2001) ได้ให้ความหมายของด้านกระบวนการภายใน องค์กร หมายถึง การกำหนดกระบวนการดำเนินงานภาวะปกติและกระบวนการที่เป็นวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายขององค์กร ประกอบด้วยวิธีการที่ดี ซึ่งผู้บริหารองค์กรใช้ในการทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้า

กล่าวโดยสรุป ด้านกระบวนการภายในองค์กร หมายถึง บริหารจัดการภายใน องค์กร ด้วยกระบวนการที่ดีในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน เพื่อจะสร้าง ความเข้มแข็งให้กับองค์กรมากขึ้นและเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จตาม จุดมุ่งหมาย

3.2 ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการภายในองค์กร

นักวิชาการ ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการภายในองค์กร ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้าน กระบวนการภายในองค์กร ประกอบด้วย

1. โรงเรียนธรรมาภิบาล โรงเรียนมีระบบบริหารจัดการที่ดี มีบรรยากาศ และวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร ผนึกพลังสร้างสรรค์และร่วมรับผิดชอบ มีเอกลักษณ์ อันโดดเด่น โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนา
2. สร้างโอกาสและดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนให้บริการทางการ ศึกษาได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และดูแลช่วยเหลือนักเรียนส่งเสริมนักเรียนตามศักยภาพ อย่างทั่วถึง
3. ประกันคุณภาพ โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ผสุ เดชะรินทร์ (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการภายในองค์กร ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
 2. มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน
 เพื่อจะสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรมากขึ้น

วีระเดช เชื้อนาม (2547) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการภายในองค์กร
 ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ และมีการทำงาน
 แบบกัลยาณมิตร
 2. มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน
 เพื่อจะสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรมากขึ้น

3. องค์กรเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมาย
 รสวันต์ ถมั่งรักษ์สัตว์ (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการภายในองค์กร
 ประกอบด้วย

1. มีกฎ กติการะเบียบ ที่เอื้ออำนวย หรือสนับสนุนต่อการบริหารจัดการ
 ที่ดี
 2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ
 3. มีระบบตรวจสอบภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
 4. มีระบบพัฒนามีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป เสนอตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการภายในองค์กร ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ
 2. มีกฎ กติการะเบียบ ที่เอื้ออำนวย หรือสนับสนุนต่อการบริหารจัดการ
 ที่ดี

3. การบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
 4. มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน
 5. มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร
 6. โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของ
 ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

4.1 ความหมาย

นักวิชาการ ได้ให้ความหมายของด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ไว้ดังนี้

ผสุ เดชะรินทร์ (2546) ได้ให้ความหมายของด้านการเรียนรู้และการพัฒนา
 หมายถึง มุมมองของการพัฒนาในอนาคต มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

วีระเดช เชื้อนาม (2547) ได้ให้ความหมายของด้านการเรียนรู้และการพัฒนา หมายถึง มุมมองของการพัฒนาในอนาคต มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

Kaplan และ Norton (2001) ได้ให้ความหมายของด้านการเรียนรู้และการพัฒนา หมายถึง มุมมองที่องค์กรกำหนดกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามจุดหมายขององค์กร

กล่าวโดยสรุป ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา หมายถึง มุมมองของการพัฒนาในอนาคต มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนาที่องค์กรกำหนดกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามจุดหมายขององค์กร

4.2 ตัวบ่งชี้ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

นักวิชาการ ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ประกอบด้วย

1. ความเป็นมืออาชีพ ครู ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความรู้ ความสามารถ และจิตวิญญาณในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2. E-Scholl โรงเรียนเพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผสุ เดชะรินทร์ (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ประกอบด้วย

1. บุคลากรมีความรู้ความสามารถเพียงพอ

2. พัฒนาทักษะของบุคลากร

3. มีทัศนคติที่ดีและบุคลากรมีความพึงพอใจ

รสวันต์ ฅม้งรัชส์ัตว์ (2546) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ประกอบด้วย

1. บุคคลควรปรับทัศนคติในการเรียนรู้และลองพิจารณาว่ามีอะไรบ้างที่ตนเองยังไม่รู้ โดยเฉพาะเนื้อหาในการทำงาน

2. มีการส่งเสริมในบุคคลใฝ่หาความรู้อย่างต่อเนื่อง และนำความรู้มาพัฒนาองค์กรและก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้ศักยภาพของตนในการพัฒนาองค์กร และมั่นใจว่าความต้องการขององค์กรสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและมีความเป็นธรรม

3. ผู้บริหารควรส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจ ในการตัดสินใจ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ

4. ผู้บริหารควรมีคุณลักษณะของผู้นำที่รักการอ่านและการศึกษา เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เป็นนักออกแบบ มีวิสัยทัศน์ สามารถโน้มน้าวจิตใจคนให้มีความรู้ ยากมีส่วนร่วม

5. ควรมีการปรับระบบการบริหารงานภายในองค์กร มีการจัดระบบ สารสนเทศ เพื่อการบริหาร (Management Information System, MIS) ที่ดี เพื่อเป็นส่วนประกอบ ในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งปรับระบบการสื่อสารภายใน องค์กรให้เอื้ออำนวยต่อ การสื่อสารแบบสองทาง และต้องมีความชัดเจนในเป้าหมายและกระบวนการปฏิบัติงานขององค์กร Kaplan และ Norton (2001) ได้เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ประกอบด้วย

1. บุคลากรได้รับการฝึกอบรม และหรือการพัฒนาปรับปรุงตนเอง ให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานโดยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
2. มีมาตรการให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงานแก่บุคลากร ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้
3. ติดต่อประสานงานสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันได้อย่างสะดวก รวดเร็วโดยใช้เครื่องมือทางด้านเทคโนโลยี

กล่าวโดยสรุป เสนอตัวบ่งชี้ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้
3. บุคลากรได้รับการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ในการปฏิบัติงาน โดยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
4. พัฒนาการเรียนรู้ให้บุคลากรมีความพึงพอใจ
5. ติดต่อประสานงานสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน
6. เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา

รูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

1. ความหมายของรูปแบบ

นักวิชาการได้นิยามความหมายของรูปแบบไว้หลายทัศนะ ดังนี้

ทีศนา แคมมณี (2546) ได้ให้ความหมายของรูปแบบ คือ รูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเช่น เป็นคำอธิบายเป็นแผนผัง ไต่อะแกรมหรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้นรูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

บุญชม ศรีสะอาด (2545) ได้เสนอว่า “รูปแบบ” หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่มีปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือระบบต่าง ๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

รัตน์ะ บัวสนธ์ (2552) ได้ให้ความหมายของรูปแบบจำแนกออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้

1. แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริงรูปแบบในความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น

2. แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model”

3. แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้บางทีเรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

พิสนุ พองศรี (2553) ได้สรุปความหมายของรูปแบบว่า หมายถึง สิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นจากแนวคิดทฤษฎี ประสบการณ์ จินตนาการ เพื่อถ่ายทอดออกมาแทนปรากฏการณ์ด้วยการนำเสนอให้เข้าใจง่าย กระชับ ถูกต้อง สามารถนำไปเป็นแนวทางสู่การปฏิบัติได้โดยมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ คือ วัตถุประสงค์ ตัวแปรหรือสาระสำคัญและความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างตัวแปรอย่างเป็นระบบ

Keeves (1988) ได้เสนอว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องในเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

กล่าวโดยสรุป รูปแบบ หมายถึง แบบจำลอง แบบแผน แบบอย่างหรือตัวอย่างของ วิธีปฏิบัติที่เป็นหลักวิชาการ ที่ได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นเพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้น หรือใช้เป็นวิธีดำเนินการเพื่อพัฒนางานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

2. ความสำคัญของรูปแบบ

นักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของรูปแบบไว้ ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2544) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบมีความสำคัญในการแสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของหน่วยงานต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบมีมากกว่าหนึ่งมิติหรือหลายตัวแปร โดยจะเชื่อมโยงแสดงความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันของตัวแปรต่าง ๆ ในเชิงความสัมพันธ์และเชิงเหตุผล

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2544) กล่าวว่า การพัฒนารูปแบบมีความสำคัญในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยการใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการทางคณิตศาสตร์ ให้สามารถเข้าใจได้ง่ายและในขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

Bardo และ Hartman (1982) ได้กล่าวว่าการพัฒนารูปแบบมีความสำคัญทางสังคมศาสตร์ โดยเป็นชุดของข้อความเชิงนามธรรมเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่เราสนใจ เพื่อใช้ในการนิยามคุณลักษณะและ/หรือบรรยายคุณสมบัตินั้น ๆ โดยรูปแบบเป็นอะไรบางอย่างที่เราพัฒนาขึ้นมาเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญ ๆ ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ รูปแบบจึงไม่ใช่การบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์อย่างละเอียดทุกแง่มุม เพราะการทำเช่นนั้นจะทำให้รูปแบบมีความซับซ้อนและยุ่งยากเกินไปในการที่จะทำความเข้าใจ การที่จัดระบบของรูปแบบหนึ่ง ๆ ว่าควรต้องมีรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของรูปแบบนั้น ๆ ไม่ได้มีข้อกำหนดเป็นการตายตัว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์แต่ละอย่างและวัตถุประสงค์ของผู้สร้างรูปแบบที่ต้องการจะอธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ อย่างไร

สรุปได้ว่า รูปแบบมีความสำคัญ คือ ช่วยในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจที่มีต่อปรากฏการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยเป็นการแสดงโครงสร้างที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในเชิงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลอย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบและมีลำดับการดำเนินการเป็นระเบียบ

3. องค์ประกอบของรูปแบบ

นักวิชาการได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบไว้ ดังนี้

ทิตานา แชมมณี (2546) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ แนวคิด 2) บริบทและเงื่อนไข 3) ยุทธศาสตร์ 4) กระบวนการดำเนินงาน 5) ผลที่ได้รับจากการนำรูปแบบไปใช้

ธีระ รุญเจริญ (2544) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบไว้ 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินผลรูปแบบ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ

Bardo และ Hartman (1982) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบไว้ว่า การที่จะระบุว่ารูปแบบหนึ่งจะต้องประกอบด้วยรายละเอียดมากน้อยเพียงใดจึงจะเหมาะสมและรูปแบบนั้นควรมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ไม่ได้มีข้อกำหนดแน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์นั้น ๆ

Keeves (1988) กล่าวถึง องค์ประกอบของรูปแบบ สรุปได้ว่าประกอบด้วย ส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ สภาพแวดล้อม หลักการแนวคิด วัตถุประสงค์ ผลลัพธ์ ตลอดจนการรวบรวมปัญหา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาเป็นอันดับแรก นำไปสู่การทำนาย (Prediction) และการทดสอบ

2. การจัดร่างโครงสร้าง ต้องมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (Causal Relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้

3. การนำไปทดลองเพื่อเปรียบเทียบผลการนำไปใช้ ทำให้มีการปรับปรุงคุณภาพในการปฏิบัติงานซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ การทดลองย้อนหลังโดยใช้ข้อมูลย้อนกลับ และการทดลองใช้ในปัจจุบัน

4. มีเงื่อนไข หรือ มองเห็นภาพแห่งความสำเร็จ

กล่าวโดยสรุป รูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมิน และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบในการวิจัยในครั้งนี้

4. การพัฒนารูปแบบ

นักวิชาการได้เสนอขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ ไว้ดังนี้

สมาน อัครภูมิ (2541) ได้เสนอแนวคิดและแนวทางในการพัฒนารูปแบบไว้ดังนี้

1. การศึกษารูปแบบ หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักการและข้อมูลพื้นฐานประกอบการสร้างรูปแบบ ซึ่งอาจจะดำเนินการได้โดยวิธีสำรวจความคิดเห็นหรือการศึกษาภาคสนาม

2. การนำเสนอรูปแบบ การออกแบบและการนำเสนอรูปแบบใหม่ เพื่อให้ได้รูปแบบที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ในขั้นนี้ยังไม่ต้องทดลองใช้รูปแบบ เพียงแต่จัดโอกาสนำเสนอเพื่อพิจารณาที่เกี่ยวข้อง เช่น การนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาและประเมินในรูปแบบสอบถามหรือการประชุมสัมมนา การนำรูปแบบให้ผู้ปฏิบัติประเมินความเป็นไปได้ ตลอดจนการให้ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะ

3. การพัฒนารูปแบบ หมายถึง การวิจัยที่ผู้วิจัยต้องดำเนินการทั้งสามส่วน คือ การศึกษารูปแบบ การออกแบบรูปแบบใหม่ การนำรูปแบบใหม่ไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ส่วนจะมีการใช้ที่รอบขึ้นอยู่กับโครงการวิจัย และทำการรายงานผลการทดลองใช้

บุญชม ศรีสะอาด (2556) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนารูปแบบจำแนกออกได้เป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการสร้างหรือพัฒนารูปแบบ ขั้นที่สองเป็นการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของรูปแบบ คือ

1. การสร้างรูปแบบ

การสร้างหรือพัฒนารูปแบบผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนารูปแบบขึ้นมา ก่อนเป็นรูปแบบตามสมมุติฐาน โดยการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ (ที่มีผู้พัฒนาไว้แล้วในเรื่องเดียวกันการหาความเที่ยงตรงของรูปแบบหรือเรื่องอื่น) และผลการศึกษาหรือวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้นหรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบในการพัฒนารูปแบบนี้จะต้องใช้หลักของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ และการศึกษาค้นคว้ามักจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบอย่างยิ่ง ผู้วิจัยอาจคิดโครงสร้างของรูปแบบขึ้นมาก่อนแล้วปรับปรุง โดยอาศัยข้อเสนอเทศจากการศึกษาค้นคว้าทฤษฎี แนวความคิด รูปแบบ หรือผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือทำการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรแต่ละตัว แล้วคัดเลือกองค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรที่สำคัญประกอบกันขึ้นเป็นโครงสร้างของรูปแบบก็ได้

2. การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ

หลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นแรกแล้ว จำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นถึงแม้ว่าจะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎีแนวความคิดรูปแบบของผู้อื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมุติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทำการทดลองนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

เพื่อทดสอบดูว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ (ในขั้นนี้บางครั้งจึงใช้คำว่าทดสอบประสิทธิภาพของรูปแบบ)

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริง หรือทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนา ในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบและอิทธิพลหรือความสำคัญของกลุ่มองค์ประกอบหรือกลุ่มตัวแปรในรูปแบบ ผู้วิจัยอาจปรับปรุงแบบใหม่โดยตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่ามีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อย ออกจากรูปแบบของตน ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

Keeves (1988) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบไว้ 4 ประการ คือ

1. รูปแบบ ควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้างมากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา อย่างไรก็ตามความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไปนั้น ก็มีประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ
2. รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตและหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์
3. รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างโมทัศน์ใหม่และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่

กล่าวโดยสรุป การพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วย 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ 2) การศึกษาแนวทางที่เป็นวิธีปฏิบัติที่ดี 3) ร่างและพัฒนารูปแบบ 4) ตรวจสอบและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

1. ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ ดังนี้ วรภัทร์ ภูเจริญ (2541) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบการบริหารงานที่มีคุณภาพเป็นที่รู้จักแพร่หลายระดับหนึ่ง ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การนำผลการประเมินย้อนกลับไปปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action) การใช้วงจรคุณภาพของเดมมิ่งต้องดำเนินการอย่างมีวินัยให้ครบวงจรหมุนเวียนไปไม่มีหยุดหย่อน

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2545) ได้ให้ความหมายของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบคุณภาพที่กำหนดมาตรฐาน หรือเป้าหมายที่โรงเรียนต้องการพัฒนาและการวางแผน การดำเนินงานของโรงเรียนซึ่งตรงกับขั้นวางแผน (Plan = P) คือ การที่โรงเรียนกำหนดมาตรการและ แผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสู่เป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ กระบวนการดำเนินงานตาม แผนปฏิบัติการในขั้นนี้ คือ ขั้นกระทำ (Do = D) การตรวจสอบหรือการประเมินผลการดำเนินงาน ของโรงเรียนตรงกับขั้นการตรวจสอบ (Check = C) และการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อพัฒนา คุณภาพตรงกับขั้นปฏิบัติ (Act = A) เพื่อปรับปรุงงาน ทั้งนี้กระบวนการดำเนินงานทั้งหมดต้องทำเป็น วงจรต่อเนื่องสม่ำเสมอ และมีการปรับปรุงทั้งระบบคุณภาพ การควบคุม และการตรวจสอบคุณภาพ ให้ดียิ่งขึ้น

กล่าวโดยสรุป วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) หมายถึง ระบบการดำเนินงานที่มีคุณภาพ เพื่อให้บรรลุมาตรฐานตามที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Action)

2. ความสำคัญของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

อีโตชิ คูเมะ (2540) ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า การบริหารคุณภาพวงจรเดมมิ่ง และได้นำมาใช้กับทุกกิจกรรม จึงรู้จักกันอย่างแพร่หลาย PDCA การบริหารงาน การจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัทธ์ พิบูลย์ (2544) ได้เสนอความสำคัญวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานให้สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ ประกอบด้วยการทำงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do or implementation) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหรือประเมิน (Check or evaluation) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act or adjust) เรียกอ่อ ๆ ว่า วงจรการบริหารงานแบบวงจรคุณภาพ (PDCA)

กล่าวโดยสรุป วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มีความสำคัญ คือ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการประกอบด้วยการทำงาน 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงานหรือประเมิน (Check) การปรับปรุงแก้ไขการทำงาน (Act)

3. ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA)

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ดังนี้

อีโตชิ คูเมะ (2540) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) โดยมีการ ดำเนินการ ดังนี้

1. Plan คือ การวางแผน เป็นการเริ่มต้นของโครงการ หรืองาน เป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าเมื่อเกิดการผิดพลาดมีความสามารถรับมือได้ เพื่อให้การปรับปรุงงานและแก้ปัญหาอุปสรรค ทำงานอย่างรอบคอบเป็นไปตามเป้าหมายหรือแผน แผนที่ดีประกอบด้วย SMART มีลักษณะ ดังนี้

S = Specific เฉพาะเจาะจง มีความชัดเจน

M = Measurable สามารถวัดได้

A = Attainable สามารถบรรลุผลได้สำเร็จ

R = Realistic พื้นฐานของความเป็นจริง

T = Timely มีกรอบเวลากำหนดการวางแผนที่ดี

2. Do คือ ปฏิบัติตามแผน การปฏิบัติตามแผนนั้นต้องเป็นไปตามขั้นตอนตามแนวทางที่วางแผนไว้ โดยพิจารณาใคร่ครวญก่อนลงมือปฏิบัติ

3. Check คือ ตรวจสอบ การทำงานนั้นนอกจากจะทำให้เสร็จแล้วจะต้องมีการตรวจสอบว่า ผลที่ปฏิบัติได้ผลคุ้มค่าเพียงไร มีข้อมูลใหม่ ๆ เกิดขึ้นบ้าง

4. Act คือ การดำเนินการให้เหมาะสมหลังจากที่ได้ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามขั้นตอน กรณีผลที่เกิดขึ้นไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ให้วิเคราะห์และพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไร โดยมองทางเลือกใหม่ ใ้ความพยายามให้มากขึ้น ขอความร่วมมือจากผู้อื่น หรือ เปลี่ยนเป้าหมายใหม่

ปรีทรรศน์ พันธุ์บรรยงก์ (2545) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ดังนี้

P (Plan) คือ จะเริ่มนับจากการแสวงหาจุดที่เป็นปัญหา ระหว่างระดับความแตกต่างจุดที่มุ่งหวังและสภาพที่เป็นจริง เมื่อจับจุดที่เป็นปัญหาได้แล้ว จัดทำแผนมาตรการในการแก้ไข แล้วจึงเข้าสู่ขั้น D หรือ do ต่อไป

D (Do) คือ การปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขแผนใหม่ล่าสุด เพราะแผนคือสิ่งที่ปรับปรุงแก้ไขได้อยู่เสมอ ต้องแน่ใจว่าแผนที่จะลงมือปฏิบัติเป็นแผนที่ล่าสุดจริง ๆ

C (Check) คือ การเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์กับค่าเป้าหมายเสมอ

A (Act) คือ การปฏิบัติหลังการตรวจสอบ ซึ่งเป็นไปได้หลายประการ ดังนี้

1. ในกรณีที่ผลลัพธ์ต่ำกว่าเป้าหมายจะต้องมีการทบทวนแผนของมาตรการแก้ไขแล้วดูสิ่งที่ยังคงเป็นปัญหาอยู่นั้นมีสิ่งใดที่ปฏิบัติได้ทันทีให้ลงมือปฏิบัติเลย ส่วนสิ่งที่ปฏิบัติไม่ได้ทันทีให้สะท้อนสู่แผนการแก้ไขปัญหารอบต่อไป

2. ในกรณีที่ผลลัพธ์ดีกว่าเป้าหมาย จะต้องมีการทบทวนการกำหนดเป้าหมายว่าดำเนินไปหรือไม่ ควรมีการปรับเป้าหมายให้ดีกว่าเดิมหรือไม่ ผลลัพธ์เหนือกว่าความคาดหวังโดยปัจจัยภายนอกอื่น ๆ หรือไม่

3. ในกรณีที่ผลลัพธ์ได้ตรงตามเป้าหมายให้ทบทวนดูว่าได้มีการปฏิบัติตามแผนมาตรการแก้ไขครบถ้วนหรือไม่ ถ้าใช่ แสดงว่าแผนนี้ถูกต้องและควรกำหนดเป็นวิธีการปฏิบัติงานมาตรฐานเพื่อรักษาให้ผลลัพธ์คงอยู่ในระดับที่ต้องการต่อไป

สมาน อัครภูมิ (2541) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 คือ P-Planning (การวางแผน) คือ การกำหนดขึ้นล่วงหน้าว่าเป้าหมายเป็นอย่างไร และจะมีวิธีการอย่างไรที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนั้น หน้าที่ของการวางแผนจะต้องระบุผลงานที่ต้องการและหนทางที่จะทำให้ได้ผลงานนั้น การวางแผนเป็นการตัดสินใจของปัจจุบันจะเลือกวิธีการกระทำเพื่อให้ได้ผลตามความต้องการของอนาคต

ขั้นที่ 2 คือ D-Do (สภาพตามแผน) คือ การนำเอาแผนมาปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและกำหนดของเวลา เพื่อให้เกิดผลตามที่กำหนดไว้ของแผน

ขั้นที่ 3 คือ C-Check (การตรวจสอบประเมินผล) คือ กระบวนการตรวจสอบสภาพงานเปรียบเทียบกับผลงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ติดตามกำกับดูแลความก้าวหน้าของงาน

ขั้นที่ 4 คือ A-Action (การปรับปรุงงาน) คือ การนำผลจากการประเมินผลมาปรับปรุงงานแก้ไขงานเพื่อพัฒนาให้งานบรรลุตามเป้าหมาย

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

P คือ Plan หมายถึง การวางแผน โดยเลือกปัญหาและตั้งเป้าหมายร่วมกันทั้งผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน

D คือ Do หมายถึง การนำแผนหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่ได้กำหนดไว้ร่วมกันไปใช้ในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นการนำแผนแก้ปัญหาไปสู่การปฏิบัติ

C คือ Check หมายถึง การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกัน

A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

Deming (1995) ได้เสนอขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำให้ผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้ว

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ P คือ Plan หมายถึง การวางแผน D คือ Do หมายถึง การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ C คือ Check หมายถึง การตรวจสอบหรือการเปรียบเทียบ A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม

การประเมินความต้องการความจำเป็น

1. ความหมายของการประเมินความต้องการความจำเป็น

นักวิชาการ นักการศึกษาได้เสนอความหมายของการประเมินความต้องการความจำเป็น ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2548) ได้เสนอความหมายของการประเมินความต้องการความจำเป็นแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรก การนิยามตามโมเดลความแตกต่าง และประเภทที่สอง ปารนิยามโมเดลการแก้ปัญหา

1. การนิยามโมเดลความแตกต่าง (Discrepancy Model) หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่มุ่งหวังกับสิ่งที่มีอยู่จริง นิยามนี้ยังสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกกำหนดความต้องการจำเป็นในลักษณะของความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้น แต่ไม่ได้กำหนดว่าต้องมีความแตกต่างกันเท่าใดจึงจะถือว่าเป็น “ความต้องการจำเป็น” กลุ่มที่สอง กำหนดความต้องการจำเป็นว่าเป็นความแตกต่างของผลที่เกิดขึ้นก็ได้หรือไม่ใช่ก็ได้ แต่เกณฑ์การพิจารณาจะเป็นความต้องการจำเป็นหรือไม่ ให้พิจารณาจากประโยชน์ที่ได้รับ หากความต้องการจำเป็นได้รับการตอบสนองหรือความเสียหาย หรือผลเสียที่เกิดขึ้น หากความต้องการจำเป็นไม่ได้รับการตอบสนอง นิยามตามโมเดลนี้เรียกว่า “Performance Needs”

2. การนิยามโมเดลการแก้ปัญหา (Solution Model) หมายถึง สิ่งที่ต้องการและจำเป็นต้องทำให้ได้ หรือทำให้เกิด หรือทำให้มี ซึ่งหากไม่ได้รับจะอยู่ในสภาพที่ไม่พึงประสงค์นิยามโมเดลนี้ เรียกว่า “Treatment Needs”

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2550) ได้เสนอความหมายของการประเมินความต้องการ ความจำเป็น หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นและสิ่งที่เป็นอยู่ ในปัจจุบัน หากมีความขัดแย้งระหว่างความแตกต่างที่พบก็จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น ในองค์กรหรือหน่วยงาน ผู้บริหารวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเพื่อหาความสามารถที่ต้องพัฒนาของ บุคลากรโดยนำความสามารถมาตรฐาน (สิ่งที่ควรจะเป็น) ในการดำเนินงานลบด้วยความสามารถที่ บุคลากรมีอยู่จริง (สิ่งที่เป็นอยู่) จะได้ความสามารถที่ต้องการพัฒนา (ความแตกต่าง) ซึ่งจะนำไปสู่ การจัดหลักสูตรฝึกอบรมบุคลากรต่อไป

กล่าวโดยสรุป การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการในการวิเคราะห์ ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ คาดหวังให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทาง ในการพัฒนางานต่อไป

2. ความสำคัญของความต้องการความจำเป็น

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอความสำคัญของการประเมินความต้องการ ความจำเป็น ดังนี้

สุวิมล ว่องวาณิช (2548) ได้เสนอความสำคัญของการประเมินความต้องการ ความจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับ สภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามี ลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลง อะไรบ้าง การประเมินความต้องการความจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลที่น่าไปสู่การเปลี่ยนแปลงกระบวนการ จัดการศึกษาหรือการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดขึ้นปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมิน ความต้องการความจำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเป็นการเปลี่ยนแปลงทางบวก

Witkin และ Altschuld (1995) ได้เสนอความสำคัญของการประเมินความต้องการ ความจำเป็นไว้ว่า เป็นกระบวนการที่เป็นระบบ เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังและ การตัดสินใจ

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของความต้องการความจำเป็น เป็นกระบวนการประเมิน เพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามี ลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ ประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง เพื่อจัดเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง

3. ขั้นตอนการประเมินความต้องการความจำเป็น

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนของการประเมินความต้องการความจำเป็น ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการความจำเป็นไว้ว่า 3 ขั้นตอน คือ

1. การระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification)
2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis)
3. การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาความต้องการจำเป็น (Needs Solution)

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2550) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการความจำเป็นไว้ดังนี้

1. ขั้นก่อนการประเมิน (Reassessment) ในขั้นแรกนี้เป็นขั้นตอนของการสำรวจ (Exploration) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้
 - 1.1 การวางแผนสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
 - 1.2 การนิยามหรือการกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไป สำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
 - 1.3 กำหนดขอบเขตหลักของการประเมินความต้องการจำเป็นหลักและ/หรือประเด็นที่ต้องการประเมิน
 - 1.4 กำหนดรายละเอียดและข้อมูลความต้องการตามขอบเขตที่จะประเมิน ซึ่งรวมถึงกลุ่มเป้าหมายในการประเมิน
 - 1.5 ตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ แผนเบื้องต้นสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น และนำไปใช้ในขั้นที่ 2 และ 3
2. ขั้นประเมิน (Assessment) หลังจากสำรวจความต้องการจำเป็นต่าง ๆ แล้วในขั้นนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล (Data gathering) ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้
 - 2.1 สรุปตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับบริบท ขอบเขต และสิ่งที่เกี่ยวข้องในการประเมินความต้องการจำเป็น
 - 2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลของความต้องการ ซึ่งในขั้นนี้ยอมทำให้ทราบความต้องการของผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมาย
 - 2.3 หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในเบื้องต้นระยะแรก
 - 2.4 วิเคราะห์หาสาเหตุของความต้องการจำเป็นหรือประเด็นปัญหา
 - 2.5 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ผลที่ได้ในขั้นประเมินคือความต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่ต้องการแก้ไขตามลำดับความสำคัญในระยะแรก

3. ขั้นหลังการประเมิน (Post assessment) เมื่อได้ผลการประเมินความต้องการจำเป็นแล้ว ในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือ การนำผลการประเมินไปใช้ (Utilization) ประกอบด้วย

3.1 จัดเรียงลำดับ (Set Priority) ความสำคัญของความต้องการจำเป็น ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญและทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์

3.2 พิจารณาทางเลือกสำหรับการแก้ปัญหาจากข้อที่ 1 ทำให้ทราบปัญหาที่เร่งด่วนที่สุด ถ้าหากไม่นำมาแก้ปัญหาก็จะสูญเปล่าในการทำการประเมิน ดังนั้น จึงต้องช่วยกันพิจารณาทางเลือกสำหรับการแก้ปัญหา

3.3 พัฒนาแผนการปฏิบัติเพื่อใช้ในการดำเนินงานต่อไป

3.4 ประเมินผลของการประเมินความต้องการจำเป็น

3.5 รายงานผลการประเมินความต้องการจำเป็น

Witkin และ Altschuld (1995) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

ระยะที่ 1 ก่อนการประเมิน (การสำรวจ) เป็นระยะการเตรียมการก่อนประเมินความต้องการจำเป็น ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักการ กำหนดขอบเขตหรือประเด็นของความต้องการจำเป็น รวมถึงการกำหนดข้อมูลที่จะรวบรวม แหล่งที่มาของข้อมูล วิธีการ ระดับความสามารถในการใช้ข้อมูล

ระยะที่ 2 การประเมิน (การเก็บรวบรวมข้อมูล) เป็นระยะการเก็บข้อมูลและความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น การจัดลำดับความต้องการจำเป็นก่อนหลังขั้นแรก การวิเคราะห์สาเหตุ ระดับที่ 1, 2 และ 3 การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 3 หลังการประเมิน (การนำไปใช้ประโยชน์) เป็นระยะการใช้ผลประเมินความต้องการจำเป็นก่อนหลังในทุกระดับที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ การพิจารณาแนวทางแก้ปัญหา การพัฒนาแผนปฏิบัติงานการแก้ปัญหา การประเมินความต้องการจำเป็น การเผยแพร่ผลที่ได้รับ

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น ดำเนินการดังนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดขอบเขตหรือประเด็นในการประเมิน กำหนดวิธีการประเมินความต้องการจำเป็น นำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์จัดเรียงลำดับ รายงานและนำผลการประเมินความต้องการจำเป็นไปใช้ประโยชน์ต่อไป

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

1. ความหมายของการสนทนากลุ่ม

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดังนี้ วานิช มาลัย และอรสา ปานขาว (2548) ได้ให้ความหมายว่า การสนทนากลุ่ม เป็นรูปแบบการสัมภาษณ์ชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับผู้ที่ถูกสัมภาษณ์กลุ่มเล็ก ๆ มักใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ในกรณีที่ต้องการได้ข้อมูลจากการพิจารณาบุคคลที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ผู้ที่นำมาใช้ในการทำ สนทนากลุ่มจะเป็นบุคคลที่ผู้ศึกษาคาดว่าจะเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการ ศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยปกติจะใช้ผู้เข้าร่วมสนทนาประมาณ 8-12 คน หากใช้จำนวนน้อยกว่า 8 คน จะถือว่ากลุ่มตัวอย่างยังไม่เป็นตัวแทน แต่ถ้าใช้มากกว่า 12 คน จะทำให้เกิดปัญหายุ่งยากในการ ดำเนินงาน

เกษมสิงห์ เพ็ญฟู (2551) ได้ให้ความหมายว่า การจัดสนทนากลุ่ม คือ การที่จัดให้มี กลุ่มคนที่เป็นผู้รู้มีลักษณะทางเศรษฐกิจ สังคม อาชีพ หรือคุณลักษณะภูมิหลังต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกัน ที่สุด และคาดว่าเป็นกลุ่มที่สามารถตอบประเด็นคำถามที่นักวิจัยสนใจได้ดีที่สุด มีสมาชิกที่เข้าร่วม กลุ่ม มีจำนวน 7-8 คน เป็นกลุ่มที่มีลักษณะโต้ตอบและโต้แย้งกันดีที่สุดก่อให้เกิดการสนทนาที่ เปิดกว้างที่จะให้ทุกคนไม่อายคน วิพากษ์วิจารณ์ได้ดีที่สุด ส่วนในกรณีที่มีสมาชิก 9-12 คน ซึ่งเป็น กลุ่มใหญ่วงสนทนาอาจจะมีการแบ่งกลุ่มย่อย หันหน้าเข้าสนทนากันเอง แต่ในกรณีนี้อาจจะลำบาก ในการนั่งสนทนาเป็นกลุ่ม และยากต่อการสรุปประเด็นปัญหาหรือวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการ สนทนาของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นบุคคลที่สามารถให้คำตอบในประเด็นที่ต้องการศึกษาได้ โดยจัดให้มี กลุ่มสนทนาประมาณ 7-12 คน ซึ่งกลุ่มที่จะมีลักษณะโต้ตอบโต้แย้งกันดีที่สุดคือ 7-8 คน และ จะต้องเป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่ม เกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง และรอบด้าน

3. ขั้นตอนในการสนทนากลุ่ม

นักวิชาการ นักการศึกษา ได้เสนอขั้นตอนการสนทนากลุ่มดังนี้

ชาย โพธิสिता (2547) ได้เสนอขั้นตอนการสนทนากลุ่ม มีดังนี้

1. กำหนดปัญหาการวิจัยหรือประเด็นที่จะอภิปรายกลุ่ม
2. กำหนดกรอบการเลือกตัวอย่าง
3. กำหนดผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม
4. สร้าง/ทดสอบแนวคำตอบ

5. เลือกกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ทรงคุณวุฒิ

6. จัดการสนทนากลุ่ม

7. จัดระเบียบข้อมูล

8. วิเคราะห์ข้อมูล

9. เขียนรายงาน

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2549) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. กำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูล
3. ตัดสินใจว่าจะทำกี่กลุ่ม
4. วางแผนเรื่องระยะเวลาและตารางเวลา
5. ออกแบบแนวคำถาม
6. ทดสอบแนวคำถามที่สร้างขึ้น
7. ทำความเข้าใจกับผู้ดำเนินการสนทนา
8. คัดเลือกผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา
9. การจัดเตรียมการทำสนทนากลุ่ม
10. จัดกลุ่มสนทนา
11. ประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

รัตนะ บัวสนธ์ (2552) ได้เสนอขั้นตอนในการจัดการสนทนากลุ่ม ดังนี้

1. ผู้ร่วมสนทนา หรือสมาชิกที่ได้รับตามคุณสมบัติ หรือตามตัวแปรที่สอดคล้องกับเงื่อนไขตามที่ผู้วิจัยต้องการ
2. ผู้จัดบันทึก และผู้ให้บริการทั่วไปเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่จะบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสนทนาทั้งข้อมูลที่เป็นคำพูดของสมาชิกในกลุ่มสนทนาทุกคำพูดเท่าที่จะจดได้ทัน และข้อมูลที่ไม่ใช่คำพูดแต่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นขณะสนทนา เช่น อากัปกริยา ท่าทางการแสดงสีหน้าของผู้สนทนาเมื่อทำการโต้ตอบ หรือการนั่งเงียบ เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้การตีความสรุปรายงานวิจัยต่อไป ทั้งนี้ในการจดบันทึก ผู้จัดบันทึกจะต้องใส่ชื่อสมาชิกที่ผู้พูด หรือผู้แสดงอากัปกริยาดังกล่าวด้วยเพื่อป้องกันการลืม ผู้จัดบันทึกยังอาจช่วยเตือนพิธีกรกรณีลืมประเด็นคำถามบางประเด็น ตลอดจนการช่วยให้พิธีกรแจกคำถามได้ทั่วถึงกับสมาชิกทุกคน
3. ผู้ให้บริการทั่วไป เป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ให้บริการในด้านต่าง ๆ ในการสนทนา เพื่อให้การดำเนินการสนทนาเป็นไปอย่างราบรื่นโดยไม่ติดขัด เช่น การให้บริการน้ำดื่ม กาแฟ ขนม

หรือของขบเคี้ยว การบันทึกเทป และการเปลี่ยนเทปบันทึก รวมทั้งการป้องกันบุคคลที่ไม่มีส่วน
เกี่ยวข้องกับการสนทนาเข้ามารบกวนขัดจังหวะการสนทนา

กล่าวโดยสรุป การสนทนากลุ่มมีขั้นตอน ดังนี้ กำหนดวัตถุประสงค์ สร้างประเด็น
คำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิ นัดหมายการสนทนา ดำเนินการ
สนทนากลุ่ม จัดบันทึกข้อมูลที่ได้รับการวิพากษ์ และวิเคราะห์สรุปรายงานข้อมูล จากการสนทนา

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด (2564) ได้เสนอบริบทของสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ไว้ดังนี้

สภาพทั่วไป

ตั้งอยู่อาคารเลขที่ 46 ถนนเทวภิบาล ตำบลในเมือง อำเภอเมืองร้อยเอ็ด
จังหวัดร้อยเอ็ด 45000 จังหวัดร้อยเอ็ด รับผิดชอบการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ
มัธยมศึกษาของพื้นที่บริการ 20 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด อำเภอกษัตริย์ อำเภอบุพผ
รัตน์ อำเภอธวัชบุรี อำเภोजตุรพักตรพิมาน อำเภอพนมไพร อำเภอโพนทอง อำเภอโพธิ์ชัย
อำเภอหนองพอก อำเภอเสลภูมิ อำเภอเมยวดี อำเภอสุวรรณภูมิ อำเภอเมืองสรวง อำเภอโพนทราย
อำเภออาจสามารถ อำเภอศรีสมเด็จ อำเภอจังหาร อำเภอเชียงขวัญอำเภอหนองฮี และอำเภอทุ่งเขา
หลวง โรงเรียนในสังกัดจำนวน 60 โรงเรียน

วิสัยทัศน์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เป็นองค์กรขับเคลื่อนและยกระดับ
คุณภาพมาตรฐานการศึกษา น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มี ความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ
คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ
4. ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและ
เท่าเทียม
5. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยยึดหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

6. พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียน มีทักษะความรู้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาพที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการ พึ่งพาตนเองและปรับตัวต่อการเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี
2. ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม และมีคุณภาพมาตรฐาน
3. ครูมีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีความแม่นยำทางวิชาการ จัดการเรียนรู้ที่หลากหลายตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และทักษะในการใช้เทคโนโลยี
4. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความเป็นเลิศในความคิดเชิงกลยุทธ์และนวัตกรรม มีภาวะผู้นำมีสำนึกความรับผิดชอบ (Accountability) และการบริหารแบบมีส่วนร่วม
5. สถานศึกษา มีความสามารถในการบริหารจัดการเรียนรู้ร่วมมือกับชุมชน ภาคเอกชนและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับพื้นที่จัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้ในทุกมิติ สามารถสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนได้อย่างเหมาะสม
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีการบริหารงานเชิงบูรณาการ เป็นสำนักงานแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัย ในการขับเคลื่อนพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาและมีการ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ
7. กระจายอำนาจการบริหารงานและการจัดการศึกษาให้สถานศึกษา บริหารเชิงบูรณาการ มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ

นโยบาย

- นโยบายที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง และเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- นโยบายที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- นโยบายที่ 3 พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตรงตามสายงาน
- นโยบายที่ 4 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
- นโยบายที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพบริหารจัดการแบบมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กล่าวโดยสรุป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด รับผิดชอบการบริหารจัดการ การศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาของพื้นที่บริการ 20 อำเภอ ในเขตพื้นที่จังหวัดร้อยเอ็ด

โดยมีวิสัยทัศน์เป็นองค์กรขับเคลื่อนและยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษา น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

มณฑลลักษณ์ ภักดีชน และคณะ (2557) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากลยุทธ์การบริหารแบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารแบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิธีการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการใน 3 ขั้นตอนย่อย คือ 1.1) ศึกษาจากสภาพการบริหารงานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการประยุกต์ใช้การประเมินดุลยภาพ 1.2) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินภายนอกกรอบของ สมศ. ระหว่างปีการศึกษา 2549-2553 1.3) ศึกษากรณีศึกษาสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS และการวิเคราะห์เอกสารตามแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นการตรวจสอบร่างของการพัฒนากลยุทธ์แบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้ 1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพการบริหารของสถานศึกษาในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน/มิติมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนมีการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาเป็นด้าน/มิติงบประมาณและทรัพยากร ด้านผู้เรียน และด้านการเรียนรู้และพัฒนาซึ่งมีระดับการปฏิบัติที่ต่ำสุด นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 2. ผลการสร้างกลยุทธ์ได้กลยุทธ์การบริหารแบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ประกอบด้วย 10 กลยุทธ์หลัก 28 กลยุทธ์รอง 100 กลวิธี 109 ตัวชี้วัด 3. ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำกลยุทธ์การบริหารแบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างาน ครูผู้สอน และประธานกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเห็นว่ากลยุทธ์กลวิธี และตัวชี้วัดสามารถนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้คือ มีระดับค่ามัธยฐาน (Mdn) อยู่ระหว่าง 4.50-5.00

ปิยนุช เปี่ยมวิริยวงศ์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของการพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะ

เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน 2) วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน และ 3) พัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 380 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 22 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างสำหรับการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่า PNI modified และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของการพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน มาตรฐานวิทยฐานะ และการเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน 2) สภาพปัจจุบันของการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สำหรับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานสามารถเรียงตามลำดับของความต้องการจำเป็นได้ดังนี้ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านความประพฤติในการรักษาวินัย ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการบริหารจัดการ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านความรู้ความสามารถ ตามลำดับ 3) ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน คือ ระบบ PP2PP (Principal Performance to Pupil Performance System) มีส่วนประกอบ 4 ส่วน ประกอบด้วย บทนำ องค์กรประกอบ พื้นฐานของระบบ แนวทางการใช้ระบบ และเงื่อนไขความสำเร็จของการใช้ระบบ

อาภรณ์ อ่อนคง (2558) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้แนวคิดการบริหารแบบสมดุล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) วิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก 3) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก 4) ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก การวิจัยและพัฒนาแบ่งออกเป็น 4 ระยะ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน 2) วิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก ใช้กลุ่มตัวอย่าง 279 คน 3) สร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก และ 4) ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัญหาการปฏิบัติงานโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. องค์ประกอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้แนวคิดการบริหารแบบสมดุล มี 4 มุมมอง

13 องค์ประกอบ 1) การเรียนรู้และพัฒนา มี 3 องค์ประกอบ 2) กระบวนการจัดการศึกษาภายใน มี 4 องค์ประกอบ 3) งบประมาณแลทรัพยากร มี 1 องค์ประกอบ และ 4) ผู้เรียน มี 5 องค์ประกอบ

3. รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้แนวคิดการบริหารแบบสมดุล ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) แนวคิดหลักการ วัตถุประสงค์ 2) มุมมองและองค์ประกอบ 3) ขั้นตอนการบริหาร 8 ขั้นตอน คือ 1. กำหนดทิศทางขององค์การ 2. วิเคราะห์และกำหนดมุมมอง 3. จัดทำแผนกลยุทธ์ 4. จัดทำ Scorecard Design 5. ทำ Action Plan 6. การถ่ายทอดลงสู่การปฏิบัติ 7. ติดตามประเมินผลลัพธ์ 8. การรายงานและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 4) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยใช้แนวคิดการบริหารแบบสมดุล พบว่า มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และมีประโยชน์อยู่ในระดับมาก

อาทิตย์ อาจหาญ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยและพัฒนา ดำเนินการวิจัย 4 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ แนวคิดการจัดการเรียนรู้และการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการประเมิน โดยศึกษาพัฒนาการการจัดการเรียนรู้ ระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบโดยยึดเกณฑ์มาตรฐานการประเมินของคณะกรรมการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประเมินทางการศึกษา โดยผู้ประเมินเป็นกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการทดลองประเมิน จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีลักษณะเป็นแผนภูมิโครงสร้างที่สัมพันธ์กัน 7 องค์ประกอบ คือ หัวข้อการประเมิน วัตถุประสงค์ของการประเมิน สิ่งที่มีประเมิน วิธีการประเมิน ผู้ทำการประเมิน เกณฑ์การประเมิน และผู้ใช้สารสนเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อเป็นสารสนเทศในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สิ่งที่มีประเมิน ประกอบด้วย 5 ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยเบื้องต้นในการจัดการเรียนรู้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านผลผลิตการจัดการเรียนรู้ และด้านการบริหารเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ วิธีการประเมิน ประกอบด้วย ขั้นตอนในการประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินและ ระยะเวลาการประเมิน เกณฑ์การประเมิน เป็นเกณฑ์สัมบูรณ์ ที่พัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญ 2. ผลการประเมินรูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้

ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง ด้านความเป็นไปได้และด้านประโยชน์ในการนำไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ดวงเดือน วณิชชากร (2559) การศึกษาการบริหารแบบสมดุลของโรงเรียนเทศบาล แหลมฉบัง 3 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการบริหารแบบสมดุล (Balanced scorecard) ของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชาจังหวัดชลบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครู จำนวน 79 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สอบถาม สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบสำรวจรายการ (Check list) และตอนที่ 2 สอบถามการบริหารแบบสมดุล (Balanced scorecard) ของโรงเรียนใน 4 มุมมอง คือ มุมมองด้าน นักเรียน มุมมองด้านกระบวนการภายใน มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนาและมุมมองด้าน งบประมาณและทรัพยากรลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert จำนวน 56 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .21 ถึง .79 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหา ขนาดผลกระทบ (ES) ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารแบบสมดุลของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรีโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านแล้วเรียงอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร มุมมองด้านกระบวนการภายใน และด้านนักเรียน 2. ผลการ เปรียบเทียบการบริหารแบบสมดุลของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศโดยรวมแตกต่างกันในระดับต่ำและจำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันในระดับน้อย

บุญยาพร สารมะโน (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริง ที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความจำเป็นในการประเมินตามสภาพจริง 2) สร้างรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงฯ 3) ทดลองใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงฯ และ 4) ประเมินรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงฯ ขั้นตอนการดำเนินการ วิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความจำเป็นในการประเมินตามสภาพจริง ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริง ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริง และระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบการประเมินตามสภาพจริง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์แบบประเมิน รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงฯ และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการประเมินตาม

สภาพจริงฯ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมุติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test แบบ Dependent Samples และ t-test แบบ Independent Samples) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์มี 2 ระยะ 7 ขั้นตอน คือ ระยะที่ 1 ขั้นการวางแผน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือขั้นที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ขั้นที่ 2 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของการประเมิน ขั้นที่ 3 เลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง ขั้นที่ 4 กำหนดผลงานตามสภาพจริง ขั้นที่ 5 กำหนดเกณฑ์การประเมิน และระยะที่ 2 ขั้นการดำเนินการและสะท้อนผล ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 6 บูรณาการระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงและการประเมินผลตามสภาพจริง และขั้นที่ 7 สะท้อนผลการประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและรายงานผลการประเมิน 2. ผลการใช้รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงฯ สรุปได้ดังนี้

2.1 1 นักเรียนที่ใช้รูปแบบฯ มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้รูปแบบฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2 นักเรียนที่ใช้รูปแบบฯ มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังการทดลองใช้สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3 นักเรียนที่ใช้รูปแบบฯ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบฯ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. ผลการประเมินรูปแบบฯ พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ปิยะ โภภัสเสน (2560) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษา โดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารสถานศึกษา และ 2) พัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 มีขั้นตอนดำเนินการ 2 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ตัวอย่างที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 346 คน โดยการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ จำนวน 6 คน ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินความเหมาะสม จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard

ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ด้านการบริหารวิชาการ

1) มุมมองด้านนักเรียน จำนวน 11 แนวทาง 2) มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน จำนวน 10 แนวทาง 3) มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา จำนวน 8 แนวทาง และ 4) มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร จำนวน 7 แนวทาง ด้านการบริหารงานบุคคล 1) มุมมองด้านนักเรียน จำนวน 4 แนวทาง 2) มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน จำนวน 4 แนวทาง 3) มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา จำนวน 5 แนวทาง และ 4) มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร จำนวน 4 แนวทาง ด้านการบริหารงบประมาณ 1) มุมมองด้านนักเรียน จำนวน 5 แนวทาง 2) มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน จำนวน 5 แนวทาง 3) มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา จำนวน 4 แนวทาง และ 4) มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร จำนวน 4 แนวทาง ด้านการบริหารทั่วไป 1) มุมมองด้านนักเรียน จำนวน 5 แนวทาง 2) มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน จำนวน 4 แนวทาง 3) มุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา จำนวน 5 แนวทาง และ 4) มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร จำนวน 4 แนวทาง ผลประเมินด้านความเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

อมรรณ หล้าบุญคำ (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายในสำหรับคณะวิทยาศาสตร์ป่าไม้ของมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย คือ 1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารงานวิจัยและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสำหรับคณะวิทยาศาสตร์ป่าไม้ของ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการประเมินและคู่มือการประเมิน 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการประเมิน และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายในสำหรับคณะวิทยาศาสตร์ป่าไม้ของมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว การดำเนินการวิจัยใช้ การวิจัยและพัฒนาและประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินรวมพลัง ในการตรวจสอบความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้และความตรงของรูปแบบการประเมิน ฯ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา การหาค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ค่าเฉลี่ย สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสำหรับ คณะวิทยาศาสตร์ป่าไม้ของ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ วัตถุประสงค์การประเมิน จำนวน 6 ข้อ สิ่งที่มีุงการประเมิน จำนวน 10 มาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การประเมิน จำนวน 37 ตัวบ่งชี้ วิธีการประเมิน จำนวน 5 วิธีการรายงานผลการประเมิน จำนวน 5 วิธีและผู้ให้ข้อมูลในการประเมิน จำนวน 4 กลุ่มที่มีน้ำหนักแตกต่างกันไป ผลการศึกษา ผลการใช้รูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในคณะวิทยาศาสตร์ป่าไม้มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ลาว พบว่า คุณภาพการศึกษาภายในสำหรับคณะวิทยาศาสตร์ป่าไม้อยู่ในระดับปรับปรุงถึงระดับดี

และความตรงระหว่างผู้ให้ข้อมูลมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ($r_{xy} = 0.9735$) ที่แสดงถึงคุณภาพของรูปแบบการประเมินฯ และรูปแบบการประเมินตามมาตรฐาน ความมีประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

วรวรรณ สังกัพันธ์ (2560) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การประยุกต์ใช้การประเมินแบบเสริมพลัง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการประเมินคุณภาพภายในและ การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยการประยุกต์ใช้การประเมินแบบเสริมพลัง 3) ทดลองใช้และประเมินคุณภาพของระบบการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้การประเมินแบบเสริมพลัง ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 55 คน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาสำหรับการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามเพื่อประเมิน แบบทดสอบความรู้ และมโนทัศน์ในการประเมิน และแบบสำรวจรายการพฤติกรรมตามหลักการประเมินแบบเสริมพลัง วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย การทดสอบทีและใช้เทคนิค PNI modified ในการจัดอันดับความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้ 1. สภาพการประเมินคุณภาพภายในและใช้ผลการประเมิน พบว่าการประเมินคุณภาพภายใน เป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการหรือครูผู้รับผิดชอบหลักงานประกันคุณภาพ ภายใน โดยมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูล และจัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) ทุกปี สถานศึกษามุ่งเน้นใช้ผลการประเมินมาตรฐานที่ 1 ประเด็นพิจารณา พัฒนาการจากผลการสอบระดับชาติ และมีความต้องการจำเป็นที่จะพัฒนาเรื่องการจัดทำรายงาน การประเมินคุณภาพภายในที่อำนวยความสะดวกในการใช้ผลและการสร้างความเข้าใจความตระหนัก ในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน สภาพปัญหาที่สำคัญ คือ การประเมินคุณภาพภายในต้องใช้เวลาเนื่องจากผู้เกี่ยวข้องให้ข้อมูลล่าช้า 2. ระบบการประเมินคุณภาพภายในมีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันคือ วัตถุประสงค์ หลักการ การดำเนินการประเมินแบบเสริมพลังโดยทีมนิเทศ และ กลไกการทำงานของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับ และผลการตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินคุณภาพภายในที่เน้น การนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ระบบการประเมินคุณภาพภายใน มีคุณภาพด้านความมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด 3. ผลการทดลองใช้ระบบ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและ

ครูมีความรู้ในการประเมินหลังการอบรมสัมมนาสูงกว่าก่อนอบรม มีมโนทัศน์สูงกว่าคะแนนเป้าหมาย ที่วางไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความพึงพอใจในการอบรมอยู่ในระดับมาก

วิรัชพัชร นิลแก้วบรรวิษย์ (2563) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบการนิเทศแบบ ร่วมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนา รูปแบบ การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนาเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน โดยศึกษาโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษาที่มีแนวทางการปฏิบัติ ที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนา วิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ตรวจสอบและยืนยันรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมินรูปแบบ ระยะที่ 3 การพัฒนา รูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผล และประเมินผล การเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการนำรูปแบบ ไปใช้กับโรงเรียนที่สมัครใจ จำนวน 3 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ คู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศฯ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพปัจจุบันของการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้และความต้องการในการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับน้อย ครูมีความต้องการที่จะพัฒนา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านวิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.80 2. รูปแบบ การนิเทศฯ มีชื่อเรียกว่า “CoPDA Model” มีองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 1) การนิเทศ แบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (Cooperative Professional Development : Co) 2) การวางแผน การนิเทศการจัดการเรียนการสอนของครู (Plan : P) 3) การลงมือปฏิบัติที่มีการสังเกตการณ์สอน ของครูการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Do: D) และ 4) การประเมินผล การนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ (Assessment : A) 3. ผลการนำรูปแบบการนิเทศฯไปใช้ พบว่า 1) ทีมนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ มีความรู้ความเข้าใจในการใช้รูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ และมีความรู้ความเข้าใจ กระบวนการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยวัดได้จากผลการประเมินที่ร่วมนิเทศ คะแนนหลังอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม 2) ทีมร่วมนิเทศทุกคนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ให้มีการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกคน 3) ครูผู้รับการนิเทศมีลำดับ

การพัฒนาพฤติกรรมการเรียนการสอนดีขึ้นทุกคน 4) ครูผู้รับการนิเทศ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยการประเมินผลการจัดการเรียนรู้โดยทีมนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศฯ อยู่ในระดับมากที่สุด
งานวิจัยต่างประเทศ

Al-Zwyalif (2012) ได้วิจัยเรื่อง The Possibility of Implementing Balanced Scorecard in Jordanian Private Universities. พบว่า การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษา มหาวิทยาลัยเอกชนของจอร์แดน ถึงความสำคัญของการดำเนินงานโดยใช้ Balanced Scorecard ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การกำหนดความสามารถของมหาวิทยาลัยที่จะใช้ Balanced Scorecard เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษารั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยเอกชนของจอร์แดน ผ่านแบบสอบถามที่ออกแบบมาเป็นพิเศษส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างของคณะคณบดี รองคณบดีระดับสูง ผู้จัดการทางการเงินและผู้จัดการการบริหาร แบบสอบถามมีความถูกต้องสำหรับการวิเคราะห์ประมาณ 86% ของแบบสอบถาม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยเอกชนของจอร์แดนมีความตระหนักในความสำคัญของการใช้ Balanced Scorecard ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน การศึกษายังแสดงให้เห็นความพร้อมของทรัพยากรทางการเงินและบุคลากรที่สำคัญ มหาวิทยาลัยเอกชนของจอร์แดนซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการขั้นพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานของ Balanced Scorecard

Giannopoulos และคณะ (2013) ได้วิจัยเรื่อง The Use of the Balanced Scorecard in Small Companies. พบว่า Balanced Scorecard (BSC) คือการวัดประสิทธิภาพการทำงานและระบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ซึ่งจะปรากฏที่เหมาะสมสำหรับการใช้งานทุกประเภทและขนาดของธุรกิจ ความแข็งแรงที่ยิ่งใหญ่ที่สุด Balanced Scorecard สำหรับธุรกิจส่วนใหญ่มาจากความสามารถโดยธรรมชาติที่จะรวมมาตรการทางการเงินและที่ไม่ใช่สถาบันการเงินเข้าด้วยกัน โดยการวัดประสิทธิภาพทั้งในเชิงกลยุทธ์และการดำเนินธุรกิจข้ามสี่มุมมองที่เชื่อมโยงกันการศึกษาจำนวนมากแสดงให้เห็นว่า Balanced Scorecard ที่สามารถดำเนินการได้สำเร็จภายในบริษัทขนาดใหญ่และองค์กร แต่มีการจำกัดหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการใช้ Balanced Scorecard ภายในบริษัทขนาดเล็ก การศึกษารั้งนี้จะเพิ่มงานวิจัยที่มีอยู่ด้วยการรายงานผลของการตรวจสอบเปรียบเทียบความตระหนัก Balanced Scorecard และใช้ภายในบริษัทขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในสหราชอาณาจักรและไชปรัส นอกจากนี้การศึกษาดูตรวจสอบสาเหตุของการไม่ยอมรับโดยบริษัทขนาดเล็กและไม่ว่าบริษัทเหล่านี้ใช้มาตรการที่แสดงว่ามีความคล้ายคลึงกับที่มีอยู่โดยทั่วไปในรูปแบบของ Balanced Scorecard ข้อมูลการวิจัยที่ได้รับการรวบรวมจากแบบสอบถามตัวเองเสร็จสมบูรณ์ที่ได้รับการแจกจ่ายให้กับ 500 บริษัท ในสหราชอาณาจักรและไชปรัส ผลการสำรวจแสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ของบริษัทขนาดเล็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหราชอาณาจักรไม่รู้จัก Balanced Scorecard

และทำให้ระดับของการใช้งาน Balanced Scorecard ที่ต่ำมาก ผู้ตอบแบบสอบถามเชื่อว่า Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับบริษัทขนาดเล็กและการดำเนินการของตนเองเกินกว่าทรัพยากรที่มีให้หน่วยงานดังกล่าว แต่ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าแม้บริษัทขนาดเล็กเพียงไม่กี่แห่งใช้ Balanced Scorecard บริษัท ดังกล่าวจำนวนมากปรากฏการใช้อย่างไม่เหมาะสมและตัวชี้วัดคล้ายกับการรวมอยู่ในรูปแบบของ Balanced Scorecard

Karpagam และ Suganthi (2013) ได้วิจัยเรื่อง Performance Measurement of Organizations : A Review of Balanced Scorecard Technique พบว่า Balanced Scorecard (BSC) เป็นระบบการวัดประสิทธิภาพแบบบูรณาการเพื่อตรวจสอบการทำงานวิจัยอย่างมีนัยสำคัญ โดยการใช้ Balanced Scorecard (BSC) ในภาคธุรกิจและไม่หวังผลกำไร แม้ว่าหลายเทคนิคคอมพิวเตอร์ขั้นสูงเช่น AHP ถูกนำมาใช้ในการวัดกรอบ Balanced Scorecard (BSC) มีหลักฐานที่แสดงว่าเป็นเครื่องมือที่ไม่ซ้ำกันหรือวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการใช้งาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่มีในบางกรณีที่นอกเหนือไปจากแบบดั้งเดิม สี่มุมมองเพิ่มเติมเป็นสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการส่วนบุคคล นอกจากนี้ยังพบว่า งานวิจัยและการใช้งานอย่างกว้างขวาง (4 ประเภท) ได้รับการดำเนินการในภาคธุรกิจรุ่นทั่วไปและเทคนิคการใช้คอมพิวเตอร์ขั้นสูงได้ถูกนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย ในภาคธุรกิจ ในภาคที่ไม่หวังผลกำไรคือภาคบริการและการศึกษามีความเป็นปัจจุบันกว้างขวาง ในขั้นตอนการดำเนินการทั้งในระดับการทำงานและหน่วยงาน จากการตรวจสอบ Balanced Scorecard (BSC) และแผนที่ยกย่องสำหรับองค์กร

Husain และ Farooq (2013) ได้วิจัยเรื่อง Instrument Development to Measure Organizational Change and Balanced Scorecard พบว่า วัดอุปสรรคคือการพัฒนาเครื่องมือที่เชื่อถือได้และถูกต้องในการวัดประสิทธิภาพของการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ Balanced Scorecard ในองค์กรธุรกิจ การวิจัยได้รับการออกแบบบนพื้นฐานของการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่กว้างขวางของกระบวนการเปลี่ยนแปลงและกรอบ Balanced Scorecard การทดสอบและการปรับเปลี่ยนมีความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของระบบที่ถูกกำหนด โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) ยืนยันการวิเคราะห์องค์ประกอบ (CFA) ได้รับการดำเนินการที่รูปแบบการวัดขนาด การเปลี่ยนแปลงองค์กร และขนาดคุณภาพ ใช้ AMOS 16.0 ในการวิจัยและได้รับการพัฒนา ที่ถูกต้องในการประเมินประสิทธิภาพการทำงานของการจัดการการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ Balanced Scorecard นอกจากนี้รูปแบบการวัดขนาดการเปลี่ยนแปลงองค์กร ขนาด Balanced Scorecard และขนาดทั้งหมด ตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับระดับการเปลี่ยนแปลงขนาดองค์กร Balanced Scorecard และขนาดทั้งหมดถูกพบที่ยอมรับได้ตามค่าที่แนะนำ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงในภาพที่ใช้ในการวิจัยเป็นแนวทางสำหรับการจัดการการเปลี่ยนแปลงในองค์กรทั้งสำหรับแต่ละบุคคลและกับกลุ่มสี่มุมมองของ Balanced Scorecard ล้อมรอบกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับองค์กรธุรกิจ

ในการวิจัยนี้มีการวัดประสิทธิภาพของกระบวนการเปลี่ยนแปลงการจัดการโดยใช้ Balanced Scorecard และการปรับตัวของกระบวนการในอนาคต

Kootanaee และคณะ (2013) ได้วิจัยเรื่อง The Balanced Scorecard, Alphabet of the Modern Management : From Concept to Implement พบว่า Balanced Scorecard เป็นหนึ่งในแนวคิดการจัดการของผู้ที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในปีที่ผ่านมา Balanced Scorecard เป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการทำงานที่พัฒนาขึ้นในปี 1992 โดย Harvard Business School โดยศาสตราจารย์โรเบิร์ต เอส แคปแลน และที่ปรึกษาด้านการจัดการเดวิด พี นอร์ตัน การวิจัย Kaplan และ Norton พวกเขาเชื่อว่า มาตรการทางการเงินแบบดั้งเดิมเช่นผลตอบแทนจากการลงทุนไม่สามารถให้ภาพที่ถูกต้องของผลการดำเนินงานของบริษัท ในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เป็นนวัตกรรมใหม่ของปี 1990 Balanced Scorecard ให้กรอบสำหรับผู้บริหารที่จะใช้ในการเชื่อมโยงชนิดที่แตกต่างกันของการวัดด้วยกัน Kaplan และ Norton แนะนำให้มองไปที่ธุรกิจจากสี่มุมมอง: มุมมองของลูกค้า; มุมมองทางธุรกิจภายใน นวัตกรรมและมุมมองการเรียนรู้ และการเงิน (หรือผู้ถือหุ้น) มุมมอง การใช้กลยุทธ์ขององค์กรโดยรวมเป็นแนวทางในการบริหารได้รับมา 3-5 เป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับมุมมองของแต่ละคน แล้วพวกเขาก็พัฒนามาตรการที่เฉพาะเจาะจงในการสนับสนุนของแต่ละเป้าหมาย

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ พบว่า นักวิจัยหลายท่านได้พยายามวิเคราะห์ในแง่มุมต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ หลายประการด้วยกันด้วยเหตุที่ว่าการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ เป็นการบริหารจัดการศึกษาที่ใช้ตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อน ซึ่งระบบการประเมินนี้จะนำมาใช้ในการวัดผลว่าคุ้มค่ากับการทำงานหรือไม่ เป็นระบบการประเมินที่ไม่ได้วัดผลด้านการเงินเพียงอย่างเดียว แต่ดูด้านอื่นควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะในสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความรู้ เป็นต้น รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ โดยใช้แนวคิดนี้มีกรอบของสิ่งที่จะต้องประเมินประกอบด้วย 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ซึ่งมุมมองแต่ละด้านจะต้องกำหนดตัวชี้วัดให้มีความสมดุลกันเพื่อการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพสำหรับสถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

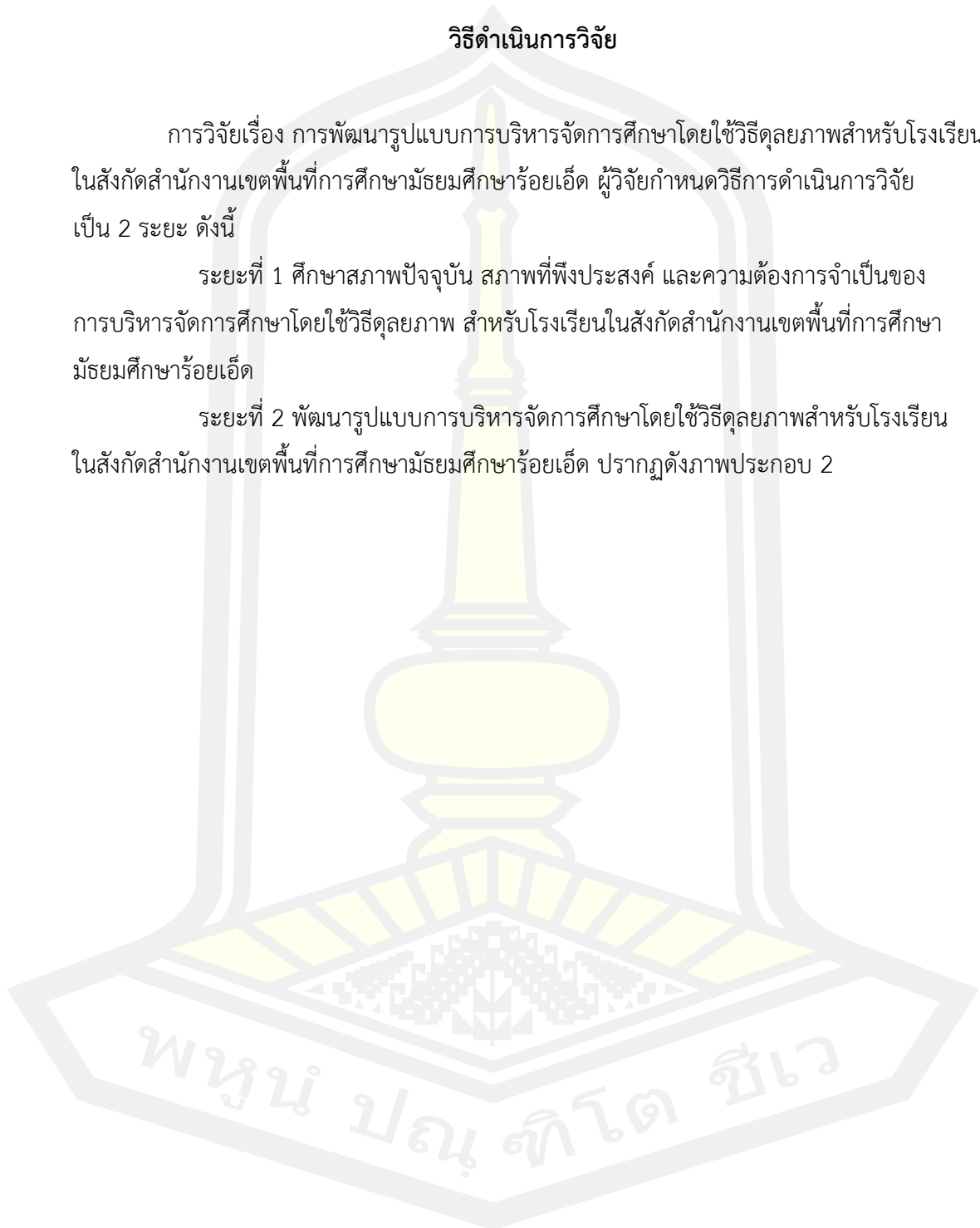
บทที่ 3

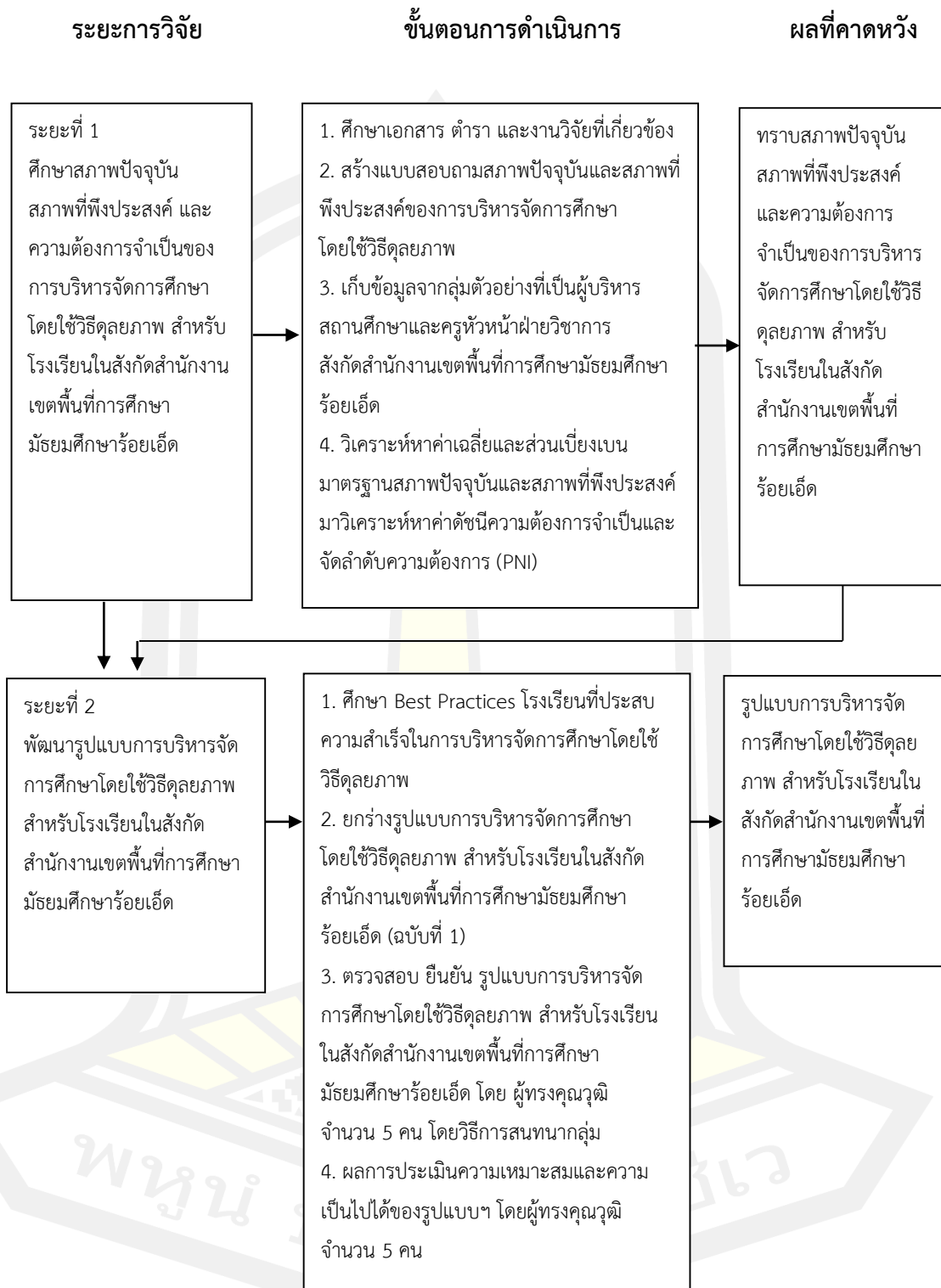
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์สำหรับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย
เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ
การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์สำหรับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ปรากฏดังภาพประกอบ 2





ภาพประกอบ 2 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการและผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการของการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการของการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ดังนี้

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จากนักการศึกษาหลายท่าน

1.2 นำผลการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ องค์ประกอบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ ในการวิจัย แล้วนำไปตรวจสอบค่าดัชนีความเที่ยงตรงของข้อคำถาม

1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.4 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2562 จำนวนโรงเรียน 60 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 60 คน และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 60 คน รวม 120 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2562 จำนวนโรงเรียน 46 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 46 คน และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 46 คน รวมทั้งสิ้น 92 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมด กับตารางสำเร็จรูปของเคจซีมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 92 คน ดังตาราง 2

ตาราง 2 ตารางแสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถาม	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
ผู้บริหารสถานศึกษา	60	46
ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ	60	46
รวม	120	92

2.2.2 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรที่ได้มาให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ กับตารางสำเร็จรูปของเคจซีมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ปราบกฏตั้งตาราง 3

ตาราง 3 ตารางแสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

สหวิทยาเขต	จำนวน (โรงเรียน)	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (n)
พระขัติยะวงษา	10	20	16
สาเกตนคร	9	18	14
เมืองเกษปทุม	8	16	12
ทุ่งกุลาทอง	8	16	12
เมืองแสนสามารถวิทย์	7	14	10
ศิลาทอง	9	18	14
พัฒนวิทย์	9	18	14
โดยรวม	60	120	92

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสอบถาม

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสิทธิภาพ

ในตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประเภทตำแหน่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ตามองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ได้จากการศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตรา ประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) คือ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ตามขั้นตอนดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้มาสร้างเป็นแบบสอบถาม

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยยึดความมุ่งหมายและจากนิยามศัพท์ เป็นหลัก

3.3.2 ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของ

รูปแบบ

3.3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ

การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ไปตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับข้อคำถาม (IOC) จำนวน 5 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1) อาจารย์ ดร. ชนม์ชกรณ์ วรอินทร์ คุณวุฒิ การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา ทดสอบและวัดผลการศึกษา (กศ.ด.) ตำแหน่ง อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

2) นายเทพรังสรรค์ สุวรรณโท คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณภูมิวิทยาลัย

3) นายสายัณห์ ศรีมงคล คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองฮีเจริญวิทย์

4) นายวัชรินทร์ ปะนามะเก คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโพหนอง

5) นายสุรศักดิ์ พะประโคน คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมแสงพิทยาคม

เกณฑ์การตัดสินค่า IOC มีค่า 0.50-1.00 พบว่า แบบสอบถามสภาพ

ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพ มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

3.3.4 ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ไปทดลอง

(Try Out) เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่มีลักษณะให้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร จำนวน 30 คน จำแนก

เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 15 คน แล้วนำ

แบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำ

แบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ คือ ตั้งแต่ 0.20-1.00 มาคำนวณหาค่า

สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) เกณฑ์ที่กำหนดคือ

ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

สภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.97 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.98

และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.56-0.88

(รายละเอียดดังภาคผนวก ค)

3.3.6 ผู้วิจัยนำปรับปรุงและจัดพิมพ์แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและ

สภาพที่พึงประสงค์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยทำขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อส่งถึง
ผู้บริหารสถานศึกษา ในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบ
แบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเองและผู้ช่วยนักวิจัย จำนวน 92 ฉบับ

4.3 กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามคืน โดยการติดตามของผู้วิจัย จำนวน 84 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 91.30

4.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม
สำเร็จรูป

5. การจัดการกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดการกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน
มาจากกลุ่มตัวอย่างจากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

2) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ฯ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1 การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ดังนี้

1. วิธีการดำเนินการวิจัย

1.1 นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ความต้องการความจำเป็น (Need Assessment) ในระยะที่ 1 มาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ และกำหนดคุณสมบัติของโรงเรียนที่จะนำมาเป็น

กรณีศึกษาโดยพิจารณาจากโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอก ผลการประเมินภาพรวมระดับดีมากขึ้นไป จำนวน 3 โรงเรียน ดังนี้

- 1) โรงเรียนโพนเมืองประจักษ์ (ดร.ก่อสวัสดิพาณิชย์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
 - 2) โรงเรียนโพนเมืองสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
 - 3) โรงเรียนอาจสามารถวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
- 1.2 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยติดต่อส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอศึกษาข้อมูลโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) จำนวน 3 โรงเรียน
- 1.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
 2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practices) โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน

 3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.1 เครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์

 - 3.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
 - 3.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)
 - 3.2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความต้องการความจำเป็น (Need Assessment) ในระยะที่ 1
 - 3.2.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบ
 - 3.2.4 นำเครื่องมือเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม)
 - 3.2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
 - 3.2.6 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อนำไปส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ในสถานศึกษาของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
- 4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์และนัดหมายวันสัมภาษณ์
- 4.3 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์พร้อมทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล
- 4.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาสรุปประเด็นและนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 2 ยกย่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. ชั้นการดำเนินการ

1.1 วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิดและหลักการในการร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เพื่อกำหนดแนวคิดและหลักการการร่างรูปแบบฯ และได้สังเคราะห์ประเด็นหลักของแนวคิดหลักการและนโยบายที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices)

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1.1 และ 1.2 ยกย่องรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด (ฉบับที่1) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบสาระของร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เป็นแนวทางเชิงโครงสร้าง

ความคิดที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ครอบคลุมการการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีคุณภาพ ได้แก่ ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ด้านงบประมาณ และการเงิน และด้านนักเรียน

การบริหารตามกรอบแนวคิดวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ที่กำหนด ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 การวางแผน ส่วนที่ 2 การดำเนินงานหรือกิจกรรม ส่วนที่ 3 การตรวจสอบ ส่วนที่ 4 พัฒนาปรับปรุง

ตอนที่ 3 ตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

นำร่างของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพสำหรับโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด มาตรวจสอบยืนยัน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำแนกเป็นผู้บริหารและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ดังนี้

2.1 ผู้บริหาร มีคุณสมบัติ ดังนี้

2.1.1 สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตขึ้นไปสาขาการบริหารการศึกษา

2.1.2 ปฏิบัติหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นไป

2.1.3 มีประสบการณ์ในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 10 ปี

2.2 ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ มีคุณสมบัติ ดังนี้

2.2.1 สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตขึ้นไปด้านการศึกษา

2.2.2 มีประสบการณ์ในตำแหน่งไม่น้อยกว่า 5 ปี

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนีเพ็ญ พลเยี่ยม คุณวุฒิ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) สาขา วิจัยและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

2. นายอนุสรณ์ ทาสระคุ คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร

3. นายเสนอ แก้วนาคุณ คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนจังหวังรัฐติวิริยาประชาสรรค์

4. นายรณชัย ธรรมราช คุณวุฒิ การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมแมต

5. นายพงษ์ศักดิ์ ทองไชย คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.)

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโสกผักหวาน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 ผู้วิจัยศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม จากเอกสารตำรา (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3.3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม เกี่ยวกับร่างการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

3.3.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของ รูปแบบฯ

3.3.4 ผู้วิจัยนำเครื่องมือนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) ตรวจสอบเพื่อหาค่า ความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา

3.3.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.6 ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ฉบับสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ในการขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการ การสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน วันที่ 18 กันยายน 2564 เวลา 09.00 น.-12.00 น. (ออนไลน์) มีขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่ม

4.2.2 สร้างประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด (ฉบับที่ 1)

4.2.3 กำหนดคุณสมบัติผู้เชี่ยวชาญและจัดเตรียมนัดหมายการสนทนากลุ่ม

4.2.4 ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ร่วมสนทนา

4.2.5 จัดข้อมูลที่ได้รับการวิพากษ์ โดยผู้วิจัย และมีผู้ให้บริการทั่วไปทำหน้าที่บริการในด้านต่าง ๆ เพื่อให้การสนทนากลุ่ม กลุ่มดำเนินไปอย่างราบรื่น

4.2.6 วิเคราะห์สรุปรายงานข้อมูล ข้อเท็จจริง จากการสนทนากลุ่ม ได้ร่างรูปแบบฯ ฉบับปรับปรุง

4.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

5. การจัดการกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดการกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปประเด็น

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปประเด็นจากการสนทนากลุ่ม และนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินตามลำดับ ดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการ

นำร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด (ฉบับปรับปรุง) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (ชุดเดิม) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง

(Purposive Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ประเภทของเครื่องมือ

แบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบฯ

3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 ผู้วิจัยศึกษากรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

3.3.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

3.3.3 ผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบฯ

3.3.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบฯ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ชุดเดิม) เพื่อตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา

3.3.5 ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.6 ผู้วิจัยจัดพิมพ์แบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ฉบับสมบูรณ์ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ในการขอความอนุเคราะห์เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการ การสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

4.3 ผู้วิจัยปรับปรุงรูปแบบฯ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

4.4 ผู้วิจัยนำรูปแบบฯ และแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด มาให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

4.5 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบฯ ที่ได้ไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อ รายด้าน และโดยรวม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แปลความหมายตามเกณฑ์โดยใช้ค่าเฉลี่ยกลาง (Midpoint) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าความเที่ยงของเนื้อหา (Validity) ของแบบสอบถามกับจุดมุ่งหมาย โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมาย
	R	แทน	ผลรวมคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การคำนวณจะใช้สูตรสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (r_{xy}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม
	$\sum X$	แทน	คะแนนรวมที่หาค่าอำนาจจำแนก
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมของแบบสอบถาม
	N	แทน	จำนวนทั้งหมดของแบบสอบถาม
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณคะแนนที่หาค่าอำนาจจำแนก
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของแบบสอบถามกำลังสองของคะแนนแต่ละข้อ
	$\sum Y^2$	แทน	ผลรวมของแบบสอบถามกำลังสองของคะแนนรวม

1.3 หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$\alpha = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum s_t^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อคำถาม

$\sum s_t^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละกลุ่มตัวอย่าง
 f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ
 N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean, \bar{X}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ X แทน คะแนนเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

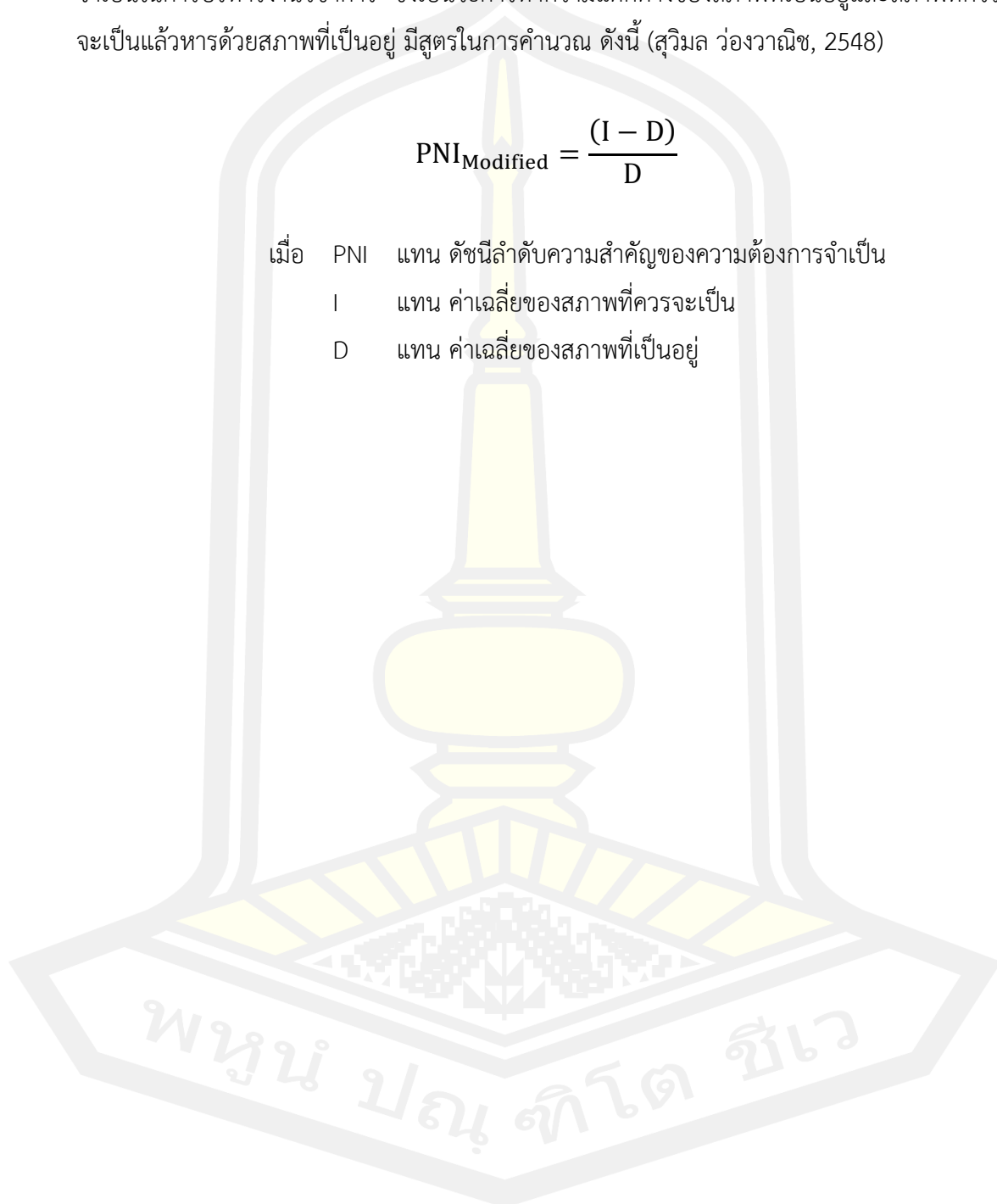
เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนในกลุ่ม
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการหาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นวิธีการหาความแตกต่างของสภาพที่เป็นอยู่และสภาพที่ควรจะเป็นแล้วหารด้วยสภาพที่เป็นอยู่ มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

$$PNI_{\text{Modified}} = \frac{(I - D)}{D}$$

เมื่อ PNI แทน ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
 I แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
 D แทน ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่



บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
PNI _{modified}	แทน	ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 2 ระยะ ตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการของการบริหารจัดการ การศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ปรากฏดังตาราง 4-9

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน) N = 92	ร้อยละ
ประเภทตำแหน่ง		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	42	45.65
2. ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ	42	45.65
รวม	84	91.30
วุฒิการศึกษา		
1.ปริญญาตรี	32	34.78
2.ปริญญาโท	50	54.35
3.ปริญญาเอก	2	2.17
รวม	84	91.30
ประสบการณ์ในตำแหน่ง		
1. 1-5 ปี	26	28.26
2. 6-10 ปี	43	46.74
3. 10 ปีขึ้นไป	15	16.30
รวม	84	91.30

จากตาราง 4 ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามประเภทตำแหน่ง เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 45.65

และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 45.65 จำแนกตามวุฒิการศึกษา เป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 34.78 ระดับปริญญาโท จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 54.35 ระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.17 จำแนกตาม ประสบการณ์ในตำแหน่ง 1-5 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 28.26 6-10 ปี จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 46.74 และ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 16.30

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็นของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการ จำเป็น โดยรวมรายด้าน

การบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีดูผลงาน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำ ดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน		
1. ด้านการเงิน	3.42	0.80	ปานกลาง	4.58	0.50	มากที่สุด	0.338	3
2. ด้านนักเรียน	3.48	0.75	ปานกลาง	4.60	0.50	มากที่สุด	0.320	4
3. ด้านกระบวนการภายใน	3.09	0.95	ปานกลาง	4.63	0.47	มากที่สุด	0.499	1
4. ด้านการเรียนรู้และ การพัฒนา	3.35	0.85	ปานกลาง	4.59	0.48	มากที่สุด	0.369	2
โดยรวม	3.34	0.84	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด		

จากตาราง 6 สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมรายด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านนักเรียน ($\bar{X} = 3.48$) ด้านการเงิน ($\bar{X} = 3.42$) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ($\bar{X} = 3.35$) และด้านกระบวนการภายใน ($\bar{X} = 3.09$)

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมรายด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการภายใน ($\bar{X} = 4.63$) ด้านนักเรียน ($\bar{X} = 4.60$) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ($\bar{X} = 4.59$) และด้านการเงิน ($\bar{X} = 4.58$)

ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านกระบวนการภายใน ($PNI_{\text{modified}} = 0.499$) ลำดับที่ 2 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ($PNI_{\text{modified}} = 0.369$) ลำดับที่ 3 ด้านการเงิน ($PNI_{\text{modified}} = 0.338$) และลำดับที่ 4 ด้านนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.320$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านการเงิน

ด้านการเงิน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
1. ภาคี เครือข่าย ของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.40	0.82	ปานกลาง	4.55	0.50	มากที่สุด	0.338	3
2. จัดหาให้ได้ทรัพยากรมาโดยใช้ต้นทุนอย่างประหยัด	3.46	0.78	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด	0.318	6
3. กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรมีแนวทางในการทำให้รายได้เพิ่มขึ้น	3.42	0.80	ปานกลาง	4.62	0.50	มากที่สุด	0.351	2
4. บริหารทรัพยากรมีประสิทธิภาพ	3.44	0.78	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด	0.326	5

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการเงิน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
5. ใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด	3.46	0.78	ปานกลาง	4.62	0.48	มากที่สุด	0.335	4
6. ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร	3.34	0.86	ปานกลาง	4.54	0.50	มากที่สุด	0.359	1
โดยรวม	3.42	0.80	ปานกลาง	4.58	0.50	มากที่สุด	0.338	

จากตาราง 6 สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านการเงิน ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ จัดหาให้ได้ทรัพยากรมาโดยใช้ต้นทุนอย่างประหยัด ใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ($\bar{X} = 3.46$) บริหารทรัพยากรมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.44$) กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรมีแนวทางในการทำให้รายได้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 3.42$) ภาควิเคราะห์ ของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 3.40$) ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร ($\bar{X} = 3.34$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านการเงิน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรมีแนวทางในการทำให้รายได้เพิ่มขึ้น, ใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) จัดหาให้ได้ทรัพยากรมาโดยใช้ต้นทุนอย่างประหยัด, บริหารทรัพยากรมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.56$) ภาควิเคราะห์ ของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.55$) และได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านการเงิน

เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร ($PNI_{\text{modified}} = 0.359$) ลำดับที่ 2 กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรมีแนวทางในการทำให้รายได้เพิ่มขึ้น ($PNI_{\text{modified}} = 0.351$) ลำดับที่ 3 ภาควิชา วิทยาลัย ของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.338$) ลำดับที่ 4 ใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.335$) ลำดับที่ 5 บริหารทรัพยากรมีประสิทธิภาพ ($PNI_{\text{modified}} = 0.326$) และลำดับที่ 6 จัดหาให้ได้ทรัพยากรมาโดยใช้ต้นทุนอย่างประหยัด ($PNI_{\text{modified}} = 0.318$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านนักเรียน

ด้านนักเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน		
1. วางแผนระบบรักษา คุณภาพนักเรียน	3.45	0.8	ปานกลาง	4.65	0.50	มากที่สุด	0.348	2
2. สร้างความพึงพอใจในการ ให้บริการ	3.46	0.78	ปานกลาง	4.56	0.50	มากที่สุด	0.318	4
3. มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพ นักเรียนและเพิ่มจำนวน นักเรียนใหม่	3.42	0.80	ปานกลาง	4.64	0.50	มากที่สุด	0.357	1
4. นักเรียนมีความรู้ ความสามารถตามหลักสูตร	3.52	0.68	มาก	4.56	0.50	มากที่สุด	0.295	5
5. นักเรียนมีทักษะชีวิต	3.48	0.68	ปานกลาง	4.62	0.50	มากที่สุด	0.328	3
6. นักเรียนมีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์	3.56	0.78	มาก	4.54	0.50	มากที่สุด	0.275	6
โดยรวม	3.48	0.75	ปานกลาง	4.60	0.50	มากที่สุด	0.320	

จากตาราง 7 สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับ

ปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 3.56$) นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.52$) กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรมีแนวทางในการทำให้รายได้เพิ่มขึ้น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นักเรียนมีทักษะชีวิต ($\bar{X} = 3.48$) สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.46$) วางแผนระบบรักษาคุณภาพนักเรียน ($\bar{X} = 3.45$) และมีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่ ($\bar{X} = 3.42$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ วางแผนระบบรักษาคุณภาพนักเรียน ($\bar{X} = 4.65$) มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่ ($\bar{X} = 4.64$) นักเรียนมีทักษะชีวิต ($\bar{X} = 4.62$) สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ, นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.56$) และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.54$)

ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านนักเรียน เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่ ($PNI_{\text{modified}} = 0.357$) ลำดับที่ 2 วางแผนระบบรักษาคุณภาพนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.348$) ลำดับที่ 3 นักเรียนมีทักษะชีวิต ($PNI_{\text{modified}} = 0.328$) ลำดับที่ 4 สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.318$) ลำดับที่ 5 นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.295$) และลำดับที่ 6 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.275$)

พหุ ประสิทธิภาพ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
และค่าความต้องการจำเป็น ด้านกระบวนการภายในองค์กร

ด้านกระบวนการ ภายในองค์กร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน		
1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ	2.81	0.95	ปานกลาง	4.66	0.47	มากที่สุด	0.658	2
2. มีกฎ กติการะเบียบที่ เอื้ออำนวย หรือสนับสนุนต่อ การบริหารจัดการที่ดี	3.37	0.92	ปานกลาง	4.56	0.48	มากที่สุด	0.353	5
3. การบริหารจัดการภายใน องค์กรที่มีประสิทธิภาพ	2.67	0.88	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด	0.798	1
4. มีกระบวนการในการสร้าง ความพึงพอใจให้แก่บุคลากร และนักเรียน	2.98	0.99	ปานกลาง	4.54	0.50	มากที่สุด	0.523	4
5. มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน แบบกัลยาณมิตร	3.72	0.95	มาก	4.61	0.49	มากที่สุด	0.239	6
6. โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและ ผู้ที่เกี่ยวข้อง	2.96	0.99	ปานกลาง	4.58	0.50	มากที่สุด	0.547	3
โดยรวม	3.09	0.95	ปานกลาง	4.63	0.47	มากที่สุด	0.499	

จากตาราง 8 สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านกระบวนการภายในองค์กร
ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
1 ข้อ คือ มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร ($\bar{X} = 3.72$) มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
5 ข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีกฎ กติการะเบียบ ที่เอื้ออำนวย หรือสนับสนุน
ต่อการบริหารจัดการที่ดี ($\bar{X} = 3.37$) มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและ
นักเรียน ($\bar{X} = 2.98$) โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชน

และผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 2.96$) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 2.81$) และการบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.67$)

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านกระบวนการภายในองค์กร ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.80$) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 4.66$) มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร ($\bar{X} = 4.61$) โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.58$) มีกฎ กติการะเบียบที่เอื้ออำนวย หรือสนับสนุน ต่อการบริหารจัดการที่ดี ($\bar{X} = 4.56$) และมีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน ($\bar{X} = 4.54$)

ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดด้านกระบวนการภายในองค์กร เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ ($PNI_{\text{modified}} = 0.798$) ลำดับที่ 2 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ ($PNI_{\text{modified}} = 0.658$) ลำดับที่ 3 โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.547$) ลำดับที่ 4 มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.523$) ลำดับที่ 5 มีกฎ กติการะเบียบ ที่เอื้ออำนวย หรือสนับสนุน ต่อการบริหารจัดการที่ดี ($PNI_{\text{modified}} = 0.353$) และลำดับที่ 6 มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร ($PNI_{\text{modified}} = 0.239$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็น ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
1. ผู้บริหารส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	3.42	0.81	ปานกลาง	4.56	0.48	มากที่สุด	0.333	4

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI (I-D) D	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน		
2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้	3.47	0.80	ปานกลาง	4.58	0.50	มากที่สุด	0.320	
3. บุคลากรได้รับการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานโดยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.32	0.91	ปานกลาง	4.60	0.49	มากที่สุด	0.386	2
4. พัฒนาการเรียนรู้ให้บุคลากรมีความพึงพอใจ	3.48	0.78	ปานกลาง	4.54	0.50	มากที่สุด	0.305	6
5. ติดต่อประสานงานสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน	3.46	0.78	ปานกลาง	4.68	0.40	มากที่สุด	0.353	3
6. เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.96	0.99	ปานกลาง	4.58	0.50	มากที่สุด	0.547	1
โดยรวม	3.35	0.85	ปานกลาง	4.59	0.48	มากที่สุด	0.369	

จากตาราง 10 สภาพปัจจุบันการของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุก ข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พัฒนาการเรียนรู้ให้บุคลากรมีความพึงพอใจ ($\bar{X} = 3.48$) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.47$) ติดต่อประสานงานสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ($\bar{X} = 3.46$) ผู้บริหารส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.42$) บุคลากรได้รับการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานโดยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.32$) และเพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 2.96$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$) มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ติดต่อประสานงานสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ($\bar{X} = 4.68$) มีบุคลากรได้รับการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานโดยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.60$) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้, เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.58$) ผู้บริหารส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.56$) และพัฒนาการเรียนรู้ให้บุคลากรมีความพึงพอใจ ($\bar{X} = 4.54$)

ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดด้านการเรียนรู้และการพัฒนา เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.547$) ลำดับที่ 2 บุคลากรได้รับการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานโดยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.386$) ลำดับที่ 3 ติดต่อประสานงานสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ($PNI_{\text{modified}} = 0.353$) ลำดับที่ 4 ผู้บริหารส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ($PNI_{\text{modified}} = 0.333$) ลำดับที่ 5 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.320$) และลำดับที่ 6 พัฒนาการเรียนรู้ให้บุคลากรมีความพึงพอใจ ($PNI_{\text{modified}} = 0.305$)

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)

จากผลการศึกษาค่าลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สามารถจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ซึ่งเรียงจากด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

- 1) ด้านกระบวนการภายใน
- 2) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา
- 3) ด้านการเงิน และ
- 4) ด้านนักเรียน

ผู้วิจัยได้นำทั้ง 4 ด้าน ไปสร้างแบบสัมภาษณ์โดยเรียงตามลำดับความสำคัญจำเป็นตามลำดับ โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับ

การประเมินผลการจัดการศึกษา จนได้รับรางวัลสถานศึกษาพระราชทาน ปีการศึกษา (2560-2562)
จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนโพนเมืองประจักษ์ (ดร.ก่อสวัสดิพาณิชย์) สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2. โรงเรียนโพนเมืองสุวรรณภูมิพิทยไพศาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
3. โรงเรียนอาจสามารถวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
ผู้วิจัยสรุปแนวปฏิบัติการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน) จากการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

1. ด้านกระบวนการภายใน

โรงเรียนที่ 1

“...ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการในสถานศึกษา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 7 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 7 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 2

“...ต้องจัดวางคนกับงานให้เหมาะสมกัน มอบหมายภาระหน้าที่ตรงตามความรู้
ความสามารถของบุคลากร...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบและเสนอแนะการดำเนินงานขององค์กร
โดยปราศจากอคติ...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 3

“...วางแผนกระบวนการบริหารจัดการตามนโยบายด้านการศึกษาอย่าง
ครอบคลุมและรอบด้าน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 21 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...พัฒนากระบวนการภายในองค์กรโดยบูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

กล่าวโดยสรุป แนวปฏิบัติการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยาภาพ จากการสัมภาษณ์ ด้านกระบวนการภายใน มีดังนี้

1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการบริหารจัดการในสถานศึกษา
2. วางแผนกระบวนการบริหารจัดการตามนโยบายด้านการศึกษาอย่างครอบคลุมและรอบด้าน
3. บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน
4. มอบหมายภาระหน้าที่ตรงตามความรู้ความสามารถของบุคลากร
5. ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบและเสนอแนะการดำเนินงานขององค์กร โดยปราศจากอคติ
6. พัฒนากระบวนการภายในองค์กรโดยบูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา

2. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

โรงเรียนที่ 1

“...ผู้บริหารต้องให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนและเลือกพัฒนาตนเองตามความสนใจและสมัครใจพัฒนา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 7 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...เข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 หลักสูตรตามความสนใจ และพัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 7 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 2

“...ผู้บริหารจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้เพื่อจะได้เข้าใจแนวปฏิบัติในด้านการเรียนรู้และการพัฒนา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมของ
เครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษา...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 3

“...กดดันให้บุคลากรพัฒนาการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพัฒนางาน
เปิดโอกาสให้เลือกการพัฒนาตามความสนใจและเป็นประโยชน์ต่อการนำมาพัฒนาองค์กร...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 21 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...สิ่งสำคัญคือการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร มีการ
ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างสร้างสรรค์ในการติดต่อสื่อสาร...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, 14 สิงหาคม 2563: สัมภาษณ์)

กล่าวโดยสรุป แนวปฏิบัติการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธิตุลยภาพ จากการสัมภาษณ์
ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา มีดังนี้

1. บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนและเลือกพัฒนาตนเองตามความ
สนใจ

2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้

3. กวดขันให้บุคลากรพัฒนาการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

4. ผู้บริหารและบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพทุกภาคเรียน

5. สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร

6. ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างสร้างสรรค์ในการติดต่อสื่อสาร

7. ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่าย
คณะกรรมการสถานศึกษา

8. พัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

3. ด้านการเงิน

โรงเรียนที่ 1

“...วางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วม...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 7 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...กำหนดวัตถุประสงค์การใช้เงินให้ชัดเจนและดำเนินการใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์เท่านั้น...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 7 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 2

“...จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรหรือรายได้
อย่างเหมาะสม...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่างคุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 3

“...บริหารจัดการด้านการเงินด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ สนับสนุนการมีส่วนร่วม
ร่วมของทุกภาคส่วน ในการระดมทุนและร่วมตรวจสอบด้านการเงินเพื่อป้องกันการทุจริต...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 21 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...พัฒนากิจกรรมโดยใช้ต้นทุนต่ำและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

กล่าวโดยสรุป แนวปฏิบัติการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูสภาพจากการสัมภาษณ์
ด้านการเงิน มีดังนี้

1. วางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วม
2. กำหนดวัตถุประสงค์การใช้เงินให้ชัดเจน
3. จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรอย่างเหมาะสม
4. ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่างคุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด
5. บริหารจัดการด้านการเงินด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้
6. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ร่วมตรวจสอบด้านการเงินเพื่อป้องกันการ

การทุจริต

7. พัฒนากิจกรรมโดยใช้ต้นทุนต่ำและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

4. ด้านนักเรียน

โรงเรียนที่ 1

“...วางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามบริบทสถานศึกษา โดยนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการและการให้ความเห็นชอบกิจกรรมต่าง ๆ ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 7 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...จัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการและความสนใจเพื่อสร้างความพึงพอใจและเป็นการดึงดูดนักเรียนจากพื้นที่ใกล้เคียงเข้ามาศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 7 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 2

“...ใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านคุณภาพนักเรียน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นครูและนักเรียนในการเรียนรู้...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

โรงเรียนที่ 3

“...สร้างจุดขายหรืออัตลักษณ์ด้านวิชาการที่ดึงดูดความสนใจ สร้างความเชื่อมั่นในการเข้ามาเรียนในสถานศึกษา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา, วันที่ 21 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

“...พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพในระดับที่สูงขึ้น...”

(ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ, วันที่ 14 สิงหาคม 2563 : การสัมภาษณ์)

กล่าวโดยสรุป แนวปฏิบัติการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน จากการสัมภาษณ์
ค่านักเรียน มีดังนี้

1. วางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามบริบทสถานศึกษา
2. นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการและการให้ความเห็นชอบ
กิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
3. ใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านคุณภาพ
นักเรียน
4. สร้างจุดขายหรืออัตลักษณ์ด้านวิชาการที่ดึงดูดความสนใจเป็นการสร้างความเชื่อมั่น
ในการเข้ามาเรียนในสถานศึกษา
5. นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นครูและ
นักเรียนในการเรียนรู้
6. พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพในระดับที่สูงขึ้น

ตอนที่ 2 ยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธี
ดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยการเก็บ
ข้อมูลกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถาม แล้วนำผลที่ได้มาหา
ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เพื่อมาจัดลำดับความต้องการจำเป็น แล้วนำไปศึกษากับโรงเรียนที่มีแนว
ปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ผู้วิจัยสามารถยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน
สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ปรากฏดังตาราง 10-13

ตาราง 10 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี
ด้านกระบวนการภายใน

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
1. ด้านกระบวนการภายใน		
1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ 2. มีกฎ กติการะเบียบ ที่ เอื้ออำนวย หรือสนับสนุน ต่อ การบริหารจัดการที่ดี 3. การบริหารจัดการภายใน องค์กรที่มีประสิทธิภาพ 4. มีกระบวนการในการสร้าง ความพึงพอใจให้แก่บุคลากร และนักเรียน 5. มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน แบบกัลยาณมิตร 6. โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็น ที่ยอมรับของชุมชนและผู้ ที่เกี่ยวข้อง	1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำในการ บริหารจัดการในสถานศึกษา 2. วางแผนกระบวนการบริหาร จัดการตามนโยบายด้าน การศึกษาอย่างครอบคลุมและ รอบด้าน 3. บุคลากรมีส่วนร่วมในการ กำหนดวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4. มอบหมายภาระหน้าที่ตรง ตามความรู้ความสามารถของ บุคลากร 5. ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบ และเสนอแนะการดำเนินงาน ขององค์กร โดยปราศจากอคติ 6. พัฒนากระบวนการภายใน องค์กรโดยบูรณาการใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกต่อ การใช้งาน และง่ายต่อการ บำรุงรักษา	1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ 2. มีกฎ กติการะเบียบ ที่ เอื้ออำนวย หรือสนับสนุน ต่อ การบริหารจัดการที่ดี 3. ร่วมกันวางแผน กระบวนการบริหารจัดการ ตามนโยบายด้านการศึกษา อย่างครอบคลุมและรอบด้าน 4. มอบหมายภาระหน้าที่ตรง ตามความรู้ความสามารถของ บุคลากร 5. ใช้การบริหารจัดการ ภายในองค์กรที่มี ประสิทธิภาพ 6. มีกระบวนการในการสร้าง ความพึงพอใจให้แก่บุคลากร และนักเรียน 7. มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงาน แบบกัลยาณมิตร 8. ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบ และเสนอแนะการดำเนินงาน ขององค์กร โดยปราศจาก อคติ

ตาราง 10 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
		9. พัฒนาระบบการภายใน องค์กรโดยบูรณาการใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวก ต่อการใช้งาน และง่ายต่อการ บำรุงรักษา 10. โรงเรียนเพิ่มระดับ คุณภาพมาตรฐานการศึกษา สูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของ ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

จากตาราง 10 แนวปฏิบัติการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูสภาพสำหรับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านกระบวนการภายใน มีดังนี้

1. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ
2. มีกฎ กติการะเบียบ ที่เอื้ออำนวย หรือสนับสนุน ต่อการบริหารจัดการที่ดี
3. ร่วมกันวางแผนกระบวนการบริหารจัดการตามนโยบายด้านการศึกษาอย่าง
ครอบคลุมและรอบด้าน
4. มอบหมายภาระหน้าที่ตรงตามความรู้ความสามารถของบุคลากร
5. ใช้การบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
6. มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน
7. มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร
8. ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบและเสนอแนะการดำเนินงานขององค์กร โดยปราศจาก
อคติ
9. พัฒนาระบบการภายในองค์กรโดยบูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา
10. โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 11 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี
ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
2. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา		
<p>1. ผู้บริหารส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม</p> <p>2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้</p> <p>3. บุคลากรได้รับการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานโดยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>4. พัฒนาการเรียนรู้ให้บุคลากรมีความพึงพอใจ</p> <p>5. ติดต่อประสานงานสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน</p> <p>6. เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p>	<p>1. บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนและเลือกพัฒนาตนเองตามความสนใจ</p> <p>2. ผู้บริหารมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้</p> <p>3. กวดขันให้บุคลากรพัฒนาการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์</p> <p>4. ผู้บริหารและบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองและวิชาชีพทุกภาคเรียน</p> <p>5. สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร</p> <p>6. ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างสร้างสรรค์ในการติดต่อสื่อสาร</p> <p>7. ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษา</p> <p>8. พัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์</p>	<p>1. ผู้บริหารและบุคลากรมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้</p> <p>2. บุคลากรวางแผนการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกัน</p> <p>3. บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง</p> <p>4. สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร</p> <p>5. ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างสร้างสรรค์ในการติดต่อสื่อสาร</p> <p>6. ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายชุมชน</p> <p>7. เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา</p> <p>8. พัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์</p>

จากตาราง 11 แนวการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา มีดังนี้

1. ผู้บริหารและบุคลากรมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้
2. บุคลากรวางแผนการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกัน
3. บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
4. สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร
5. ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างสร้างสรรค์ในการติดต่อสื่อสาร
6. ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่าย

ชุมชน

7. เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพ

การศึกษา

8. พัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

ตาราง 12 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดีด้านการเงิน

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
3. ด้านการเงิน		
1. ภาควิชา ทรัพยากร ของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1. วางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยชุมชนมีส่วนร่วม	1. ชุมชนมีส่วนร่วมวางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
2. จัดหาให้ได้ทรัพยากรมาโดยใช้งบประมาณอย่างประหยัด	2. กำหนดวัตถุประสงค์การใช้เงินให้ชัดเจน	2. กำหนดวัตถุประสงค์การใช้เงินให้ชัดเจน
3. กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรมีแนวทางในการทำให้รายได้เพิ่มขึ้น	3. จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรอย่างเหมาะสม	3. จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรอย่างเหมาะสม

ตาราง 12 (ต่อ)

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
4. บริหารทรัพยากรมี ประสิทธิภาพ 5. ใช้ประโยชน์จากการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิด ประโยชน์มากที่สุด 6. ได้ผลงานที่บรรลุตาม เป้าหมายขององค์กร	4. ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่าง คุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับ ประโยชน์มากที่สุด 5. บริหารจัดการด้านการเงิน ด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ 6. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของ ทุกภาคส่วน ร่วมตรวจสอบด้าน การเงินเพื่อป้องกันการทุจริต 7. พัฒนากิจกรรมโดยใช้ต้นทุน ต่ำและเกิดประสิทธิผลมาก ที่สุด	4. ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่าง คุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับ ประโยชน์มากที่สุด 5. บริหารจัดการด้านการเงิน ด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ 6. สนับสนุนการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน ร่วม ตรวจสอบด้านการเงินเพื่อ ป้องกันการทุจริต 7. พัฒนาให้ได้ผลงานที่บรรลุ ตามเป้าหมายขององค์กร

จากตาราง 12 แนวการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
ด้านการเงิน มีดังนี้

1. ชุมชนมีส่วนร่วมวางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
2. กำหนดวัตถุประสงค์การใช้เงินให้ชัดเจน
3. จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรอย่างเหมาะสม
4. ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่างคุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด
5. บริหารจัดการด้านการเงินด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้
6. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ร่วมตรวจสอบด้านการเงินเพื่อป้องกันการทุจริต
7. พัฒนาให้ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

ตาราง 13 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และการศึกษาโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี
ด้านนักเรียน

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์	ผลจากการศึกษา (Best Practice)	แนวปฏิบัติ
4. ด้านนักเรียน		
1. วางแผนระบบรักษาคุณภาพ นักเรียน 2. สร้างความพึงพอใจในการ ให้บริการ 3. มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพ นักเรียนและเพิ่มจำนวน นักเรียนใหม่ 4. นักเรียนมีความรู้ ความสามารถตามหลักสูตร 5. นักเรียนมีทักษะชีวิต 6. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	1. วางแผนการพัฒนาคุณภาพ นักเรียนตามบริบทสถานศึกษา 2. นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมใน กระบวนการบริหารจัดการและ การให้ความเห็นชอบกิจกรรม ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม 3. ใช้ระบบประกันคุณภาพ การศึกษาที่ประสิทธิภาพใน การดำเนินงานด้านคุณภาพ นักเรียน 4. สร้างจุดขายหรืออัตลักษณ์ ด้านวิชาการที่ดึงดูดความสนใจ เป็นการสร้างความเชื่อมั่นใน การเข้ามาเรียนในสถานศึกษา 5. นิเทศติดตามการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนอย่าง สม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นครูและ นักเรียนในการเรียนรู้ 6. พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพใน ระดับที่สูงขึ้น	1. วางแผนการพัฒนา คุณภาพนักเรียนตามบริบท สถานศึกษา 2. นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในกระบวนการบริหารจัดการ และการให้ความเห็นชอบ กิจกรรมต่าง ๆ ตามความ เหมาะสม 3. ใช้ระบบประกันคุณภาพ การศึกษาที่ประสิทธิภาพใน การดำเนินงานด้านคุณภาพ นักเรียน 4. มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพ นักเรียนและเพิ่มจำนวน นักเรียนใหม่ 5. สร้างความพึงพอใจในการ ให้บริการ 6. นิเทศติดตามการจัด กิจกรรมการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นครู และนักเรียนในการเรียนรู้ 7. พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพ ในระดับที่สูงขึ้น

จากตาราง 13 แนวปฏิบัติการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด
ด้านนักเรียน มีดังนี้

1. วางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามบริบทสถานศึกษา
2. นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการและการให้ความเห็นชอบ
กิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
3. ใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านคุณภาพ
นักเรียน
4. มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่
5. สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ
6. นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นครูและ
นักเรียนในการเรียนรู้
7. พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพในระดับที่สูงขึ้น

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ตอนที่ 1 มาयर่าง 2 ยกร่างรูปแบบการบริหาร
จัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมิน และ
5) เงื่อนไขความสำเร็จ ดังนี้

(ฉบับร่าง)

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

1. หลักการ

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด เป็นการปฏิบัติงานที่ใช้ตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อน ซึ่งระบบการ
บริหารจัดการนี้จะนำมาใช้ในการวัดผลว่าคุ้มค่ากับการทำงานหรือไม่ เป็นระบบการบริหารจัดการที่
ไม่ได้วัดผลด้านการเงินเพียงอย่างเดียว แต่ดูด้านอื่นควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะในสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น
ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความรู้ เป็นต้น (เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2546 ; โกลล ดิธรรม, 2547;
Kaplan and Norton, 1996) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน เป็นหลักการที่
เหมาะสมสำหรับใช้ในการประเมินที่กำลังได้รับความนิยม ผู้เป็นต้นคิด คือ แคปแลนและนอร์ตัน
(Kaplan & Norton) โดยได้กำหนดกรอบของสิ่งที่ต้องประเมินประกอบด้วย 4 มุมมอง คือ

มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้ และการพัฒนา ซึ่งมุมมองแต่ละด้านจะต้องกำหนดตัวชี้วัดให้มีความสมดุลกัน ในปัจจุบันเริ่มขยายเข้าสู่องค์กรขนาดกลางและได้เริ่มเป็นที่สนใจของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจมากขึ้นตามลำดับ (Kaplan and Norton, 1996)

องค์กรทุกประเภทสามารถนำเอาหลักการ Balanced Scorecard ไปใช้ได้ทั้งองค์กรของรัฐ ในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นอย่างได้ผลดี โดยนำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานในองค์กร และการบริหารงานนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ และในปี 2002 มีธุรกิจถึงร้อยละ 61 ที่ได้นำเอาหลักการนี้ไปใช้ จึงนับได้ว่า Balanced Scorecard เป็นประโยชน์ต่อองค์กร (วีรจักษ์ มาฆะศิริรานนท์ และณัฐพันธ์ เสงอรันนท์, 2546) รวมทั้ง Balanced Scorecard มีความสำคัญมาก สำหรับการประยุกต์ใช้ในการ ประเมินผลและบริหารสาธารณะซึ่งมีผลดีเท่ากับบริหารงานในส่วนของธุรกิจ รวมทั้งสามารถใช้ในการ บริหารงานระบบราชการได้ เพราะว่า Balanced Scorecard มีหลักการสำหรับใช้ดำเนินการที่ น่าสนใจสำหรับใช้แก้ปัญหาและการบริหารจัดการ ที่นำไปสู่กลยุทธ์และนโยบายการดำเนินงาน การ ควบคุมและการประเมินผลขององค์กร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ (Johnson, 2001)

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีและใช้รูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ

3. วิธีดำเนินการ

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีวิธีดำเนินการโดยใช้แนวคิดการบริหารตามแนวทางของวงจร คุณภาพเต็มมิ่ง (PDCA) ของ ฮิโตชิ คูเมะ (2540), ปรีทธรศน์ พันธบุรุษย์ (2545), สมาน อัสวภูมิ (2541), สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561) และ Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านกระบวนการภายใน ประกอบด้วยวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ
- 1.2 มีกฎ กติการะเบียบ ที่เอื้ออำนวย หรือสนับสนุน ต่อการบริหารจัดการที่ดี
- 1.3 ร่วมกันวางแผนกระบวนการบริหารจัดการตามนโยบายด้านการศึกษาอย่าง ครบคลุมและรอบด้าน
- 1.4 มอบหมายภาระหน้าที่ตรงตามความรู้ความสามารถของบุคลากร
- 1.5 ใช้การบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ

- 1.6 มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน
 - 1.7 มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร
 - 1.8 ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบและเสนอแนะการดำเนินงานขององค์กร
- โดยปราศจากอคติ
- 1.9 พัฒนาระบวนการภายในองค์กรโดยบูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา
 - 1.10 โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ประกอบด้วยวิธีการดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 ผู้บริหารและบุคลากรมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้
 - 2.2 บุคลากรวางแผนการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกัน
 - 2.3 บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
 - 2.4 สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร
 - 2.5 ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างสร้างสรรค์ในการติดต่อสื่อสาร
 - 2.6 ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายชุมชน
 - 2.7 เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 2.8 พัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์
 3. ด้านการเงิน ประกอบด้วยวิธีการดำเนินการ ดังนี้
 - 3.1 ชุมชนมีส่วนร่วมวางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
 - 3.2 กำหนดวัตถุประสงค์การใช้เงินให้ชัดเจน
 - 3.3 จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรอย่างเหมาะสม
 - 3.4 ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่างคุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด
 - 3.5 บริหารจัดการด้านการเงินด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้
 - 3.6 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ร่วมตรวจสอบด้านการเงินเพื่อป้องกัน
- การทุจริต
- 3.7 พัฒนาให้ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร
 4. ด้านนักเรียน ประกอบด้วยวิธีการดำเนินการ ดังนี้
 - 4.1 วางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามบริบทสถานศึกษา

4.2 นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการและการให้ความ
เห็นชอบกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

4.3 ใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านคุณภาพ
นักเรียน

4.4 มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่

4.5 สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ

4.6 นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นครู
และนักเรียนในการเรียนรู้

4.7 พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพในระดับที่สูงขึ้น

4. การประเมิน

การประเมินการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เป็นการตรวจสอบกิจกรรมตามรูปแบบ
ว่าสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใด โดยมีการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ

ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ เป็นการประเมินความพร้อมก่อนการดำเนินงาน
ของผู้บริหารหรือคณะกรรมการประเมินผลรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน
ในเรื่องต่อไปนี้

1.1 ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงของกิจกรรมมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด

1.2 ตรวจสอบเครื่องมือ สื่อ คน และเวลา

1.3 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

1.4 การสร้างเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามรูปแบบ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมินขณะปฏิบัติงานตามแผนการ
บริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน โดยกำหนดรายละเอียดในแผนการประเมิน ให้ครอบคลุม
สาระสำคัญ ต่อไปนี้

2.1 เรื่องที่ประเมิน

2.1.1 วัตถุประสงค์

2.1.2 เป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

2.2 วิธีการประเมิน

2.3 เครื่องมือประเมิน

2.4 ระยะเวลาดำเนินการ

2.5 ผลการประเมิน

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ เป็นการประเมินผลสำเร็จของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ ซึ่งประเมินได้จากสาระสำคัญ ตามวิธีดำเนินการและความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ควรมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำทางวิชาการและนวัตกรรมการเรียนรู้
2. ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและทักษะการปฏิบัติงานตามภารกิจ รวมทั้งทักษะการทำงานเป็นทีม
3. คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องได้รับการอบรมพัฒนาในด้านการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ
4. โรงเรียนกำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ และมีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่สามารถวัดได้จริง
5. ปฏิบัติตามรูปแบบรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
6. มีการนิเทศ ติดตาม รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ ตามปฏิทินการนิเทศติดตาม
7. ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ ทำงานเป็นทีม มีการสื่อสารทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
8. ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ

ตอนที่ 3 การตรวจสอบ ยืนยัน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

3.1 ตรวจสอบ ยืนยัน ร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน

การจัดสนทนากลุ่มจัดขึ้นเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2564 เวลา 09.00 น.-12.00 น. (ออนไลน์) ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง สามารถสรุปผลการสนทนากลุ่ม ปรากฏดังตาราง 14

ตาราง 14 แสดงบทสรุปรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด จากการสนทนากลุ่ม

ร่างรูปแบบ	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
1. หลักการ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่มข้อดี หรือผลที่เกิดจากการใช้ Balanced Scorecard	เพิ่มข้อดีหรือผลที่เกิดจากการใช้ Balanced Scorecard
2. วัตถุประสงค์	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่ม ข้อความ	...มีและใช้รูปแบบ...
3. วิธีดำเนินการ		
1. ด้านกระบวนการภายใน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	1. ด้านกระบวนการภายใน
1.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	1.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ
1.2 มีกฎ กติการะเบียบ ที่ เอื้ออำนวย หรือสนับสนุน ต่อการบริหารจัดการที่ดี	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับ ข้อความให้กระชับ	1.2 มีระเบียบ ที่เอื้ออำนวย ต่อการบริหารจัดการที่ดี
1.3 ร่วมกันวางแผนกระบวนการ บริหารจัดการตามนโยบายด้าน การศึกษาอย่างครอบคลุมและ รอบด้าน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับ ข้อความให้กระชับ	1.3 วางแผนร่วมกันในการ จัดกระบวนการบริหาร จัดการครอบคลุมนโยบาย ด้านต่าง ๆ

ตาราง 14 (ต่อ)

ร่างรูปแบบ	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
1.4 มอบหมายภาระหน้าที่ตรงตามความรู้ความสามารถของบุคลากร	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	1.4 มอบหมายภาระหน้าที่ตรงตามความรู้ความสามารถของบุคลากร
1.5 ใช้การบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เพิ่มข้อความ	1.5 ใช้กระบวนการบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
1.6 มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	1.6 มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน
1.7 มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	1.7 มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร
1.8 ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบและเสนอแนะการดำเนินงานขององค์กร โดยปราศจากอคติ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	1.8 ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบและเสนอแนะการดำเนินงานขององค์กร โดยปราศจากอคติ
1.9 พัฒนาระบบการภายในองค์กรโดยบูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	1.9 พัฒนาระบบการภายในองค์กรโดยบูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา
1.10 โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	1.10 โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตาราง 14 (ต่อ)

ร่างรูปแบบ	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
2. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	2. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา
2.1 ผู้บริหารและบุคลากรมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	2.1 ผู้บริหารและบุคลากรมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้
2.2 บุคลากรวางแผนการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกัน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	2.2 บุคลากรวางแผนการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกัน
2.3 บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับข้อความให้กระชับ	2.3 บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
2.4 สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	2.4 สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร
2.5 ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างสร้างสรรค์ในการติดต่อสื่อสาร	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก	ตัดออก
2.6 ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายชุมชน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้และให้เป็นข้อ 2.5	2.5 ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายชุมชน
2.7 เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้เปลี่ยนจากคำว่า “เพิ่ม” เป็น “พัฒนา” และให้เป็นข้อ 2.6	2.6 พัฒนาศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2.8 พัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้และให้เป็นข้อ 2.7	2.7 พัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

ตาราง 14 (ต่อ)

ร่างรูปแบบ	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
3. ด้านการเงิน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้เพิ่มคำว่า “งบประมาณ”	3. ด้านงบประมาณและการเงิน
3.1 ชุมชนมีส่วนร่วมวางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	3.1 ชุมชนมีส่วนร่วมวางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
3.2 กำหนดวัตถุประสงค์การใช้เงินให้ชัดเจน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก	ตัดออก
3.3 จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรอย่างเหมาะสม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้และให้เป็นข้อ 3.2	3.2 จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรอย่างเหมาะสม
3.4 ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่างคุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้และให้เป็นข้อ 3.3	3.3 ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่างคุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด
3.5 บริหารจัดการด้านการเงินด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้และให้เป็นข้อ 3.4	3.4 บริหารจัดการด้านการเงินด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้
3.6 สนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ร่วมตรวจสอบด้านการเงินเพื่อป้องกันการทุจริต	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับข้อความและให้เป็นข้อ 3.5	3.5 ชุมชนมีส่วนร่วมตรวจสอบด้านงบประมาณและการเงิน
3.7 พัฒนาให้ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้และให้เป็นข้อ 3.6	3.6 พัฒนาให้ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

ตาราง 14 (ต่อ)

ร่างรูปแบบ	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ	แก้ไขเป็น
4. ด้านนักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	4. ด้านนักเรียน
4.1 วางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามบริบทสถานศึกษา	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	4.1 วางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามบริบทสถานศึกษา
4.2 นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารจัดการและการให้ความเห็นชอบกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดออก	ตัดออก
4.3 ใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านคุณภาพนักเรียน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ตัดข้อความและให้เป็นข้อ 4.3	4.3 ใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสิทธิภาพ
4.4 มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้และให้เป็นข้อ 4.2	4.2 มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่
4.5 สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้และให้เป็นข้อ 4.4	4.4 สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ
4.6 นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อกระตุ้นครูและนักเรียนในการเรียนรู้	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ปรับข้อความให้กระชับ และให้เป็นข้อ 4.5	4.5 นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
4.7 พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพในระดับที่สูงขึ้น	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้และให้เป็นข้อ 4.6	4.6 พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพในระดับที่สูงขึ้น
4. การประเมิน	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้	คงไว้
5. เจ็อนไขความสำเร็จ	ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้คงไว้เพิ่มเจ็อนไข	เพิ่มเจ็อนไขสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.2 แกไขร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ตามข้อเสนอแนะผู้ทรงคุณวุฒิจาก การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดังนี้

(ฉบับสมบูรณ์)

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

1. หลักการ

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด เป็นการปฏิบัติงานที่ใช้ตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อน ซึ่งระบบการประเมินนี้จะนำมาใช้ในการวัดผลว่าคุ้มค่ากับการทำงานหรือไม่ เป็นระบบการบริหารจัดการที่ไม่ได้วัดผลด้านการเงินเพียงอย่างเดียว แต่ดูด้านอื่นควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะในสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความรู้ เป็นต้น (เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2546; โกศล ดีธรรม, 2547; Kaplan and Norton, 1996) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ โดยใช้แนวคิด Balanced Scorecard (BSC) เป็นหลักการที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการประเมินที่กำลังได้รับความนิยม ผู้เป็นต้นคิด คือ แคปแลนและนอร์ตัน (Kaplan & Norton) โดยได้กำหนดกรอบของสิ่งที่ต้องประเมินประกอบด้วย 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ซึ่งมุมมองแต่ละด้านจะต้องกำหนดตัวชี้วัดให้มีความสมดุลกัน ในปัจจุบันเริ่มขยายเข้าสู่องค์กรขนาดกลางและได้เริ่มเป็นที่สนใจของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจมากขึ้นตามลำดับ (Kaplan and Norton, 1996)

รูปแบบการวัดผลการปฏิบัติงานที่ให้ความสำคัญกับการใช้หลาย ๆ เกณฑ์ประกอบกัน เป็นตัวช่วยที่ใช้แปลงวิสัยทัศน์ให้เข้าสู่เป้าหมายการปฏิบัติงาน รวมไปถึงใช้เป็นเครื่องมือควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานในทุก ๆ ขั้นตอน (ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2544; กฤษณี มหาวิรุฬห์, 2546; เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2546; สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548) ซึ่งองค์กรทุกประเภทสามารถนำเอาหลักการ Balanced Scorecard ไปใช้ได้ทั้งองค์กรของรัฐในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นอย่างได้ผลดี โดยนำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานในองค์กร และการบริหารงานนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ และในปี 2002 มีธุรกิจถึงร้อยละ 61 ที่ได้นำเอาหลักการนี้ไปใช้ จึงนับได้ว่า Balanced Scorecard เป็นประโยชน์ต่อองค์กร (วีรุธ มาชะศิริานนท์ และณัฏฐพันธ์ เขจรนันท์, 2546) รวมทั้ง Balanced Scorecard มีความสำคัญมาก สำหรับการประยุกต์ใช้ในการประเมินผลและบริหารสาธารณะ ซึ่งมีผลดีเท่ากับบริหารงานในส่วนของธุรกิจ รวมทั้งสามารถใช้ในการบริหารงานระบบราชการได้

เพราะว่า Balanced Scorecard มีหลักการสำหรับใช้ดำเนินการที่น่าสนใจสำหรับใช้แก้ปัญหาและการบริหารจัดการ ที่นำไปสู่กลยุทธ์และนโยบายการดำเนินงาน การควบคุมและการประเมินผลขององค์กร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ (Johnson, 2001)

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีและใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ

3. วิธีดำเนินการ

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีวิธีดำเนินการ โดยใช้แนวคิดการบริหารตามแนวทางของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ของ ฮิโตชิ คูเมะ (2540), ปรีทรรศน์ พันธุภรยงก์ (2545), สมาน อัสวภูมิ (2541), สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561) และ Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านกระบวนการภายใน มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ
- 1.2 มีระเบียบ ที่เอื้ออำนวย ต่อการบริหารจัดการที่ดี
- 1.3 วางแผนร่วมกันในการจัดกระบวนการบริหารจัดการครอบคลุมนโยบาย

ด้านต่าง ๆ

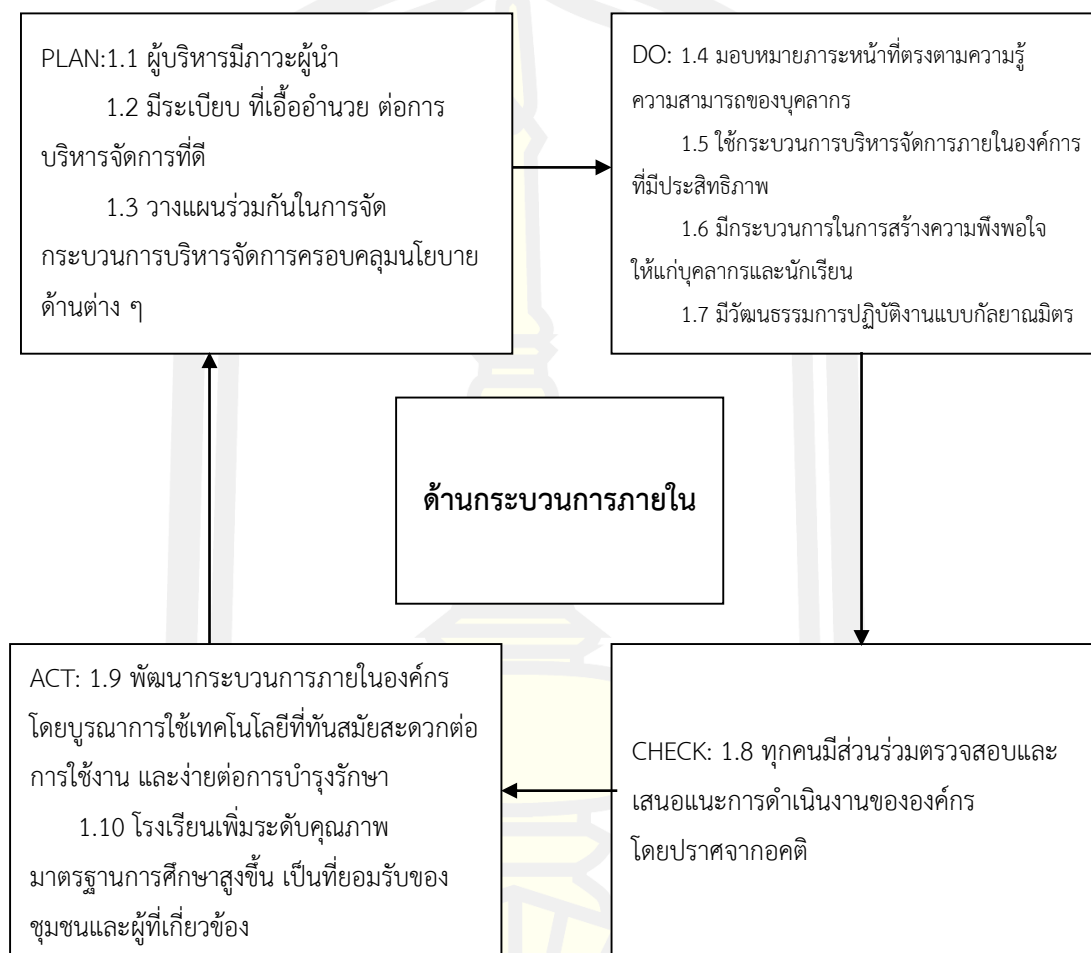
- 1.4 มอบหมายภาระหน้าที่ตรงตามความรู้ความสามารถของบุคลากร
- 1.5 ใช้กระบวนการบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
- 1.6 มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน
- 1.7 มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร
- 1.8 ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบและเสนอแนะการดำเนินงานขององค์กร โดย

ปราศจากอคติ

1.9 พัฒนากระบวนการภายในองค์กรโดยบูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา

1.10 โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านกระบวนการภายใน ปรากฏดังภาพประกอบ 3



ภาพประกอบ 3 แผนภาพ PDCA ด้านกระบวนการภายใน

พหุบัณฑิต ชีวะ

2. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 ผู้บริหารและบุคลากรมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้
- 2.2 บุคลากรวางแผนการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกัน
- 2.3 บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- 2.4 สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร
- 2.5 ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่าย

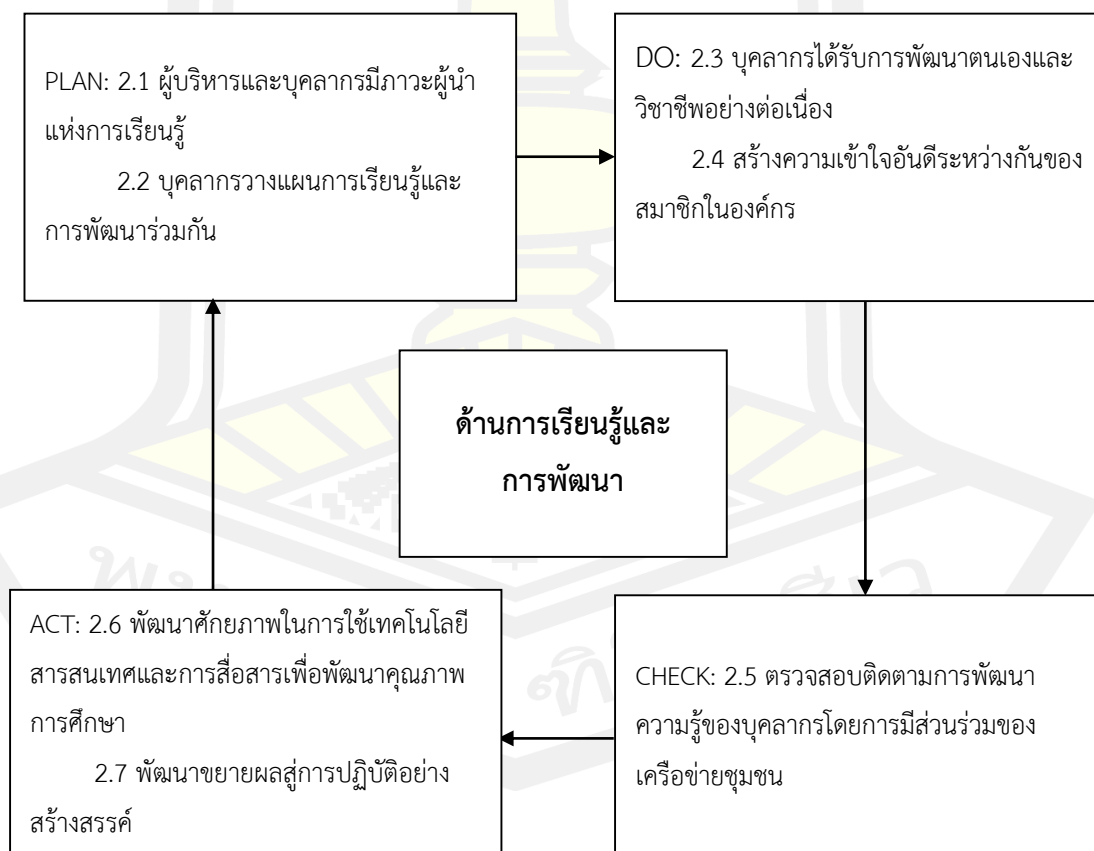
ชุมชน

- 2.6 พัฒนาศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนา

คุณภาพการศึกษา

- 2.7 พัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ปรากฏดังภาพประกอบ 4

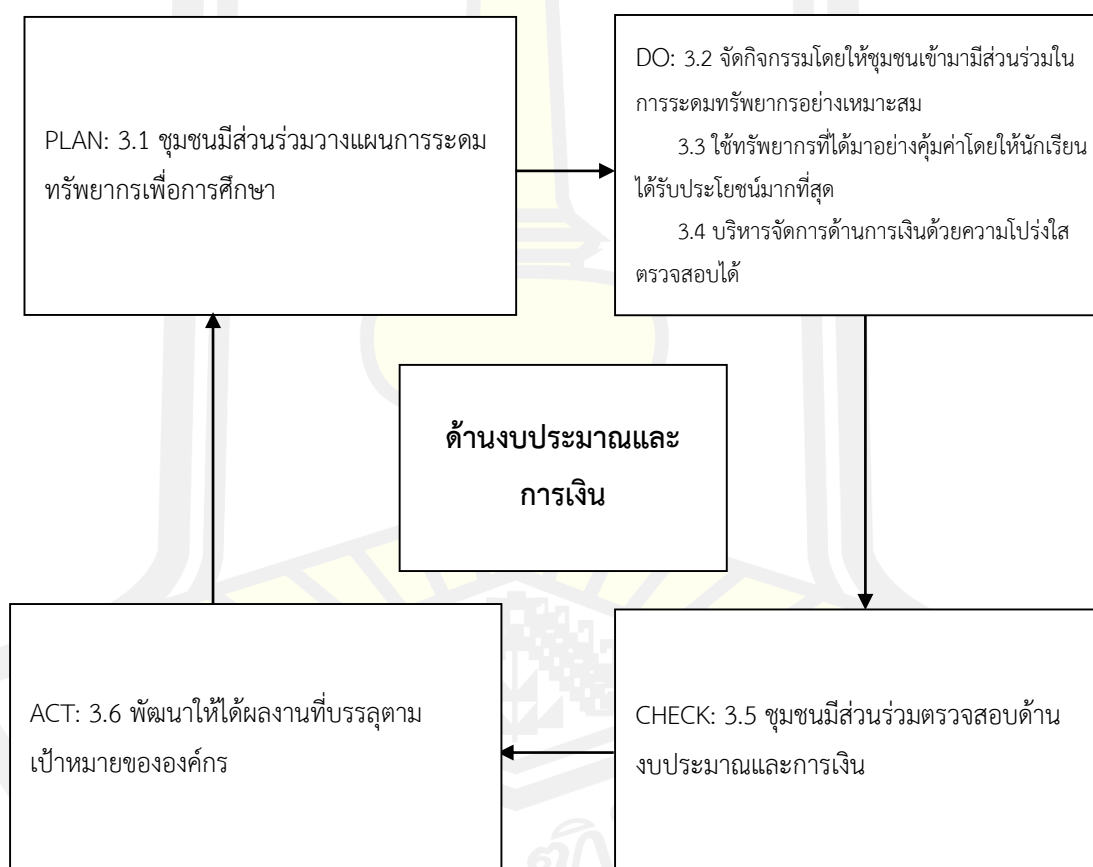


ภาพประกอบ 4 แผนภาพ PDCA ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

3. ด้านงบประมาณและการเงิน มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ชุมชนมีส่วนร่วมวางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 3.2 จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรอย่างเหมาะสม
- 3.3 ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่างคุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด
- 3.4 บริหารจัดการด้านการเงินด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้
- 3.5 ชุมชนมีส่วนร่วมตรวจสอบด้านงบประมาณและการเงิน
- 3.6 พัฒนาให้ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านงบประมาณและการเงิน ปรากฏดังภาพประกอบ 5

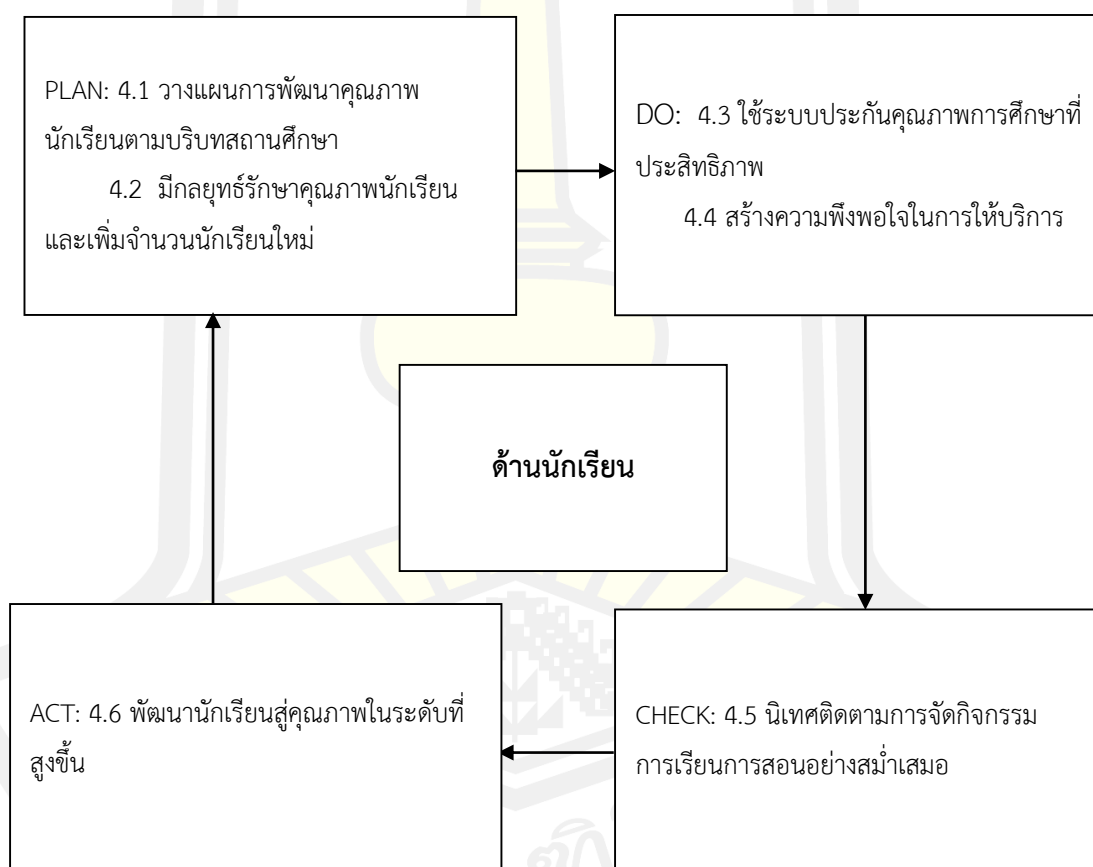


ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA ด้านงบประมาณและการเงิน

4. ด้านนักเรียน มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

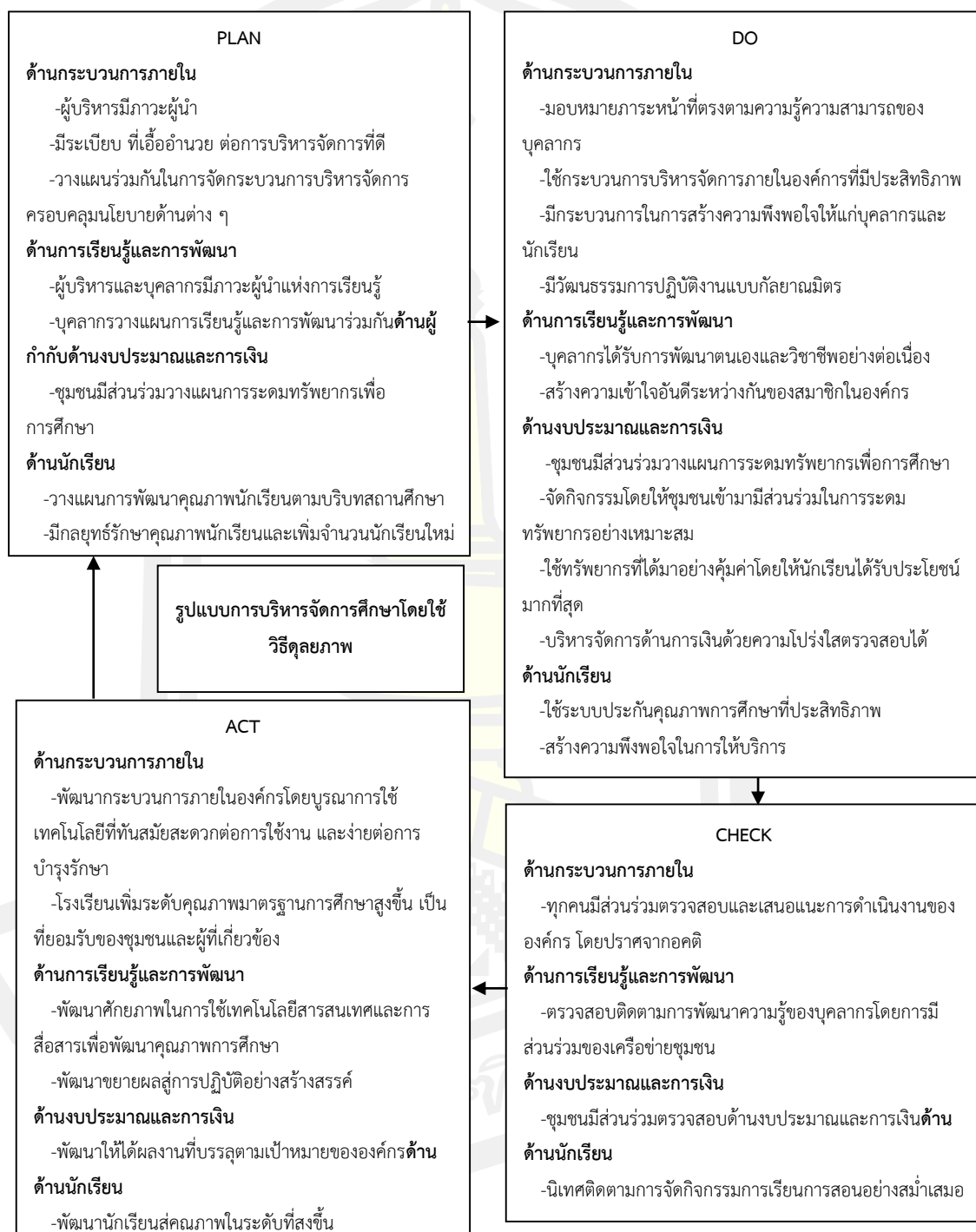
- 4.1 วางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามบริบทสถานศึกษา
- 4.2 มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่
- 4.3 ใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสิทธิภาพ
- 4.4 สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ
- 4.5 นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- 4.6 พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพในระดับที่สูงขึ้น

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านนักเรียน ปรากฏดังภาพประกอบ 6



ภาพประกอบ 6 แผนภาพ PDCA ด้านนักเรียน

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ภาพรวม ปรากฏดังภาพประกอบ 6



ภาพประกอบ 7 แผนภาพ PDCA ภาพรวม

4. การประเมิน

การประเมินการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เป็นการตรวจสอบกิจกรรมตามรูปแบบว่า สอดคล้องวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใด โดยมีการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ

ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ เป็นการประเมินความพร้อมก่อนการดำเนินงานของผู้บริหารหรือคณะกรรมการประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน ในเรื่องต่อไปนี้

- 1.1 ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงของกิจกรรมมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด
- 1.2 ตรวจสอบเครื่องมือ สื่อ คน และเวลา
- 1.3 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
- 1.4 การสร้างเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามรูปแบบ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมินขณะปฏิบัติงานตามแผนการประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน โดยกำหนดรายละเอียดในแผนการประเมินให้ครอบคลุมสาระสำคัญ ต่อไปนี้

- 2.1 เรื่องที่ประเมิน
 - 2.1.1 วัตถุประสงค์
 - 2.1.2 เป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
- 2.2 วิธีการประเมิน
- 2.3 เครื่องมือประเมิน
- 2.4 ระยะเวลาดำเนินการ
- 2.5 ผลการประเมิน

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ เป็นการประเมินผลสำเร็จของการประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน ซึ่งประเมินได้จากสาระสำคัญ ตามวิธีดำเนินการและความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน และมีกรณีศึกษาติดตามอย่างต่อเนื่อง

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ควรมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำทางวิชาการและนวัตกรรมการเรียนรู้

5.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและทักษะการปฏิบัติงานตามภารกิจ รวมทั้งทักษะการทำงานเป็นทีม

5.4 คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องได้รับการอบรมพัฒนาในด้านการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการจัดการศึกษาโดยใช้บาลานซ์สกอร์การ์ด

5.5 โรงเรียนกำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน และมีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่สามารถวัดได้จริง

5.6 ปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

5.7 มีการนิเทศ ติดตาม การประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน ตามปฏิทินการนิเทศติดตาม

5.8 ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ ทำงานเป็นทีม มีการสื่อสารทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

5.9 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานการประเมินผลการจัดการศึกษาโดยใช้บาลานซ์สกอร์การ์ด

ตอนที่ 4 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตาราง 15

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

รายการ		ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	หลักการ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
2	วัตถุประสงค์	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
3	วิธีดำเนินการ						
	3.1 ด้านกระบวนการภายใน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
	3.2 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
	3.3 ด้านงบประมาณและการเงิน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
	3.4 ด้านนักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4	การวัดและประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5	เงื่อนไขความสำเร็จ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
	โดยรวม	4.70	0.50	มากที่สุด	4.60	0.52	มากที่สุด

จากตาราง 16 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้นำเสนอ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า สภาพปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูดยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านกระบวนการภายใน ลำดับที่ 2 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ลำดับที่ 3 ด้านการเงิน และลำดับที่ 4 ด้านนักเรียน

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ มี 4 ด้าน 29 วิธีดำเนินการ ดังนี้ ด้านกระบวนการภายใน มี 10 วิธีดำเนินการ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา มี 7 วิธีดำเนินการ ด้านงบประมาณและการเงิน มี 6 ดำเนินการ และด้านนักเรียน มี 6 วิธีดำเนินการ 4) การประเมิน และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการของการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1.1 สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ ยังไม่ได้มีการนำไปใช้ในสถานศึกษาเต็มรูปแบบ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้เสนอเกี่ยวกับการจัดการศึกษาว่า มีข้อจำกัดด้านการใช้ครู และขาดแคลนสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนุช เปี่ยมวิริยวงศ์ (2558) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะ โกฎแสน (2560) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันในการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในแต่ละโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีความต้องการในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ ด้วยแนวคิดดังกล่าวเป็นกล่าวประเมินแบบรอบด้าน ดังที่ เนตรพัฒนา ยาวีราช, (2546),

โกศล ดีธรรม (2547) และ Kaplan และ Norton (1996) ได้เสนอว่า การบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีดุลยภาพ เป็นการปฏิบัติงานที่ใช้ตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อน ซึ่งระบบจะนำมาใช้คุ้มค่ากับการทำงานหรือไม่ เป็นระบบที่ไม่ได้วัดผลด้านการเงินเพียงอย่างเดียว แต่ดูด้านอื่นควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะในสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความรู้ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนุช เปี่ยมวิริยวงศ์ (2558) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะ โกฎแสน (2560) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษา โดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ความต้องการจำเป็น การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านกระบวนการภายใน ลำดับที่ 2 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ลำดับที่ 3 ด้านการเงิน และลำดับที่ 4 ด้านนักเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ในการบริหารสถานศึกษาด้านกระบวนการเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารจัดการด้วยอาศัยผู้นำเป็นผู้ขับเคลื่อนองค์กร Balanced Scorecard จึงเริ่มจากกระบวนการและลงไปสู่ปลายทางคือนักเรียน ดังที่ Johnson และ Johnson (2001) ได้เสนอว่า Balanced Scorecard มีหลักการสำหรับใช้ดำเนินการที่แก้ปัญหาและการบริหารจัดการที่นำไปสู่กลยุทธ์และนโยบายการดำเนินงาน การควบคุมและการประเมินผลขององค์กร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนุช เปี่ยมวิริยวงศ์ (2558) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนากระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานสามารถเรียงตามลำดับของความ ต้องการจำเป็นได้ดังนี้ การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านความประพฤติในการรักษาวินัย ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการบริหารจัดการ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านความรู้ความสามารถ ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงเดือน วณิชชากร (2559) การศึกษาการบริหารแบบสมดุลของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการในการการบริหารแบบสมดุลของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรีโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

2.1 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน

สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ มี 4 ด้าน 29 วิธีดำเนินการ 4) การประเมิน และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาสังเคราะห์ได้ องค์ประกอบของรูปแบบ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านตรวจสอบ จึงได้รูปแบบจากข้อมูลเชิงคุณภาพ และนำกระบวนการบริหารของวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) ตามที่ สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์ (2564) ได้เสนอไว้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ P คือ Plan หมายถึง การวางแผน โดยเลือกปัญหาและตั้งเป้าหมายร่วมกันทั้งผู้บริหารและปฏิบัติ D คือ Do หมายถึง การนำแผนหรือวิธีการแก้ไขปัญหามาปฏิบัติร่วมกันไปใช้ในการแก้ไขปัญหา D คือ Check หมายถึง การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยนำข้อมูลก่อนการดำเนินงานและหลังการดำเนินงานมาเปรียบเทียบกัน A คือ Act หมายถึง ปรับปรุงการดำเนินการให้เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนุช เปี่ยมวิริยวงศ์ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน คือ ระบบ PP2PP (Principal Performance to Pupil Performance System) มีส่วนประกอบ 4 ส่วน ประกอบด้วย บทนำ องค์ประกอบพื้นฐานของระบบ แนวทางการใช้ระบบ และเงื่อนไขความสำเร็จของการใช้ระบบ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยาพร สารมะโน (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์มี 2 ระยะ 7 ขั้นตอน คือ ระยะที่ 1 ขั้นการวางแผน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือขั้นที่ 1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน ขั้นที่ 2 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดของการประเมิน ขั้นที่ 3 เลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง ขั้นที่ 4 กำหนดผลงานตามสภาพจริง ขั้นที่ 5 กำหนดเกณฑ์การประเมิน และระยะที่ 2 ขั้นการดำเนินงานและสะท้อนผล ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 6 บูรณาการระหว่างการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริงและการประเมินผลตามสภาพจริง และขั้นที่ 7 สะท้อนผลการประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและรายงานผลการประเมิน

2.2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนารูปแบบ
การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลไปสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ และนำไปผ่านกระบวนการสนทนากลุ่มให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้วิพากษ์และประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ จึงได้รูปแบบที่เป็นข้อมูลมาจากข้อมูลเชิงคุณภาพและมีวิธีปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้จริงตามบริบท ดังที่ Johnson และ Johnson (2001) ได้เสนอว่า Balanced Scorecard ใช้ในการประเมินผลและบริหารสาธารณะซึ่งมีผลดีเท่ากับบริหารงานในส่วนของธุรกิจ รวมทั้งสามารถใช้ในการบริหารงานระบบราชการได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญยาพร สารมะโน (2559) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบฯ พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยะ โกฎแสน (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 27 ผลการวิจัยพบว่า ผลประเมินด้านความเหมาะสมแนวมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไปในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ

สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า ความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการภายใน พบว่า การบริหารจัดการภายในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น โรงเรียนควร มีการจัดระบบการบริหารจัดการที่ดี มีบรรยากาศ และวัฒนธรรมการทำงานแบบฝึกพลังสร้างสรรค์ร่วมรับผิดชอบ ประกันคุณภาพโรงเรียนเพื่อเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น ส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม กระจายอำนาจในการตัดสินใจ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเสนอแนะความคิดเห็นต่าง ๆ

ลำดับที่ 2 ด้านการเรียนรู้และพัฒนา พบว่า เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น โรงเรียนควร เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาเฝ้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และนำความรู้มาพัฒนาโรงเรียนให้ตรงตามความต้องการของโรงเรียนและสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล

ลำดับที่ 3 ด้านการเงิน พบว่า ได้ผลการงานที่บรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียน มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น โรงเรียนควร มีภาคี เครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการกำหนด

เป้าหมายที่จะเป็นผลงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ลำดับที่ 4 ด้านนักเรียน พบว่า มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น โรงเรียนควร กำหนดเป้าหมายคุณภาพในตัวนักเรียนให้ครอบคลุมในด้านความสามารถ และทักษะตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยเสริมสร้างให้นักเรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรทั้งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พร้อมทั้งมีการจัดให้โรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับรองรับนักเรียนใหม่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ถึงการรักษาคุณภาพและปริมาณด้านผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

1.2 ควรนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูสภาพไปใช้และพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูสภาพ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

จากผลการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูสภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าต่อไปดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัย การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูสภาพ ในด้านการบริหารจัดการภายใน ในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น เพื่อให้มีข้อมูลสารสนเทศสำหรับใช้บริหารจัดการศึกษาในด้านดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงลึก การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูสภาพ ตามขนาดโรงเรียนที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่น โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัย การบริหารจัดการศึกษาด้านอื่น ๆ ที่มีความสอดคล้องกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูสภาพ เช่น การบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

บรรณานุกรม



บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : ที.เอส.บี.โปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษณี มหาวิทยาลัย. (2546). แนวคิดการบริหารแบบ *Balanced Scorecard*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). การบริหารวิชาการและนวัตกรรมการเรียนรู้. มหาสารคาม : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2549). การคิดเชิงวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ชัคเชสมิเดีย.
- เกษมสิงห์ เพ็ญฟู. (2551). การสนทนากลุ่ม (*Focus Group Discussion*). [ออนไลน์]. ได้จาก : <https://www.gotoknow.org>. [สืบค้นเมื่อ วันที่ 12 กันยายน 2564].
- โกศล ดิธรรม. (2547). เครื่องมือกับบริหารยุคใหม่. กรุงเทพฯ : อินฟอร์มีเดียบุ๊คส์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : พอยท์.
- ชาย โปธิสิตา. (2547). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ. นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากร และสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2544). การบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่. กรุงเทพฯ : เอชอาร์เซ็นเตอร์.
- ดวงเดือน วณิชชากร. (2559). การศึกษาการบริหารแบบสมดุลของโรงเรียนเทศบาลแหลมฉบัง 3 สังกัดเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอกันตัง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดิเรก วรรณเศียร. (2548). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- ทิศนา แคมมณี. (2546). 14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2546). การบริหารเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2545). กระบวนการปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ : การประเมินและ การประกัน. กรุงเทพฯ : วีซีคอมมิวนิเคชั่น.

- นภดล ร่มโพธิ์ และมนวิกา ผดุงสิทธิ์. (2552). *เครื่องมือการประเมินผลการปฏิบัติงานองค์กร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2546). *การจัดการสมัยใหม่: Modern Management*. กรุงเทพฯ : เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. มหาสารคาม : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญยาพร สารมะโน. (2559). *การพัฒนารูปแบบการประเมินตามสภาพจริงที่มีผลต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรีทรศน์ พันธบุรุษย์. (2545). *TQM ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- ปิยนุช เปี่ยมวิริยวงศ์. (2558). *การพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิทยฐานะเพื่อเสริมสร้างคุณภาพนักเรียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะ โภภินแสน. (2560). *การพัฒนาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ Balanced Scorecard ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ผสุ เดชะรินทร์. (2546). *Balanced Scorecard: รู้จักในการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิสนุ พงศ์ศรี. (2553). *เทคนิควิธีการประเมินโครงการ*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธา.
- มณฑลลักษณ์ ภัคดีชน และคณะ. (2557). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารแบบดุลยภาพ (BSC) สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*, *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 16(1), 108-119.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2544). *การประเมินโครงการ : แนวคิดและการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รศวันต์ ถมั่งรักษ์สัตว์. (2546). *การนำ Balanced Scorecard (BSC) มาใช้ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ*. กรุงเทพฯ : หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชพล คชชารุ่งโรจน์. (2548). *โรงเรียนทันสมัย*. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.

- รัตน์ บัณฑิต. (2552). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2541). *แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- วรวรรณ สัมพันธ์. (2560). *การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน: การประยุกต์ใช้การประเมินแบบเสริมพลัง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วานิช มาลัย และอรสา ปานขาว. (2548). *วิธีการศึกษาทางนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรลพัชร นิลแก้วบวรวิชัย. (2563). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนาวิชาชีพเพื่อพัฒนางานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีระเดช เชื้อนาม. (2547). *เขย่า Balanced Scorecard แล้วลงมือทำที่ละขั้นตอนตลอดแนว*. กรุงเทพฯ : เพ็ญฟ้า พรินต์.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2550). *วิธีการสอนวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- สมคิด บางโม. (2544). *การบริหารการศึกษา*. เลย : สถาบันราชภัฏเลย.
- สมคิด พรหมจ้อย และสุภัทตร์ พิบูลย์. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. นนทบุรี : จตุพรดีไซด์.
- สมศักดิ์ คงเพียง. (2543). *การบริหารบุคลากรและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมาน อัสวภูมิ. (2541). *ที่ คิว เอ็มการบริหารทั่วทั้งองค์การ ในองค์การทางการศึกษา*. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : บัณฑิต พอยท์.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2560). *คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2549). *เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานช่วยขยายผล*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พรินต์ติ้งพับลิซซิง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. (2564). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564*. ร้อยเอ็ด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). *คู่มือการปฏิบัติงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *การปฏิบัติที่เป็นเลิศ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสมรรถนะการเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2557). *คุณภาพศิษย์สะท้อนคุณภาพครู*. กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579*. กรุงเทพฯ : บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). *แนวทางการประกันคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานคุณุ์การศึกษาพิเศษ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุโขทัยธรรมาธิราช. (2548). *ระบบสารสนเทศและแผนกลยุทธ์ในการพัฒนางานสารสนเทศ*. เอกสารประกอบคำสอน. กรุงเทพฯ : สุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2554). *หลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา*. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- หวน พินธุ์พันธ์. (2545). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- หวน พินธุ์พันธ์. (2549). *การบริหารการศึกษา: นักบริหารมืออาชีพ*. นนทบุรี : พินธุ์พันธ์การพิมพ์.
- อมรรณ หล้าบุญคำ. (2560). *การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสำหรับ คณะวิทยาศาสตร์ป่าไม้ของมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- อาทิตย์ อางหาญ. (2558). *การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.

อาภรณ์ อ่อนคง. (2558). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กโดยใช้แนวคิดการบริหารแบบสมดุล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

อุทุมพร จามรมาน. (2544). *วิธีทำประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ :
คุรุสภาลาดพร้าว.

อีโตชิ คูเมะ. (2540). *การบริหารจัดการคุณภาพ (MBQ)*. กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).

Al-Zwyalif, I. (2012). The Possibility of Implementing Balanced Scorecard in Jordanian Private Universities, *International Business Research*, 5(11)ม 113-120.

Bardo, J.W. and Hartman, J.J. (1982). *Urban society : A systemic introduction*.
New York : Peacock.

Deming, W.E. (1986). *Out of the Crisis*. Cambridge. Mass : Massachusetts Institute of
Technology.

Giannopoulos, G. and others. (2013). The Use of the Balanced Scorecard in Small
Companies, *International Journal of Business and Management*, 8(14), 1-22.

Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill.

Gulick, L.H. and Urwick, L.F. (1937). *Paper on the Science of Administration*.
New York : Institute of Public Administration, Columbia University.

Hersey, P., Blanchard, K.H. and Johnson, D.E. (2001). *Management of Organizational
Behavior : Leading Human Resources*. 8th ed. New Jersey : Prentice Hall.

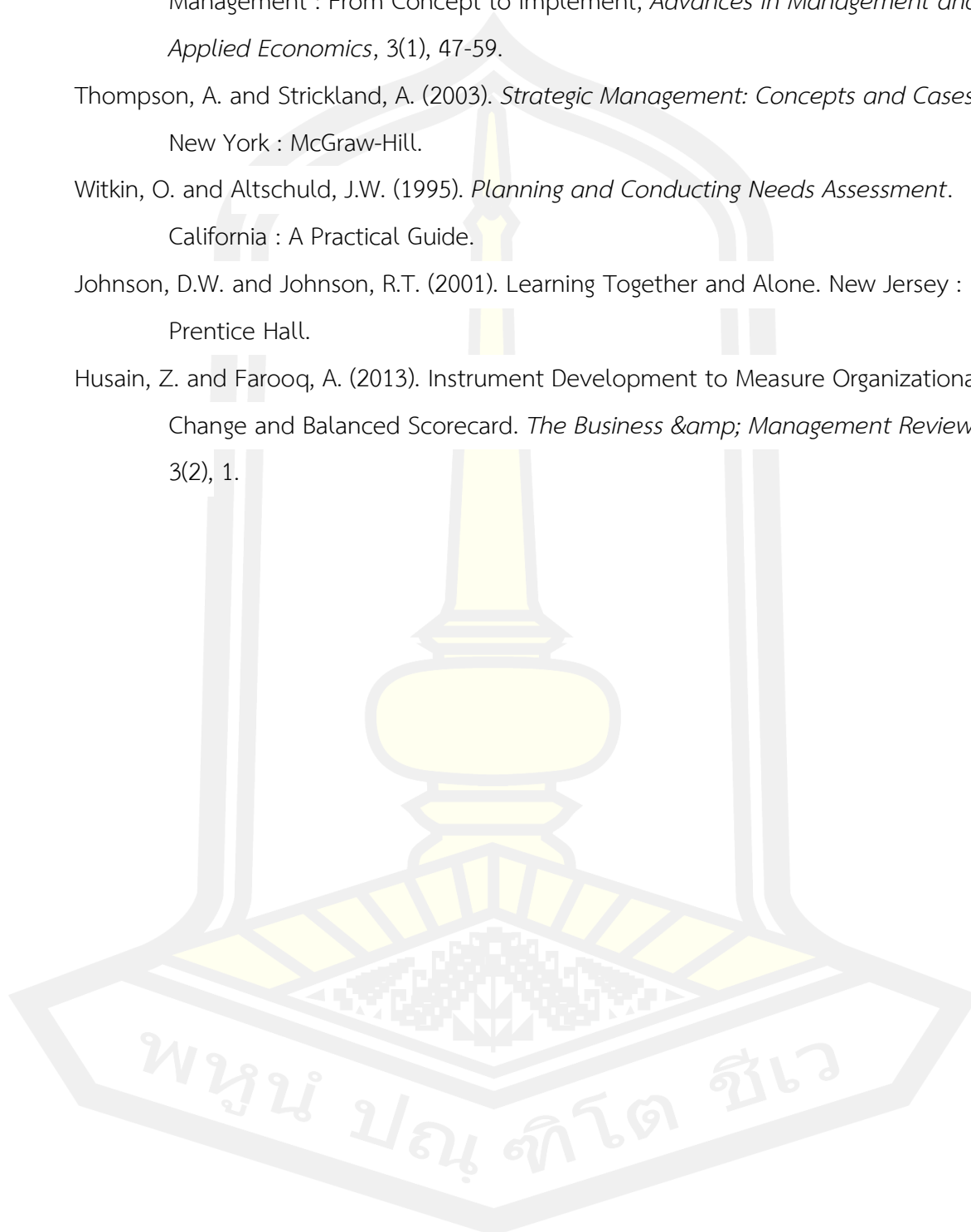
Kaplan, R.S. and Norton, D.P. (1996). *The Balanced Scorecard : Translating. Strategies
into Action*. Boston : Harvard Business School Press.

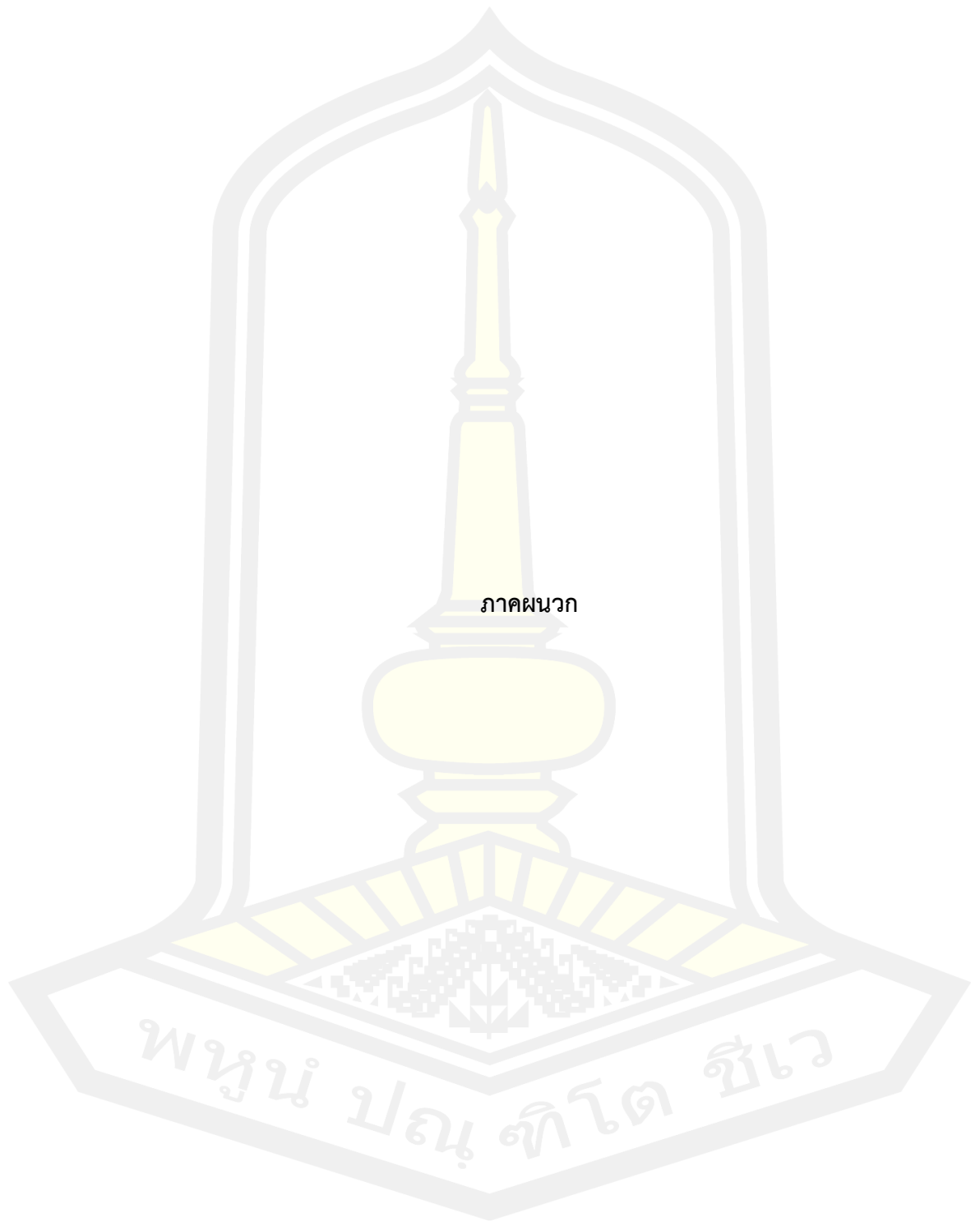
Kaplan, R.S. and Norton, D.P. (2001). *The strategy-focused organization: How
balanced scorecard companies thrive in the new business environment*.
Harvard : Business School.

Karpagam, P.U. and Suganthi, L. (2013). Performance Measurement of Organizations: A
Review of Balanced Scorecard Technique, *International Journal of Business
Performance Management*, 14(2), 129.

Keevep, P.J. (1988). *Educational research, methodology and measurement
international handbook*. Oxford : Pergamon Press.

- Kootanaee, H.J. and others. (2013). The Balanced Scorecard, Alphabet of the Modern Management : From Concept to Implement, *Advances in Management and Applied Economics*, 3(1), 47-59.
- Thompson, A. and Strickland, A. (2003). *Strategic Management: Concepts and Cases*. New York : McGraw-Hill.
- Witkin, O. and Altschuld, J.W. (1995). *Planning and Conducting Needs Assessment*. California : A Practical Guide.
- Johnson, D.W. and Johnson, R.T. (2001). *Learning Together and Alone*. New Jersey : Prentice Hall.
- Husain, Z. and Farooq, A. (2013). Instrument Development to Measure Organizational Change and Balanced Scorecard. *The Business & Management Review*, 3(2), 1.





ภาคผนวก

พหุมนุ ปณฺ ทิตโต ชีเว



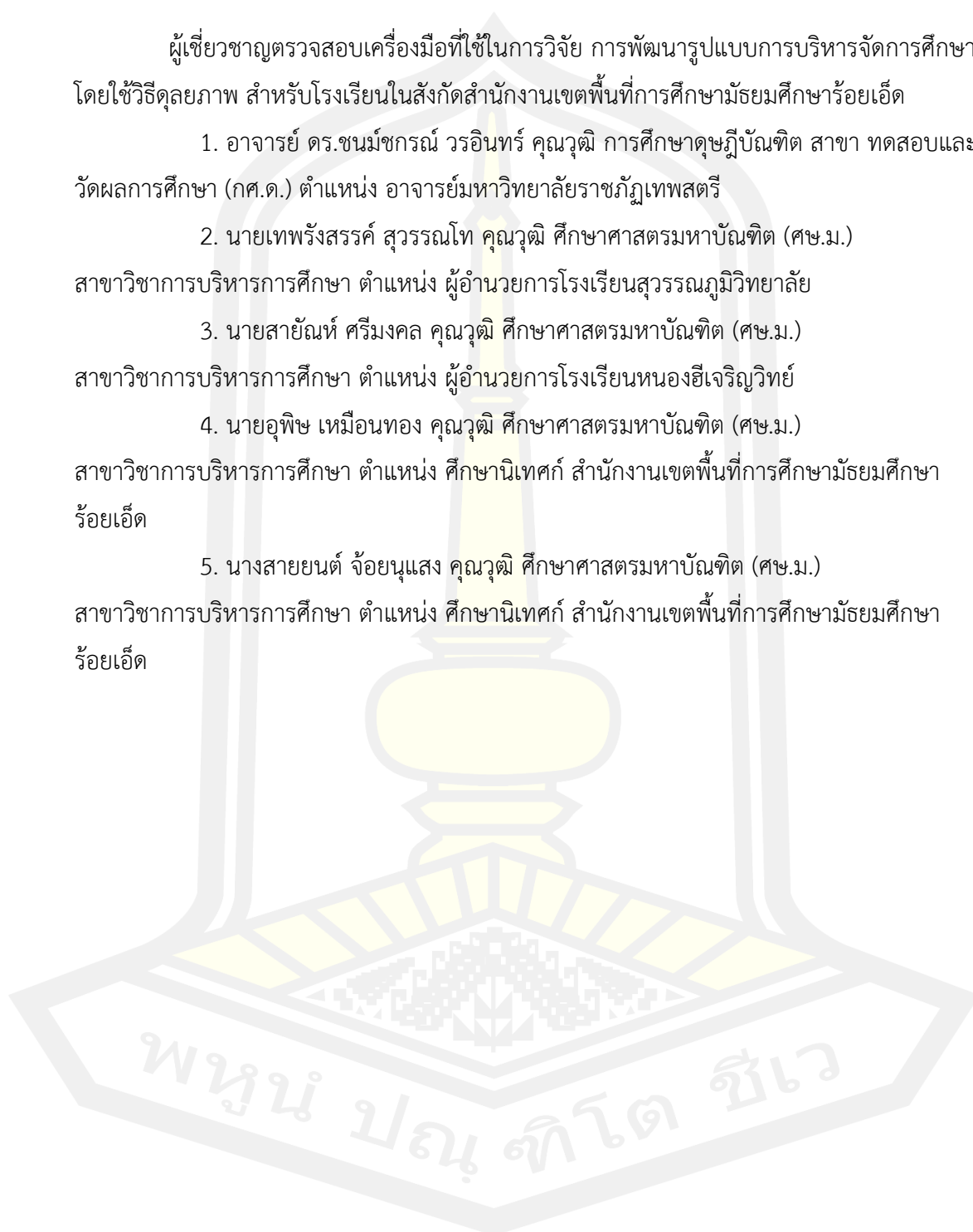
ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ

พหุมนุ ปณฺ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

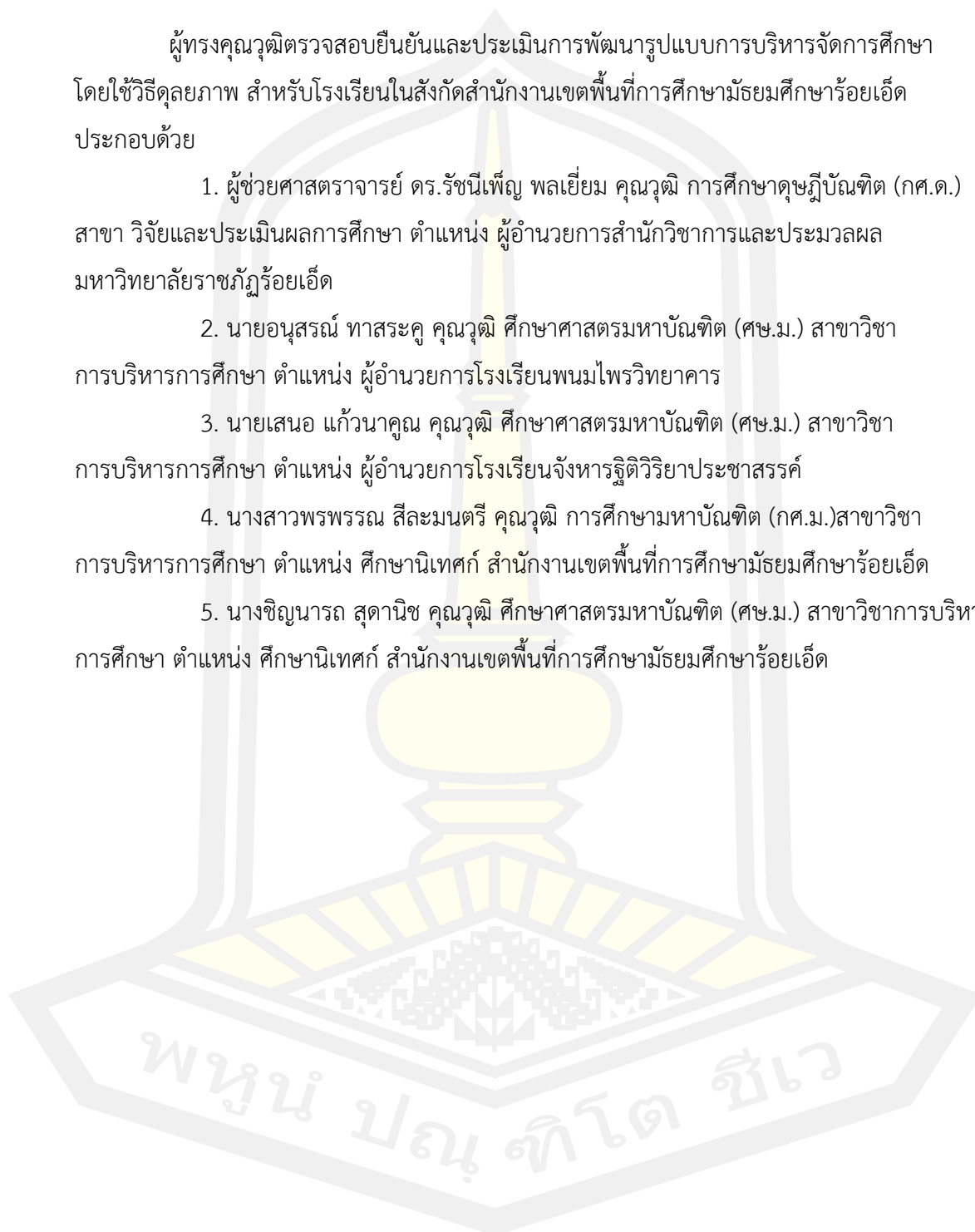
1. อาจารย์ ดร.ชนม์ชกรณ์ วรอินทร์ คุณวุฒิ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขา ทดสอบและวัดผลการศึกษา (กศ.ด.) ตำแหน่ง อาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. นายเทพรังสรรค์ สุวรรณโท คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนสุวรรณภูมิวิทยาลัย
3. นายสายัณห์ ศรีมงคล คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองฮีเจริญวิทย์
4. นายอุพิษ เหมือนทอง คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด
5. นางสาวยนต์ จ้อยนุแสง คุณวุฒิ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

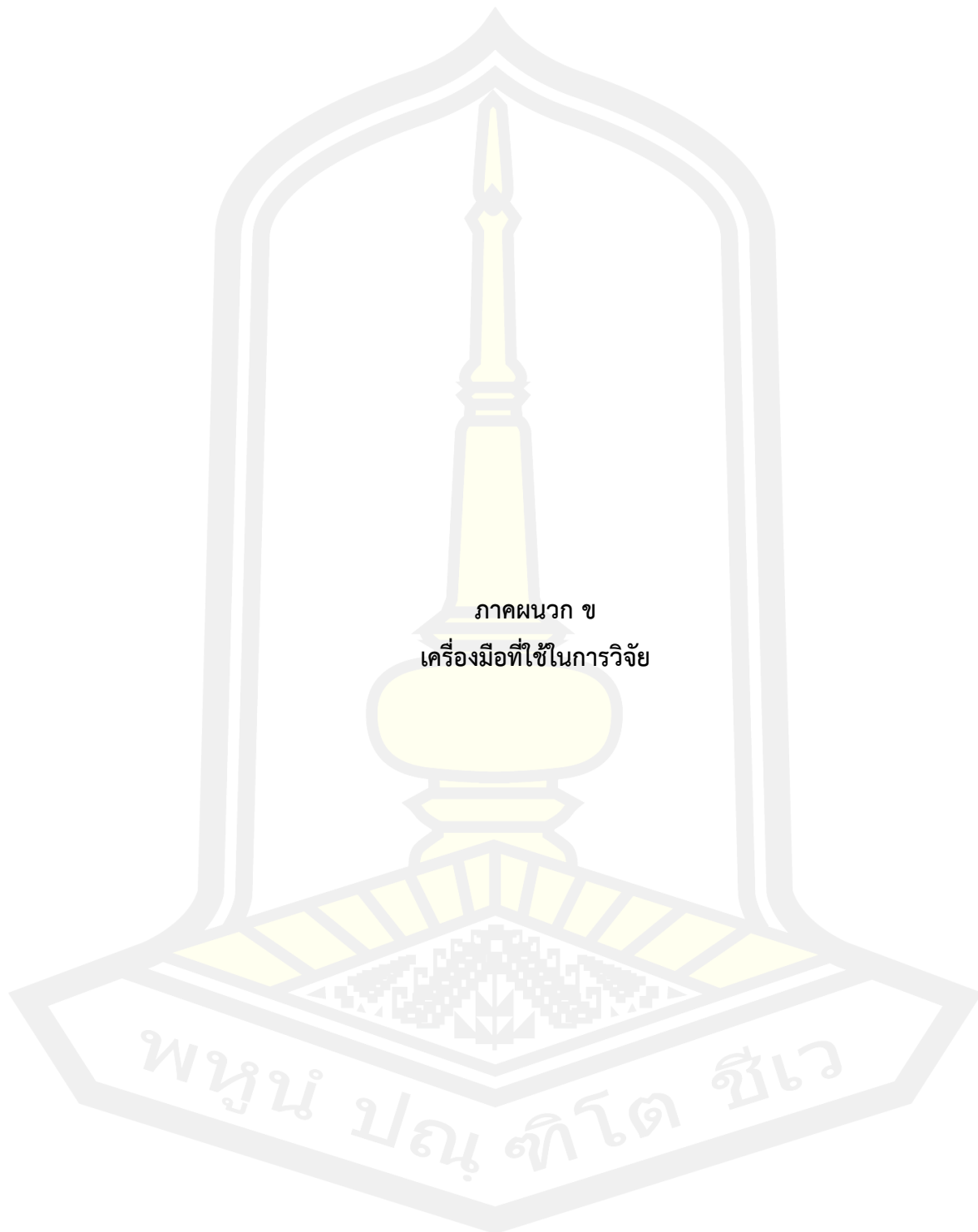


รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบยืนยันและประเมินการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิเพ็ญ พลเยี่ยม คุณวุฒิ การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ (กศ.ด.) สาขา วิจัยและประเมินผลการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและประมวลผล มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
2. นายอนุสรณ์ ทาสระคู คุณวุฒิ ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนพนมไพรวิทยาคาร
3. นายเสนอ แก้วนาคุณ คุณวุฒิ ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนจันทรัฐดิวิวิริยาประชาสรรค์
4. นางสาวพรพรรณ สีละมนตรี คุณวุฒิ การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชา การบริหารการศึกษา ตำแหน่ง ศีษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
5. นางชัญฉนาถ สุदानิช คุณวุฒิ ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ตำแหน่ง ศีษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด





ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสอบถาม
สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ
สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมายของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก
 - +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย

นายภควัต โอวาท

นิสิตหลักสูตร กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พหุ ๒๓๖ ๓๓๖ ๓๓๖

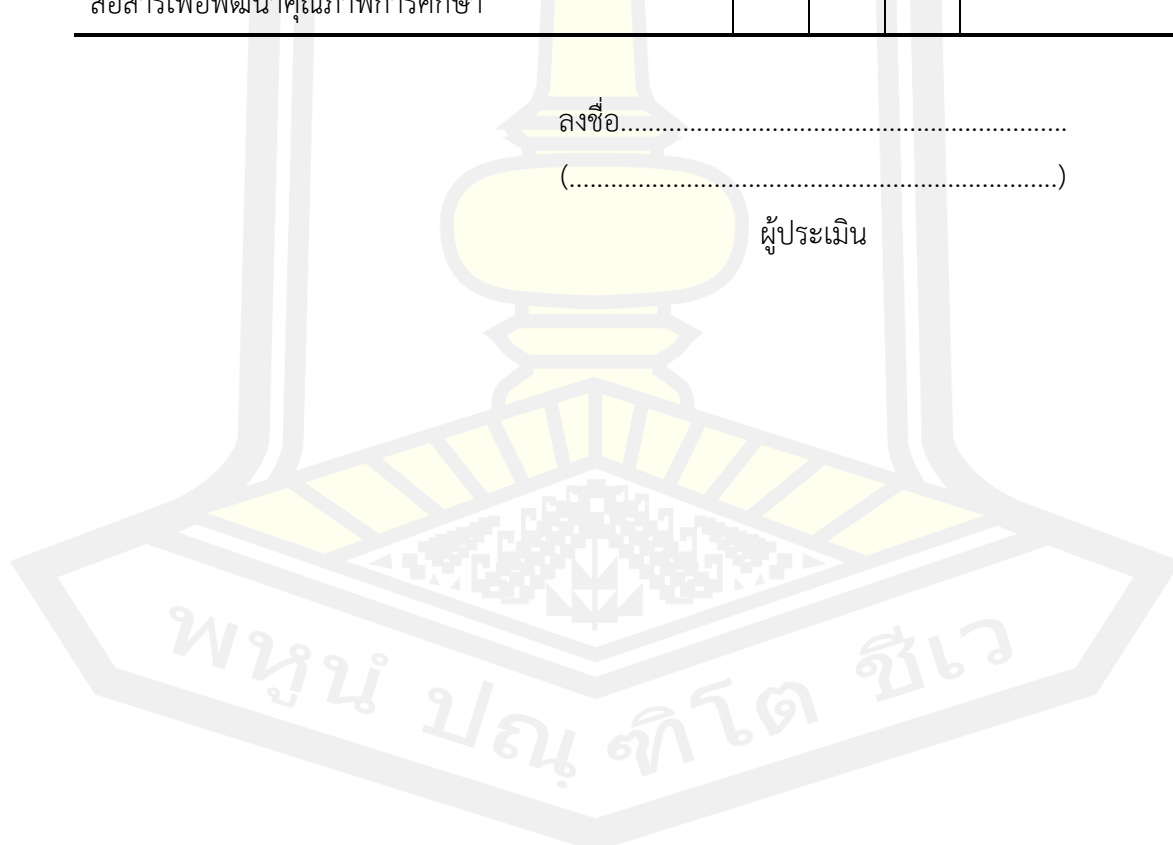
การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	+1	0	-1	
1. ด้านการเงิน				
1.1 ภาควิชา เครื่องมือของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
1.2 จัดหาให้ได้ทรัพยากรมาโดยใช้ต้นทุนอย่างประหยัด				
1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรมีแนวทางในการทำให้รายได้เพิ่มขึ้น				
1.4 บริหารทรัพยากรมีประสิทธิภาพ				
1.5 ใช้ประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด				
1.6 ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร				
2. ด้านนักเรียน				
2.1 วางแผนระบบรักษาคุณภาพนักเรียน				
2.2 สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ				
2.3 มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่				
2.4 นักเรียนมีความรู้ความสามารถตามหลักสูตร				
2.5 นักเรียนมีทักษะชีวิต				
2.6 นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์				
3. ด้านกระบวนการภายในองค์กร				
3.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ				
3.2 มีกฎ กติการะเบียบ ที่เอื้ออำนวย หรือสนับสนุน ต่อการบริหารจัดการที่ดี				
3.3 การบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ				
3.4 มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน				
3.5 มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร				

การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	+1	0	-1	
3.6 โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง				
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา				
4.1 ผู้บริหารส่งเสริมการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม				
4.2 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้				
4.3 บุคลากรได้รับการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ ในการปฏิบัติงานโดยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง				
4.4 พัฒนาการเรียนรู้ให้บุคลากรมีความพึงพอใจ				
4.5 ติดต่อประสานงานสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน				
4.6 เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน



แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์
สำหรับการวิจัย
เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน
สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายของการวิจัย
 - 1.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด
 - 1.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1** สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2** สอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ด้านการเงิน ด้านนักเรียน ด้านกระบวนการภายในองค์กร และ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา
 - ตอนที่ 3** ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ
3. กรุณาตอบคำถามให้ครบทุกข้อ เพราะคำตอบของท่านเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยครั้งนี้ ในการบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว การตอบคำถามของท่านถือเป็นความลับ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายภควัต โอวาท

นิสิตหลักสูตร กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4.2 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้										
4.3 บุคลากรได้รับการพัฒนาปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ในการปฏิบัติงานโดยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง										
4.4 พัฒนาการเรียนรู้ให้บุคลากรมีความพึงพอใจ										
4.5 ติดต่อประสานงานสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน										
4.6 เพิ่มศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา										

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำชี้แจง ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. ด้านการเงิน

.....

.....

2. ด้านนักเรียน

.....

.....

3. ด้านกระบวนการภายในองค์กร

.....

.....

4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

.....

.....

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ
ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์
โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสัมภาษณ์การศึกษาการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

2. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมายของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก

- +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย

นายภควัต โอวาท

นิสิตหลักสูตร กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พหุบัณฑิต ชีวะ

การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	+1	0	-1	
1. ด้านกระบวนการภายใน				
ในฐานะที่ท่านเป็นมีประสบการณ์ในการบริหาร/ การประเมินผลการจัดการศึกษา ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตามประเด็นที่กำหนดให้ อย่างไร				
2. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา				
ในฐานะที่ท่านเป็นมีประสบการณ์ในการบริหาร/ การประเมินผลการจัดการศึกษา ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตามประเด็นที่กำหนดให้ อย่างไร				
3. ด้านงบประมาณและการเงิน				
ในฐานะที่ท่านเป็นมีประสบการณ์ในการบริหาร/ การประเมินผลการจัดการศึกษา ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตามประเด็นที่กำหนดให้ อย่างไร				
4. ด้านนักเรียน				
ในฐานะที่ท่านเป็นมีประสบการณ์ในการบริหาร/ การประเมินผลการจัดการศึกษา ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตามประเด็นที่กำหนดให้ อย่างไร				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบวิธีการหรือแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการหรือแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ด้านการเงิน และด้านนักเรียน
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

นายภควัต โอวาท

นิสิตหลักสูตร กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนากการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ ปณฺ ทิโต ชิว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้สัมภาษณ์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ-นามสกุล.....
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
สาขาวิชา.....
3. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
4. สถานที่ทำงาน.....

เรื่องที่สัมภาษณ์ วิธีการหรือแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์

ผู้สัมภาษณ์ นายภควัต โอวาท

สถานที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.เริ่มเวลา.....น. ถึง.....น.

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับวิธีการหรือแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์

ในฐานะที่ท่านเป็นมีประสบการณ์ในการบริหาร/การประเมินผลการจัดการศึกษา ท่านมีความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ตามประเด็นที่กำหนดให้ อย่างไร

1. ด้านกระบวนการภายใน

.....

.....

.....

2. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

.....

.....

.....

3. ด้านงบประมาณและการเงิน

.....

.....

.....

4. ด้านนักเรียน

.....

.....

.....

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

ประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสอบถามเพื่อ

ประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน

สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

2. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมายของการวิจัยว่ามีความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก

- +1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย

นายภควัต โอวาท

นิสิตหลักสูตร กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปลูก ทัต ชีเว

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	+1	0	-1	
1. หลักการ				
2. วัตถุประสงค์				
3. วิธีดำเนินการ				
1) ด้านกระบวนการภายใน				
1.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ				
1.2 มีระเบียบ ที่เอื้ออำนวย ต่อการบริหารจัดการที่ดี				
1.3 วางแผนร่วมกันในการจัดกระบวนการบริหารจัดการ ครอบคลุมนโยบายด้านต่าง ๆ				
1.4 มอบหมายภาระหน้าที่ตรงตามความรู้ความสามารถของ บุคลากร				
1.5 ใช้กระบวนการบริหารจัดการภายในองค์กรที่มี ประสิทธิภาพ				
1.6 มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและ นักเรียน				
1.7 มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร				
1.8 ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบและเสนอแนะการดำเนินงานของ องค์กร โดยปราศจากอคติ				
1.9 พัฒนาระบบภายในองค์กรโดยบูรณาการใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา				
1.10 โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง				
2) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา				
2.1 ผู้บริหารและบุคลากรมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้				
2.2 บุคลากรวางแผนการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกัน				
2.3 บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง				
2.4 สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร				
2.5 ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากร โดยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายชุมชน				

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
	+1	0	-1	
2.6 พัฒนาศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสารเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
2.7 พัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์				
3) ด้านงบประมาณและการเงิน				
3.1 ชุมชนมีส่วนร่วมวางแผนการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา				
3.2 จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดม ทรัพยากรอย่างเหมาะสม				
3.3 ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่างคุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์ มากที่สุด				
3.4 บริหารจัดการด้านการเงินด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้				
3.5 ชุมชนมีส่วนร่วมตรวจสอบด้านงบประมาณและการเงิน				
3.6 พัฒนาให้ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร				
4) ด้านนักเรียน				
4.1 วางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามบริบทสถานศึกษา				
4.2 มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่				
4.3 ใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสิทธิภาพ				
4.4 สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ				
4.5 นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่าง สม่ำเสมอ				
4.6 พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพในระดับที่สูงขึ้น				
4. การประเมิน				
5. เงื่อนไขความสำเร็จ				

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

แบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ
สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่
 2. โปรดพิจารณารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ให้ครบทุกด้าน
 3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดคะแนน ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นายภควัต โอวาท

นิสิตหลักสูตร กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนากการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปลูก ทัต ชีเว

รายการประเมิน	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
4) ด้านนักเรียน										
4.1 วางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามบริบทสถานศึกษา										
4.2 มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่										
4.3 ใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสิทธิภาพ										
4.4 สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ										
4.5 นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ										
4.6 พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพในระดับที่สูงขึ้น										
4. การประเมิน										
5. เงื่อนไขความสำเร็จ										

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน





ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุณ ปณุ ทิโต ชีเว

ตาราง 16 ค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน
สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธียุทธศาสตร์ สำหรับโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. ด้านการเงิน								
1.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.6	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2. ด้านนักเรียน								
2.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.5	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
2.6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. ด้านกระบวนการภายในองค์กร								
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา								
4.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 16 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ภาพสำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

ตาราง 17 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ ของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1. ด้านการเงิน				
1.1	0.59	0.81	0.92	0.99
1.2	0.67	0.88	0.95	0.99
1.3	0.66	0.76	0.99	0.97
1.4	0.59	0.56	0.99	0.98
1.5	0.67	0.69	0.97	0.94
1.6	0.66	0.66	0.92	0.99

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
2. ด้านนักเรียน				
2.1	0.65	0.88	0.98	0.96
2.2	0.66	0.88	0.99	0.97
2.3	0.68	0.88	0.99	0.99
2.4	0.67	0.67	0.97	0.97
2.5	0.66	0.69	0.91	0.99
2.6	0.67	0.67	0.98	0.99
3. ด้านกระบวนการภายในองค์กร				
3.1	0.67	0.67	0.97	0.97
3.2	0.66	0.69	0.91	0.99
3.3	0.66	0.69	0.91	0.99
3.4	0.56	0.56	0.99	0.99
3.5	0.67	0.67	0.97	0.97
3.6	0.66	0.69	0.91	0.99
4. ด้านการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน				
4.1	0.56	0.81	0.98	0.97
4.2	0.80	0.88	0.98	0.98
4.3	0.59	0.88	0.97	0.97
4.4	0.88	0.67	0.97	0.99
4.5	0.72	0.69	0.98	0.99
4.6	0.88	0.67	0.97	0.99

จากตาราง 17 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.97
 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.98 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ
 อยู่ระหว่าง 0.56-0.88

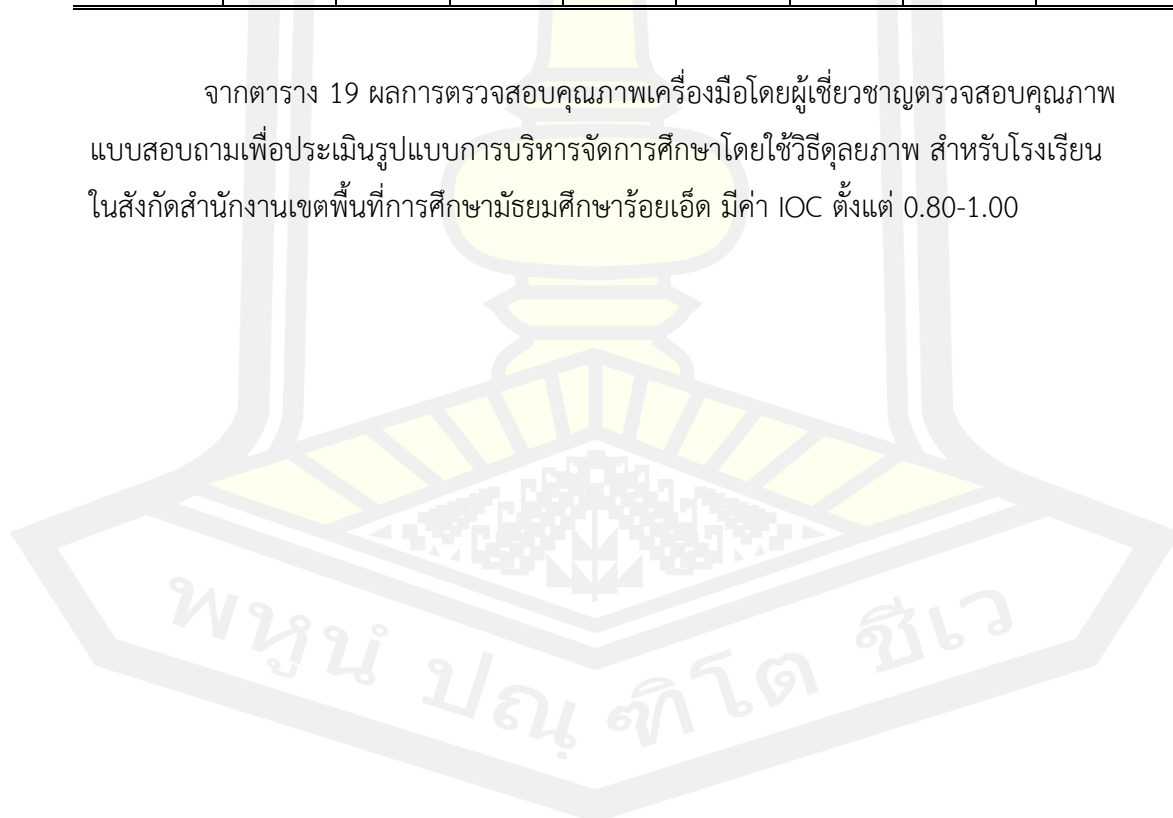
ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
1.10	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2)								
2.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.4	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
2.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3)								
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม	ค่าเฉลี่ย	ความ สอดคล้อง
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
4)								
4.1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.4	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4.5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4.6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

จากตาราง 19 ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ
แบบสอบถามเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธิตูลายภาพ สำหรับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00





ภาคผนวก ง

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีตุลยภาพสำหรับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

พหุณี ปณฺ ทิโต ชีเว



การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

พัฒนาโดย
นายภควัต โอวาท

นิสิตหลักสูตร กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

พหุ ปลูก โต ชีวะ

อาจารย์ที่ปรึกษา

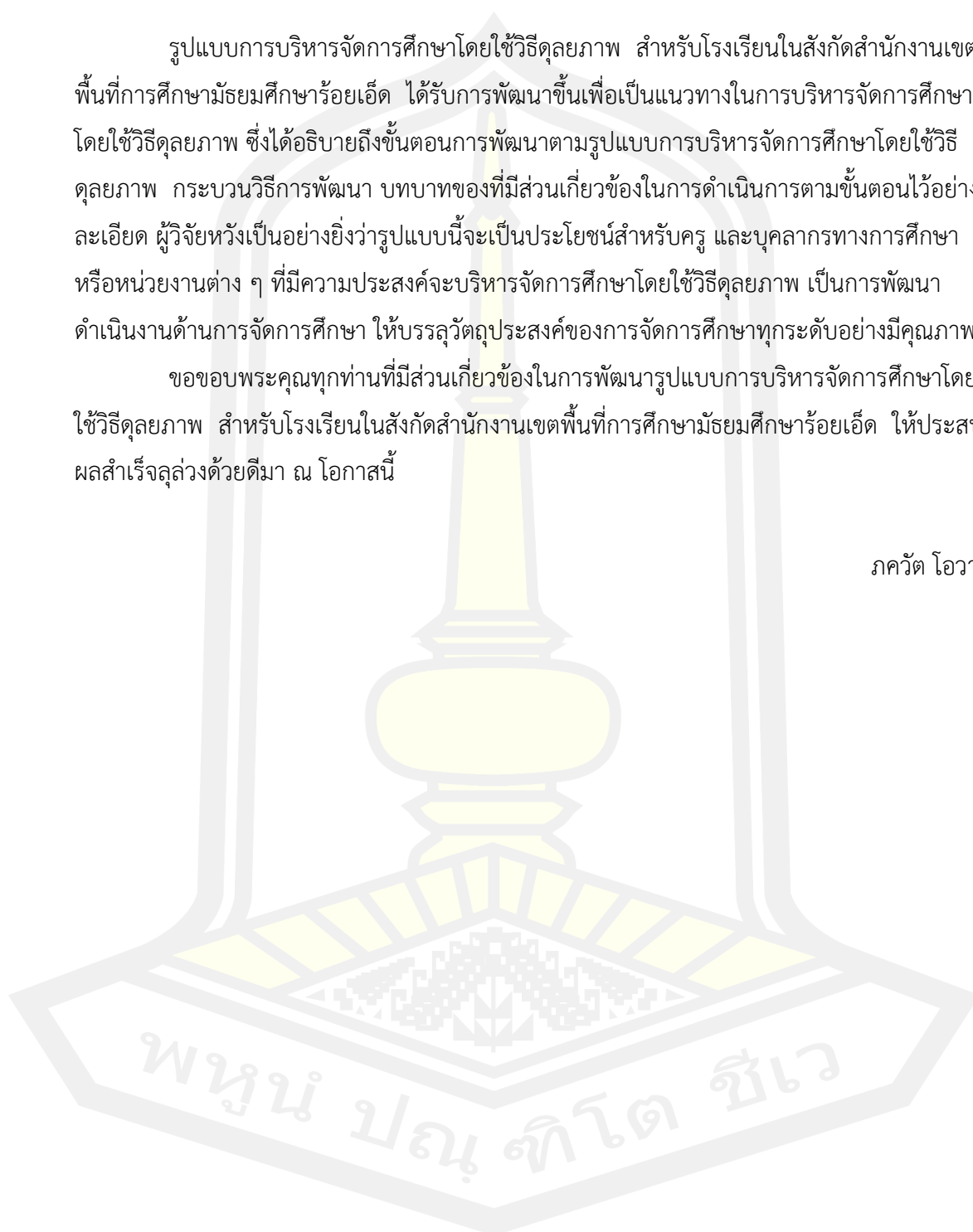
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คำนำ

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน ซึ่งได้อธิบายถึงขั้นตอนการพัฒนาตามรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน กระบวนการพัฒนา บทบาทของที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการตามขั้นตอนไว้อย่างละเอียด ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารูปแบบนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับครู และบุคลากรทางการศึกษา หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีความประสงค์จะบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน เป็นการพัฒนาดำเนินงานด้านการจัดการศึกษา ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาทุกระดับอย่างมีคุณภาพ

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ให้ประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดีมา ณ โอกาสนี้

ภควัต โอวาท



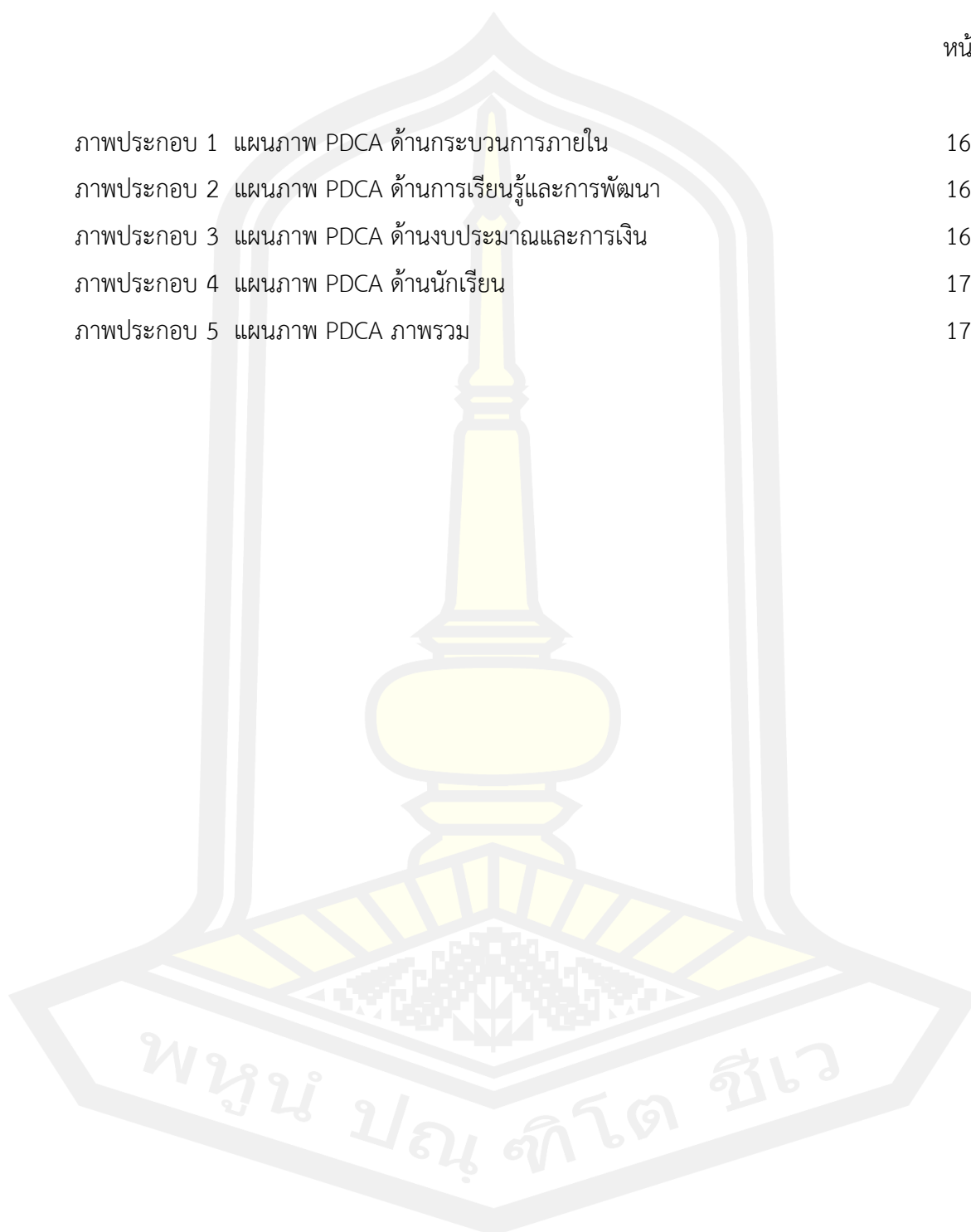
สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
คำนำ	161
สารบัญ	162
บัญชีภาพประกอบ	163
คำแนะนำการใช้รูปแบบ	164
หลักการ	165
วัตถุประสงค์	166
วิธีดำเนินการ	166
การประเมินผล	172
เงื่อนไขความสำเร็จ	173
บรรณานุกรม	174



บัญชีภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 แผนภาพ PDCA ด้านกระบวนการภายใน	167
ภาพประกอบ 2 แผนภาพ PDCA ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา	168
ภาพประกอบ 3 แผนภาพ PDCA ด้านงบประมาณและการเงิน	169
ภาพประกอบ 4 แผนภาพ PDCA ด้านนักเรียน	170
ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA ภาพรวม	171



คำชี้แจงการใช้รูปแบบ

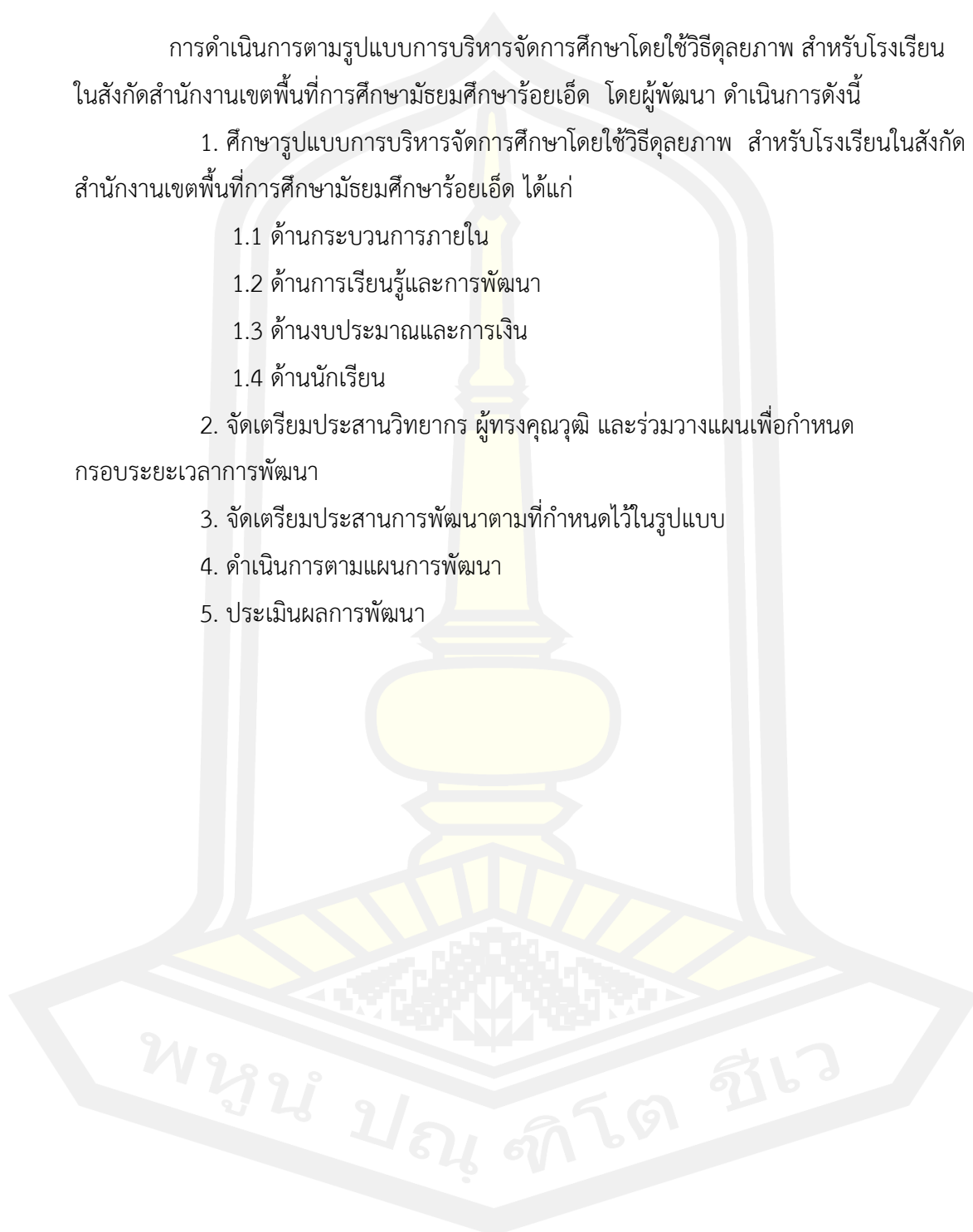
การดำเนินการตามรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยผู้พัฒนา ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ได้แก่

- 1.1 ด้านกระบวนการภายใน
- 1.2 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา
- 1.3 ด้านงบประมาณและการเงิน
- 1.4 ด้านนักเรียน

2. จัดเตรียมประสานวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ และร่วมวางแผนเพื่อกำหนด
กรอบระยะเวลาการพัฒนา

3. จัดเตรียมประสานการพัฒนาตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบ
4. ดำเนินการตามแผนการพัฒนา
5. ประเมินผลการพัฒนา



รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. หลักการ

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เป็นการปฏิบัติงานที่ใช้ตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อน ซึ่งระบบการบริหารนี้จะนำมาใช้ในการวัดผลว่าคุ้มค่ากับการทำงานหรือไม่ เป็นระบบการบริหารจัดการศึกษาที่ไม่ได้วัดผลด้านการเงินเพียงอย่างเดียว แต่ดูด้านอื่นควบคู่ไปด้วย โดยเฉพาะในสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น ชื่อเสียง ภาพลักษณ์ และความรู้ เป็นต้น (เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2546; โกศล ดีธรรม, 2547; Kaplan and Norton, 1996) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดุลยภาพ เป็นหลักการที่เหมาะสมสำหรับการประเมินที่กำลังได้รับความนิยม ผู้เป็นต้นคิด คือ แคปแลนและนอร์ตัน (Kaplan & Norton) โดยได้กำหนดกรอบของสิ่งที่จะต้องประเมินประกอบด้วย 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านการเงิน มุมมองด้านลูกค้า มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้ และการพัฒนา ซึ่งมุมมองแต่ละด้านจะต้องกำหนดตัวชี้วัดให้มีความสมดุลกัน ในปัจจุบันเริ่มขยายเข้าสู่องค์กรขนาดกลางและได้เริ่มเป็นที่สนใจของหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจมากขึ้นตามลำดับ (Kaplan and Norton, 1996)

รูปแบบการบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับการใช้หลาย ๆ เกณฑ์ประกอบกัน เป็นตัวช่วยที่ใช้แปลงวิสัยทัศน์ให้เข้าสู่เป้าหมายการปฏิบัติงาน รวมไปถึงใช้เป็นเครื่องมือควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานในทุก ๆ ขั้นตอน (ณรงค์วิทย์ แสนทอง, 2544; กฤษณี มหาวิรุฬห์, 2546; เนตรพัฒนา ยาวีราช, 2546; สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2548) ซึ่งองค์กรทุกประเภทสามารถนำเอาหลักการ Balanced Scorecard ไปใช้ได้ทั้งองค์กรของรัฐในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นอย่างได้ผลดี โดยนำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานในองค์กร และการบริหารงานนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ และในปี 2002 มีธุรกิจถึงร้อยละ 61 ที่ได้นำเอาหลักการนี้ไปใช้ จึงนับได้ว่า Balanced Scorecard เป็นประโยชน์ต่อองค์กร (วีรยุทธ มาฆะศิริานนท์ และณัฐพันธุ์ เขจรนันท์, 2546) รวมทั้ง Balanced Scorecard มีความสำคัญมาก สำหรับการประยุกต์ใช้ในการประเมินผลและบริหารสาธารณะซึ่งมีผลดีเท่ากับบริหารงานในส่วนของธุรกิจ รวมทั้งสามารถใช้ในการบริหารงานระบบราชการได้ เพราะว่า Balanced Scorecard มีหลักการสำหรับใช้ดำเนินการที่น่าสนใจสำหรับใช้แก้ปัญหาและการบริหารจัดการ ที่นำไปสู่กลยุทธ์และนโยบายการดำเนินงาน การควบคุมและการประเมินผลขององค์กร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ (Johnson, 2001)

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีและใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน

3. วิธีดำเนินการ

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีวิธีดำเนินการ โดยใช้แนวทางการบริหารตามแนวทางของวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) ของ ฮิโตชิ คูเมะ (2540), ปรีทรศน์ พันธุ์รยงก์ (2545), สมาน อัสวภูมิ (2541), สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2561), Deming (1995) ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านกระบวนการภายใน มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ
- 1.2 มีระเบียบ ที่เอื้ออำนวย ต่อการบริหารจัดการที่ดี
- 1.3 วางแผนร่วมกันในการจัดกระบวนการบริหารจัดการครอบคลุมนโยบายด้านต่าง ๆ
- 1.4 มอบหมายภาระหน้าที่ตรงตามความรู้ความสามารถของบุคลากร
- 1.5 ใช้กระบวนการบริหารจัดการภายในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ
- 1.6 มีกระบวนการในการสร้างความพึงพอใจให้แก่บุคลากรและนักเรียน
- 1.7 มีวัฒนธรรมการปฏิบัติงานแบบกัลยาณมิตร
- 1.8 ทุกคนมีส่วนร่วมตรวจสอบและเสนอแนะการดำเนินงานขององค์กร

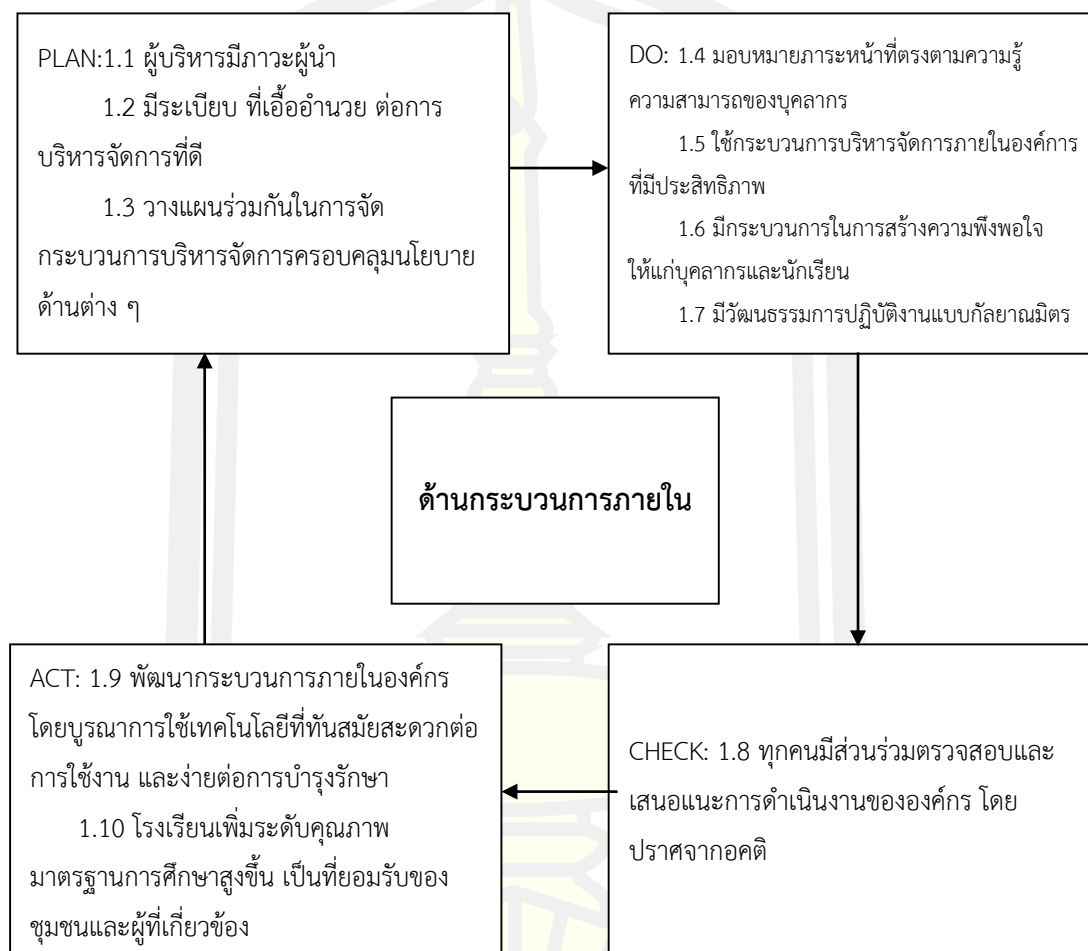
โดยปราศจากอคติ

1.9 พัฒนาระบบการภายในองค์กรโดยบูรณาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสะดวกต่อการใช้งาน และง่ายต่อการบำรุงรักษา

1.10 โรงเรียนเพิ่มระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาสูงขึ้น เป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

พหุบัณฑิต ชีวะ

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านกระบวนการภายใน ดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 แผนภาพ PDCA ด้านกระบวนการภายใน

พหุบัณฑิต ชีวะ

2. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 ผู้บริหารและบุคลากรมีภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้
- 2.2 บุคลากรวางแผนการเรียนรู้และการพัฒนาร่วมกัน
- 2.3 บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
- 2.4 สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันของสมาชิกในองค์กร
- 2.5 ตรวจสอบติดตามการพัฒนาความรู้ของบุคลากรโดยการมีส่วนร่วมของเครือข่าย

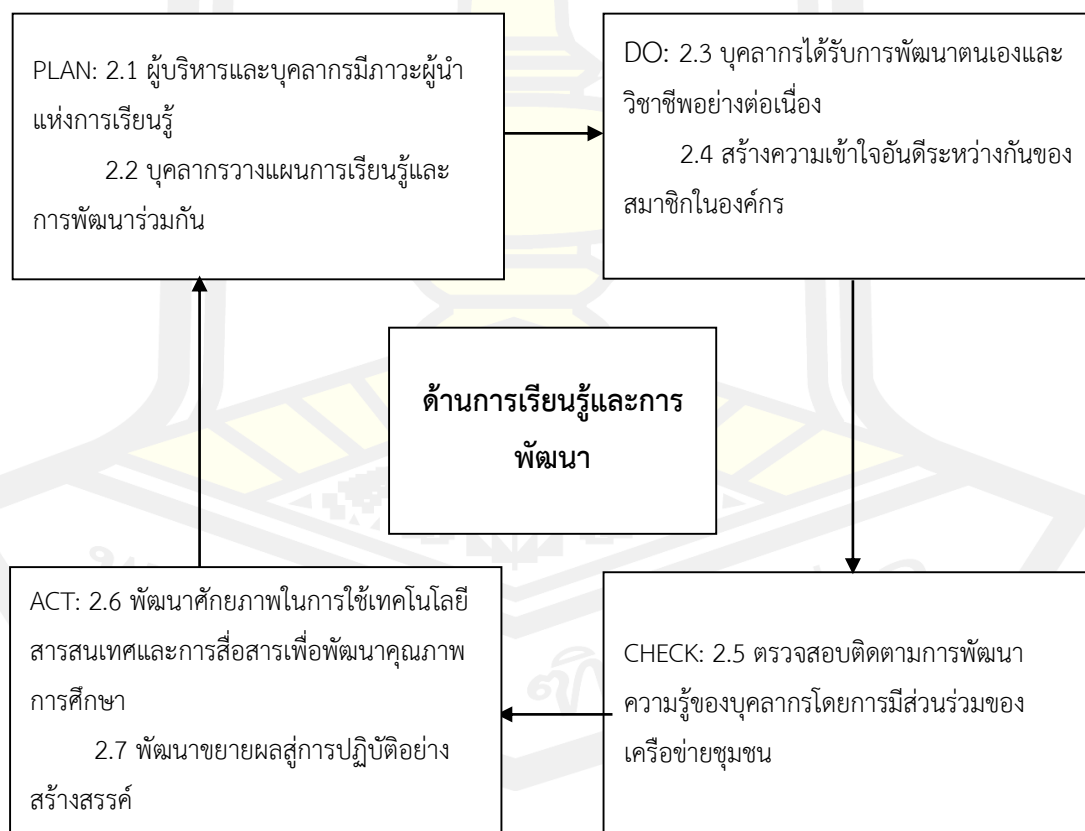
ชุมชน

- 2.6 พัฒนาศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนา

คุณภาพการศึกษา

- 2.7 พัฒนาขยายผลสู่การปฏิบัติอย่างสร้างสรรค์

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ดังภาพประกอบ 2

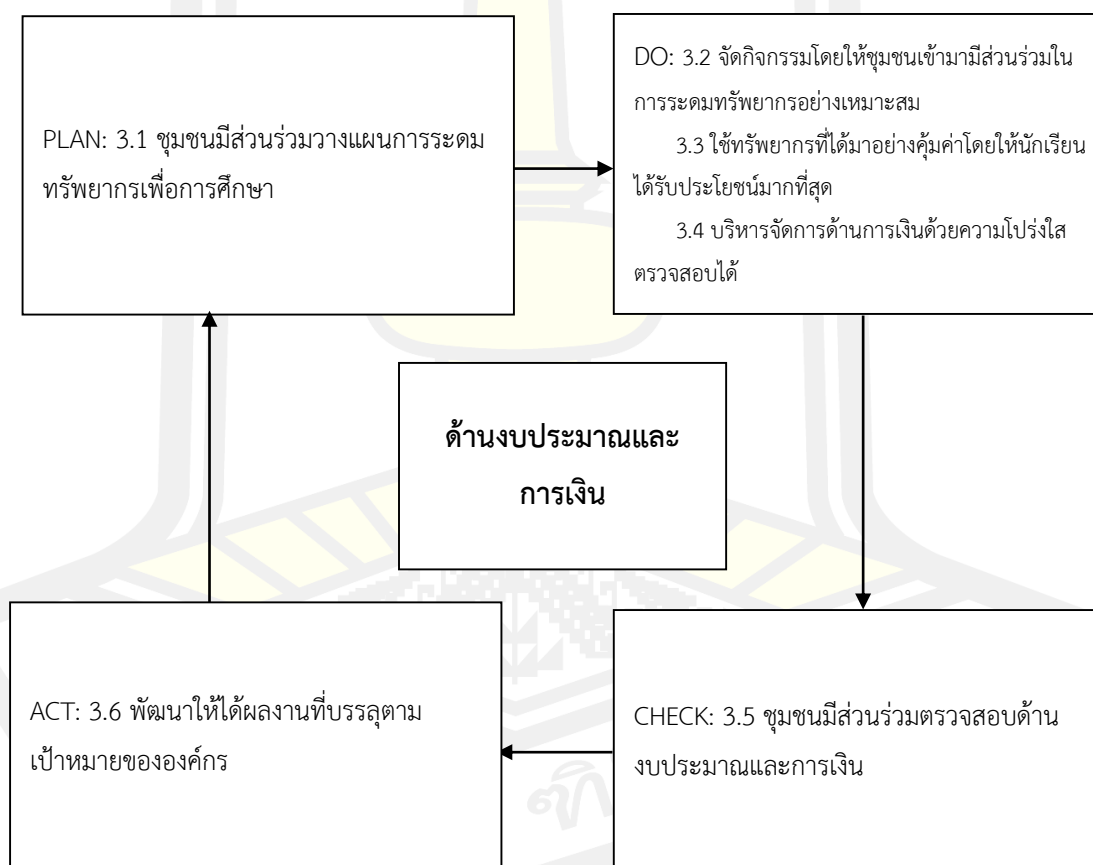


ภาพประกอบ 2 แผนภาพ PDCA ด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

3. ด้านงบประมาณและการเงิน มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ชุมชนมีส่วนร่วมวางแผนการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- 3.2 จัดกิจกรรมโดยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรอย่างเหมาะสม
- 3.3 ใช้ทรัพยากรที่ได้มาอย่างคุ้มค่าโดยให้นักเรียนได้รับประโยชน์มากที่สุด
- 3.4 บริหารจัดการด้านการเงินด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้
- 3.5 ชุมชนมีส่วนร่วมตรวจสอบด้านงบประมาณและการเงิน
- 3.6 พัฒนาให้ได้ผลงานที่บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านงบประมาณและการเงิน ดังภาพประกอบ 3

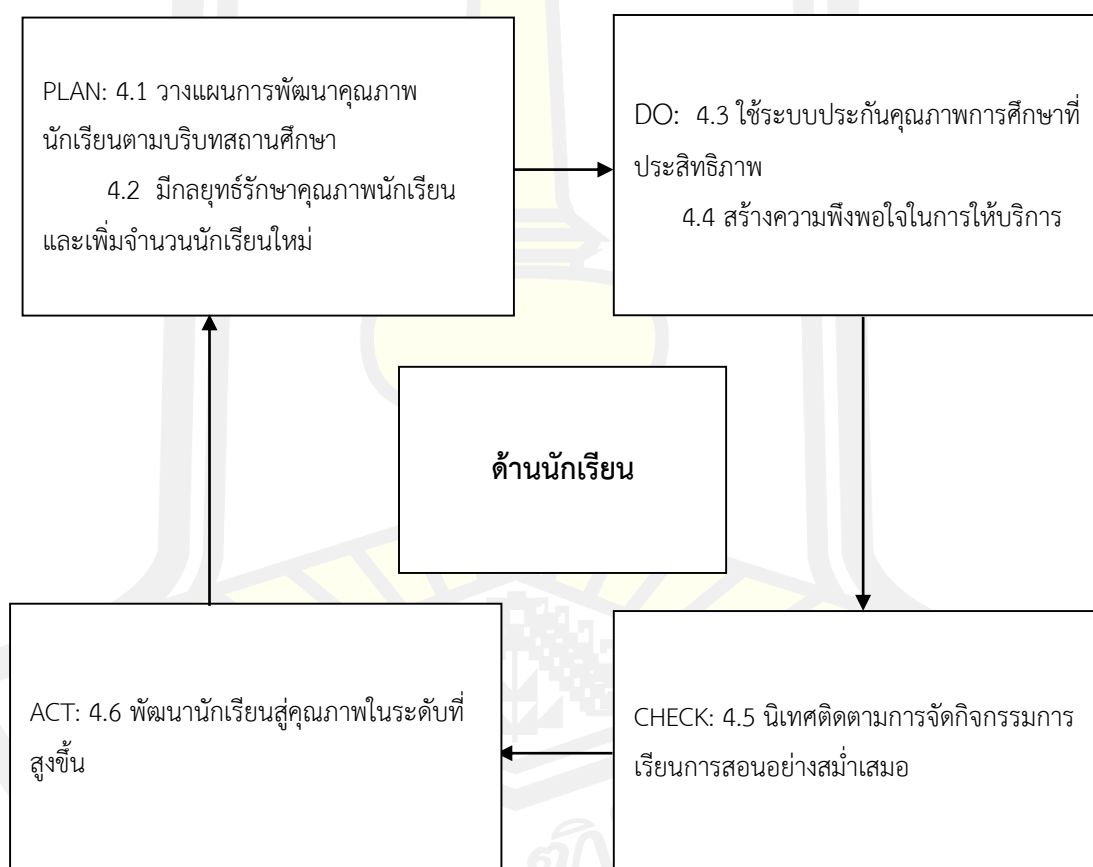


ภาพประกอบ 3 แผนภาพ PDCA ด้านงบประมาณและการเงิน

4. ด้านนักเรียน มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

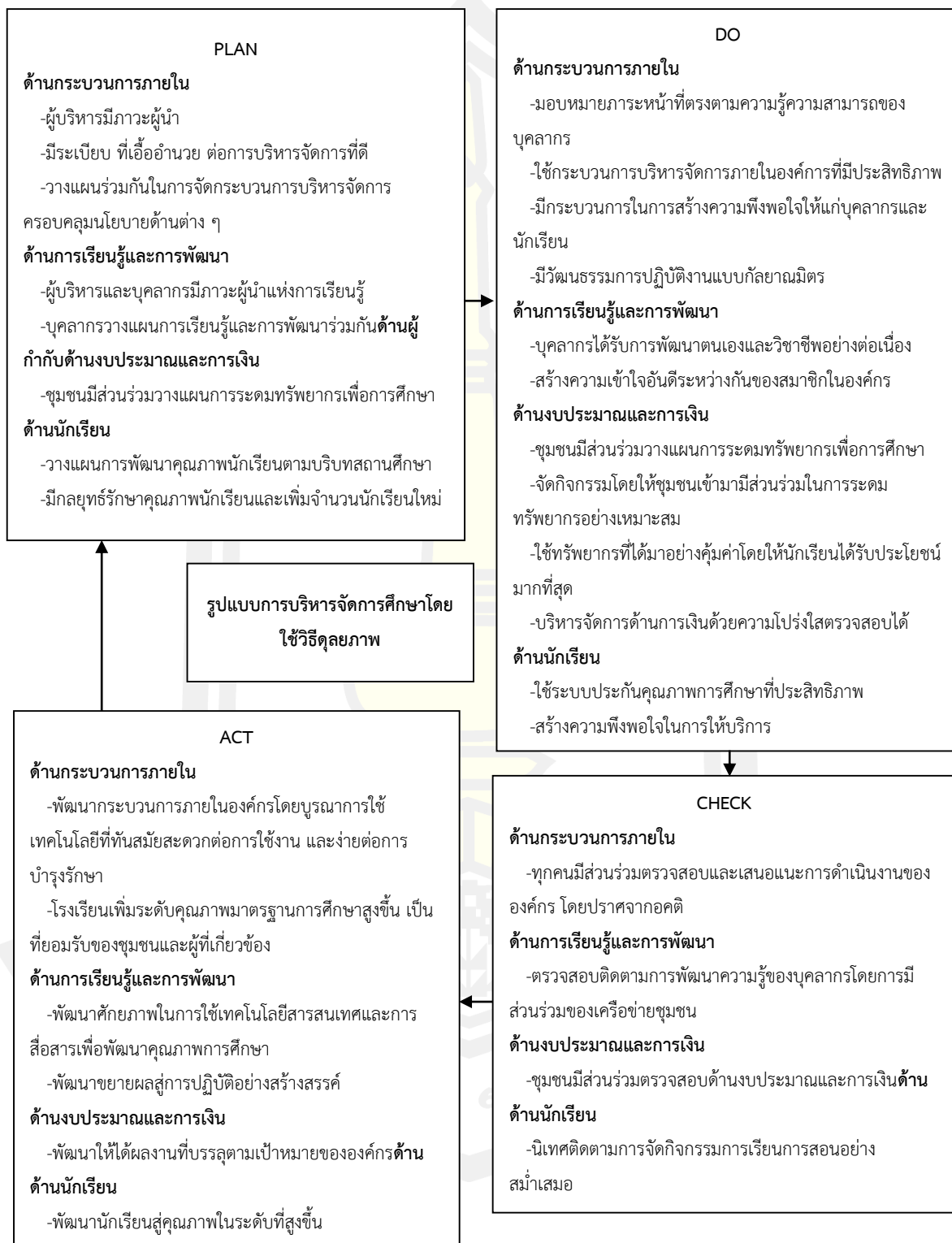
- 4.1 วางแผนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนตามบริบทสถานศึกษา
- 4.2 มีกลยุทธ์รักษาคุณภาพนักเรียนและเพิ่มจำนวนนักเรียนใหม่
- 4.3 ใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสิทธิภาพ
- 4.4 สร้างความพึงพอใจในการให้บริการ
- 4.5 นิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ
- 4.6 พัฒนานักเรียนสู่คุณภาพในระดับที่สูงขึ้น

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ด้านนักเรียน ดังภาพประกอบ 4



ภาพประกอบ 4 แผนภาพ PDCA ด้านนักเรียน

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีคุณภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามแนวคิดวงจรคุณภาพ PDCA ภาพรวม ดังภาพประกอบ 5



ภาพประกอบ 5 แผนภาพ PDCA ภาพรวม

4. การประเมิน

การประเมินการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เป็นการตรวจสอบกิจกรรมตามรูปแบบว่าสนองต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใด โดยมีการประเมิน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ

ซึ่งมีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนการดำเนินการ เป็นการประเมินความพร้อมก่อนการดำเนินงานของผู้บริหารหรือคณะกรรมการการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน ในเรื่องต่อไปนี้

- 1.1 ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริงของกิจกรรมมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด
- 1.2 ตรวจสอบเครื่องมือ สื่อ คน และเวลา
- 1.3 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี
- 1.4 การสร้างเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติตามรูปแบบ

ขั้นที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมินขณะปฏิบัติงานตามแผนการจัดการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน โดยกำหนดรายละเอียดในแผนการประเมิน ให้ครอบคลุมสาระสำคัญ ต่อไปนี้

- 2.1 เรื่องที่ประเมิน
 - 2.1.1 วัตถุประสงค์
 - 2.1.2 เป้าหมายเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
- 2.2 วิธีการประเมิน
- 2.3 เครื่องมือประเมิน
- 2.4 ระยะเวลาดำเนินการ
- 2.5 ผลการประเมิน

ขั้นที่ 3 ประเมินหลังดำเนินการ เป็นการประเมินผลสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน ซึ่งประเมินได้จากสาระสำคัญ ตามวิธีดำเนินการและความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

5. เงื่อนไขความสำเร็จ

5.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน และมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

5.2 ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ควรมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำทางวิชาการและนวัตกรรมการเรียนรู้

5.3 ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและทักษะการปฏิบัติงานตามภารกิจ รวมทั้งทักษะการทำงานเป็นทีม

5.4 คณะกรรมการสถานศึกษา ต้องได้รับการอบรมพัฒนาในด้านการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด มีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน

5.5 โรงเรียนกำหนดเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน และมีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ความสำเร็จที่สามารถวัดได้จริง

5.6 ปฏิบัติตามรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

5.7 มีการนิเทศ ติดตาม การประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงานตามปฏิทินการนิเทศติดตาม

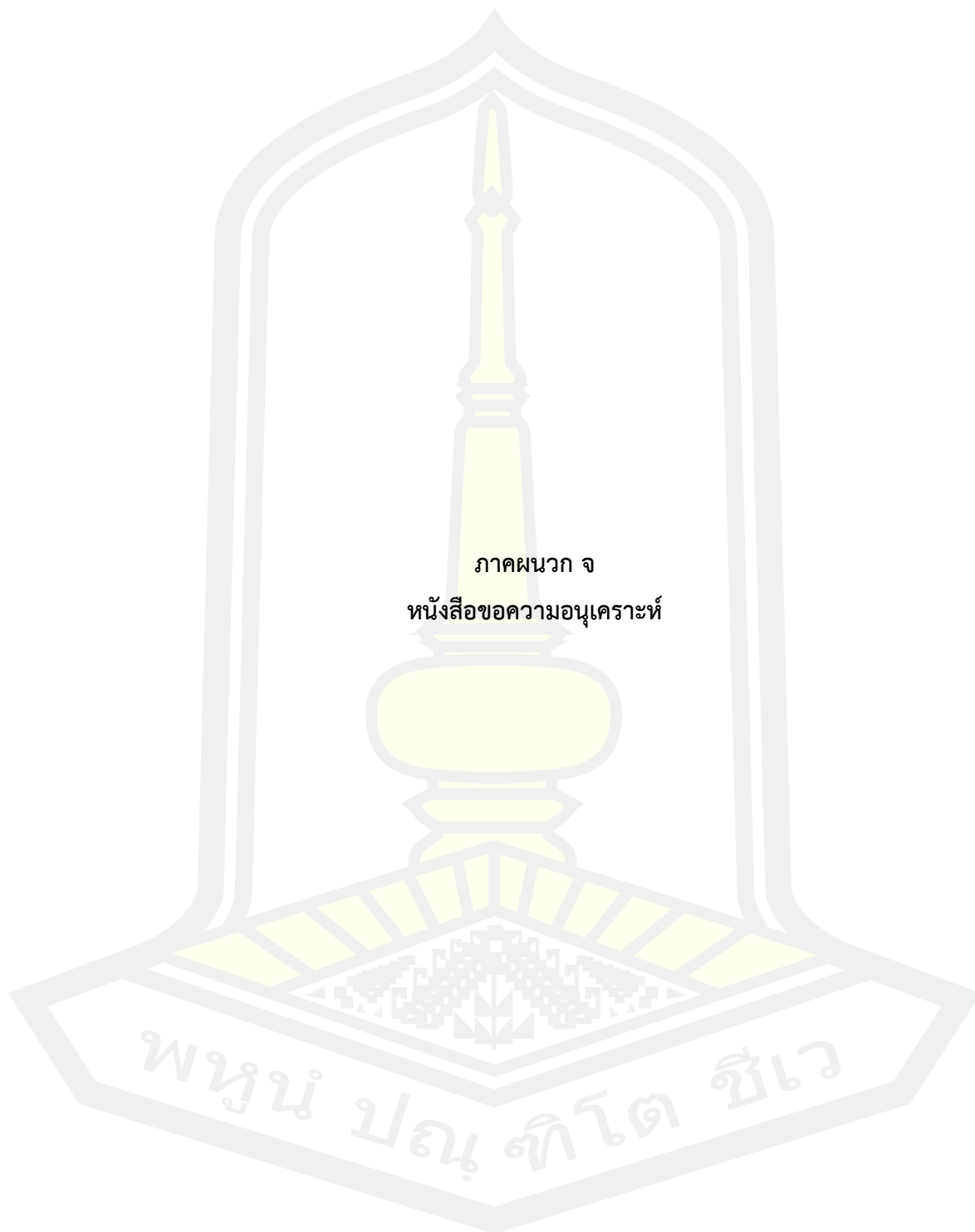
5.8 ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ความร่วมมือ ทำงานเป็นทีม มีการสื่อสารทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

5.9 ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วิธีดูผลงาน

พหุ ประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กฤษณี มหาวิทยาลัย. (2546). *แนวคิดการบริหารแบบ Balanced Scorecard*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- โกศล ดิธรรม. (2547). *เครื่องมือกับบริหารยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: อินฟอร์มีเดียบุ๊กส์.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2544). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่*. กรุงเทพมหานคร: เอชอาร์เซ็นเตอร์.
- เนตรพัฒนา ยาวีราช. (2546). *การจัดการสมัยใหม่: Modern Management*. กรุงเทพฯ: เซ็นทรัลเอ็กซ์เพรส.
- วีรยุทธ มาฆะศิริานนท์, ญัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2546). *การเพิ่มผลผลิตทางอุตสาหกรรม-การวัด การวางแผนเชิงกลยุทธ์ ประสิทธิภาพองค์กร – การประเมิน Balanced Scorecard (BSC)*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช. (2548). *ระบบสาธารณสุขและการวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนางานสาธารณสุข*. เอกสารประกอบคำสอน. (อัดสำเนา).
- Hersey, P., K.H, Blanchard and D.E. Johnson. (2001). *Management of Organizational Behavior : Leading Human Resources*. 8 th ed. New Jersey : Prentice Hall.
- Kaplan, R. S. & Norton, D. P. (2001). *The strategy-focused organization: How balanced scorecard companies thrive in the new business environment*. Harvard : Business School.



ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุบัน ปณฺ ทิโต ชีเว



ที่ อว 0605.5(2) / ว1181

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เรียน อาจารย์ ดร. ชนม์ชกรณ์ วรอินทร์

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว1181

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เรียน นายเทพรังสรรค์ สุวรรณโท

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว1181

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เรียน นายสายัณห์ ศรีมงคล

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว1181

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เรียน นายวัชรินทร์ ปะนามะเก

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว1181

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

12 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เรียน นายสุรศักดิ์ พะประโคน

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว1192

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

25 พฤษภาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายภควัตโอวาท ทำการทดลองใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว1112

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มิถุนายน 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายภควัต โอวาท เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิตินจะนำข้อมูลที่ได้ไป ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิติน 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว1882

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)
เรียน โรงเรียนโพนเมืองประชารัฐ (ดร.ก่อสวัสดิพาณิชย์)

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมีผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียน ต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว1882

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนเมืองสุวรรณภูมิพิทยไพศาล

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว1882

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 สิงหาคม 2563

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice)

เรียน โรงเรียนอาจสามารถวิทยา

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ศึกษาโรงเรียนต้นแบบ (Best practice) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว2128

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 กันยายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รัชนีเพ็ญ พลเยี่ยม

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว2128

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 กันยายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน นายอนุสรณ์ ทาสระคู

ด้วย นายภควัต โฉวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบ การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนา การศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว2128

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 กันยายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน นายเสนอ แก้วนาคุณ

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว2128

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 กันยายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน นายรณชัย ธรรมราช

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ภาพ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โนมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055



ที่ อว 0605.5(2) / ว2128

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

1 กันยายน 2564

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรียน นายพงษ์ศักดิ์ ทองไชย

ด้วย นายภควัต โอวาท นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้วีดิทัศน์ สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สินธวา คามดิษฐ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0982466055

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นายภควัต โอวาท
วันเกิด	วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 119 หมู่ที่ 2 ตำบลชานสุวรรณ อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45140
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนน้ำใสวรวิทย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตำบลกุดน้ำใส อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด รหัสไปรษณีย์ 45140
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2546 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดอนเมืองจาตุรจินดา จังหวัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2552 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี พ.ศ. 2565 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปลูก ใจโต ชีวี